एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

चौतिसौं साधारण सभा

बारा, मधेश प्रदेश

२०८२ मङ्सिर ०३ र ०४ (१९ र २० नोभेम्बर २०२५)

दस्तावेज पुस्तिका

दस्तावेज - सूची

१.	साधारण सभाको कार्यसूची (एजेण्डा)	क
२.	महासचिवद्वारा प्रस्तुत नेसनल बोर्ड २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन	१
३.	कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को आर्थिक प्रतिवेदन	९
४.	वर्ष २०२६ को वार्षिक कार्ययोजना (Operational Plan 2026)	३४
५.	वर्ष २०२६ को वार्षिक बजेट (Annual Budget 2026)	३९
६.	एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान संशोधन प्रस्ताव	४०
७.	एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान	४८
८.	एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा नियमावली	६९
९.	एम्नेस्टी नेपाल सदस्यहरूका लागि अचार संहिता	८०
१०.	यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति	८३

चौतिसौं साधारण सभा

बारा, मधेश प्रदेश

२०८२ मङ्सिर ०३ र ०४ (१९ र २० नोभेम्बर २०२५)

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

प्रस्तावित कार्यक्रम (एजेण्डा)

२०८२ मङ्सिर ०३ (१९ नोभेम्बर २०२५), बुधबार	
०९:०० - १४:००	सहभागीहरूको आगमन र नाम दर्ता
१४:०० - १६:००	३४ औं साधारण सभा उद्घाटन सत्र
१६:०० - १६:१५	ह्युमन राइट्स् याक्सन
१६:१५ - १६:४५	चिया/कफि/हाइ टि
१६:४५ - १७:४५	मानवअधिकार सत्र, प्यानल छलफल
१७:४५	पहिलो दिनको कार्यक्रम समापन
	रात्री भोजन
२०८२ मङ्सिर ०४ (२० नोभेम्बर २०२५), बिहिबार बन्द सत्र	
०९:०० - ०९:१५	• गणपुरक सङ्ख्याको जानकारी • प्रस्तावित कार्यक्रम (एजेण्डा) अनुमोदन • गणक (Tellers) र प्रतिवेदक (Rapporteur) को नियुक्ति अनुमोदन • साधारण सभा कार्यक्रम र यसको सञ्चालन ढाँचा सम्बन्धमा जानकारी
०९:१५ - १०:००	आ.व. २०८१/२०८२ को वार्षिक कार्यक्रम प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१०:०० - १०:३०	सन् २०२६ को कार्ययोजना र बजेट प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
चिया कफी ब्रेक	
१०:४५ - ११:१०	नेसनल बोर्डको आ.व. २०८१/२०८२ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
११:१० - ११:४०	आ.व. २०८१/२०८२ को आर्थिक र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
११:४० - १२:५०	आ.व. २०८२/२०८३ को लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षक नियुक्तिसम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत/छलफल र अनुमोदन
१२:५० - १३:००	निर्वाचन कार्यक्रम सम्बन्धमा जानकारी
१३:०० - १४:००	दिवा भोजन
१४:०० - १६:००	विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्तावमाथि छलफल र निर्णय
१६:०० - १७:३०	निर्वाचन कार्यक्रम, मतपरिणाम
१७:३०	समापन कार्यक्रम
१९:००	रात्रि भोजन
२०८२ मङ्सिर ०५ (२१ नोभेम्बर २०२५), शुक्रबार	
०७:३० देखि	ब्रेकफास्ट र प्रस्थान

चौतिसौं साधारण सभा

बारा, मधेश प्रदेश

२०८२ मङ्सिर ०३ र ०४ (१९ र २० नोभेम्बर २०२५)

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

महासचिवद्वारा प्रस्तुत नेसनल बोर्ड २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको चौतिसौं साधारण सभाका अध्यक्ष, प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षकज्यूहरू, नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यज्यूहरू, निर्वाचन अधिकृतज्यू, अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड र सचिवालयका पर्यवेक्षकज्यूहरू, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका विभिन्न शाखाहरूबाट पाल्नुभएका अतिथिज्यूहरू, पूर्व अध्यक्षज्यूहरू तथा राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,

मानवअधिकारको विश्वव्यापी सिद्धान्त, मूल्य, मान्यता र यससम्बन्धी एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अवलम्वन गरेको नीति र *पोजिसन*हरूमा आधारित रहेर अन्तर्राष्ट्रिय अभियानको एउटा हिस्साको रूपमा कार्यरत यस एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको गरिमामय चौतिसौं साधारण सभामा नेसनल बोर्डका तर्फबाट यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु।

एक करोड भन्दा बढी सदस्य एवं समर्थक रही विश्वव्यापी कार्यक्षेत्र भएको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको सदस्य हुनु आफैंमा एउटा गौरवको विषय हो। यस संस्थाको दोश्रो जीवनकालको ३४ औं साधारणसभा सम्म आइपुग्दा यस संस्थाले धेरै आन्तरिक र बाह्य चुनौतीहरू झेल्ने क्रम जारी नै छ। मानवअधिकार, जवाफदेहिता, विधिको शासन र आवाजविहीनहरूको आवाज बनी संसारका सबै मानिसले सबै खाले मानवअधिकारलाई विभेदरित तरिकामा अनुभूत र प्राप्ति गर्न सकुन् भन्ने आस्था र विश्वास सहितको यस अभियानमा हामी सदस्य र समर्थकहरूले स्वयंसेवी भावका साथ हरसंभव साथ र सहयोग दिइरहेका छौं।

जुन समय यो अभियान सुरू भएको थियो त्यो समयको तुलनामा विश्वको परिदृष्य अहिले धेरै बदलिएको छ। मानवअधिकार उल्लङ्घनका नयाँ प्रवृत्ति र आयामहरू देखिन थालेका छन्। यसबीचमा घट्दो आर्थिक श्रोत तथा बढ्दो महङ्गी र मुद्रास्फिति लगायतका अनेक सीमितताका बाबजुत संस्थाको मूल आदर्श र कार्यक्षेत्रलाई केन्द्रमा राखेर संस्थाले आफ्ना गतिविधिहरू निरन्तर अघि बढाइरहेकै छ।

स्थानीय समूह र युथनेटवर्कहरूमा आबद्ध रहनु भएका र व्यक्तिगत तवरमा एम्नेस्टीको मानवअधिकार अभियानबाट अभिप्रेरित भएर यस संस्थामा जोडिन आउनुभएका तमाम सदस्यहरूको क्रियाशीलता र सक्रियताले एम्नेस्टी नेपाल थप सशक्त र प्रभावकारी बन्दै गइरहेको छ। नेसनल बोर्डले आगामी दिनमा सबै सदस्यहरूको अझ बढी सक्रियता र क्रियाशीलताको अपेक्षा गरेको छ।

स्वयंसेवी रूपमा मानवअधिकार अभियान सञ्चालन गर्ने सवालमा धेरै चुनौतीहरू अवश्य छन्। मानवअधिकार रक्षाको कर्म सहज छैन। यसमा जोखिम, अभाव र कठिनाइहरू छन्। तथापि तपाईं हामी सबैले मानवअधिकारको मूल्य, मान्यता र सोबमोजिमको संस्कृति निर्माण गर्ने कुराको महत्त्वलाई बुझ्न आवश्यक छ। हामीले हाम्रो समाजलाई न्याय र समतामा आधारित, विधिको शासन र पद्धतिमा चलेको, आपसी सद्भाव, भाइचारा, भातृत्व र शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वमा आधारित समुन्नत र सुसंस्कृत बनाउनु छ जहाँ हाम्रा भावी सन्ततिहरूले असल शासन र मानवअधिकारमैत्री व्यवहारको अनुभव गर्न सक्ने छन्। तपाईं हाम्रो यस स्वेच्छिक र स्वयंसेवी मानवअधिकार अभियानमार्फत हामीले विधिको शासनमा अडिएको र मानवीय मूल्य, मान्यता र दर्शनमा आधारित मानवअधिकारमैत्री समाज र व्यवस्थाका लागि अरू धेरै जनमानसलाई थप उत्प्रेरित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। त्यसैले यस महाअभियानमा अविचलित भई सम्पूर्ण निष्ठाका साथ "सेवा नै परम धर्म"

हो भन्ने भावनाका साथ निरन्तर सक्रिय रूपमा क्रियाशील रहन यहाँहरू सबैमा नेसनल बोर्डको तर्फबाट पुनः अनुरोध गर्दछु।

गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा नेसनल बोर्डले सम्पन्न गरेका गभर्नेन्ससम्बन्धी गतिविधिहरूलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार पारिएको छ। यस प्रतिवेदनमा **मिति २०८१ साल साउन १ देखि २०८२ असार मसान्त** सम्म नेसनल बोर्डद्वारा भए गरिएका नीतिगत निर्णय लगायतका अन्य कार्यहरूको संक्षिप्त विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

१. प्रादेशिक भेलाहरू र तेत्तिसौं साधारण सभाको आयोजना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखा (एम्नेस्टी नेपाल) को तेत्तिसौं साधारण सभा मिति २०८१ मंसिर २९ र ३० गते (तदनुसार सन् २०२४ डिसेम्बर १४ र १५) नवलपरासी (सुस्ता पूर्व) जिल्लाको गैंडाकोट नगरपालिकामा सम्पन्न भयो। उक्त साधारण सभामा मिति २०८१ भाद्र ११ देखि असोज ७ का बीच विभिन्न आठ स्थानहरूमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८१ (सन् २०२३) को दफा १० बमोजिम आयोजना गरिएका प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेलाहरूमार्फत चयन भएका **१०० जना प्रतिनिधिहरूमा** कोशी प्रदेशका १४ जना प्रतिनिधिमध्ये १२ जना, मधेश प्रदेशका सात जना प्रतिनिधि मध्ये सातै जना, बागमती प्रदेश (उपत्यका बाहिर) का १६ जना प्रतिनिधिमध्ये १५ जना, बागमती प्रदेश (उपत्यका भित्र) का ३० जना प्रतिनिधिमध्ये तीसै जना, गण्डकी प्रदेशका ९ जना प्रतिनिधि मध्ये नवै जना, लुम्बिनी प्रदेशका १० जना प्रतिनिधिमध्ये दशै जना, कर्णाली प्रदेशका ५ जना प्रतिनिधिमध्ये , पाँचै जना र सुदूर पश्चिम प्रदेशका ९ जना प्रतिनिधिमध्ये नवैजना गरी जम्मा **९७ जना प्रतिनिधिले** सहभागिता जनाएका थिए। नेसनल बोर्डद्वारा पर्यवेक्षकका रूपमा सहभागी गराइएका **८ जना पर्यवेक्षक**, नेसनल बोर्डका **१० जना** पदाधिकारी र सदस्य, पुनरावेदन समितिका संयोजक (**२ जना**), एम्नेस्टी नेपाल शाखाका **पूर्व अध्यक्षहरू (७ जना)**, नोमिनिसन कमिटिका संयोजक र सदस्यहरू (४ **जना**), प्रेपकम सदस्यस (१ **जना**), निर्वाचन

तेत्तिसौं साधारण सभालाई शुभकामना प्रदान गर्नुहुँदै एम्नेस्टी नेपालका संस्थापक नूतन थपलियाज्यू

अधिकृत (१ **जना**), एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका इन्टरनेसनल नोमिनेसन कमिटि सदस्य पासाङ शेर्पा (१ **जना**), राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र इन्टर्नहरू (१० **जना**), स्वयंसेवक (४ **जना**) र अन्य अतिथिहरू (३ **जना**) समेत **१४८ जनाको** उक्त साधारण सभामा उपस्थिति रहेको थियो। यसका अतिरिक्त प्रमुख अतिथि प्रतिनिधि सभाका सदस्य तथा नेपाली काँग्रेसका महामन्त्री गगन कुमार थापा, विशिष्ट अतिथि गैंडाकोट नगरपालिकाका नगरप्रमुख मदन भक्त अधिकारी र उपप्रमुख शान्ति कोइराला लगायत नवलपरासी र चितवन जिल्लाका नागरिक समाज सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधिहरू, पत्रकार तथा मानवअधिकारकर्मीहरूको पनि साधारणसभाको उद्घाटन सत्रमा उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो।

यस साधारण सभाले संस्थाको आ.व. ०८०/८१ को आर्थिक/लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुमोदन गर्ने, आ.व. ०८१/०८२ को लेखा परीक्षणका लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति गर्नेसम्बन्धी जिम्मेवारी नेसनल बोर्डलाई

तेत्तिसौं साधारण सभाका सहभागी प्रतिनिधिहरू

तोक्ने, नेसनल बोर्डद्वारा प्रस्तुत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको गभर्नेन्ससम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने, निर्देशकद्वारा प्रस्तुत आ.व. ०८०/०८१ को कार्यक्रम कार्यान्वयनसम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने, सन् २०२५ का लागि प्रस्तावित कार्यक्रम र बजेटमाथि छलफल गरी अनुमोदन गर्ने र प्रेपकमका महिला सदस्य पदका लागि ३४ औं साधारणसभा सम्मका लागि अन्तरिम व्यवस्था गर्ने निर्णयका साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको नेसनल बोर्ड, पुनरावेदन समिति, नोमिनेसन कमिटि र प्रेपरेटोरी कमिटिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको निर्वाचन सम्पन्न गरेको थियो।

साधारण सभाका प्रतिनिधिहरू गाजामा जातीय नरसंहार अन्त्यको आह्वान गर्दै

२. नेसनल बोर्डको बैठक

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अवधिमा नेसनल बोर्डको नियमित चारवटा सहित जम्मा **आठ वटा** बैठकहरू आयोजना गरिएको थियो, जसमा दुईवटा बैठक भर्चुअल माध्यममा सम्पन्न गरिएका थिए र अन्य दुईवटा ३३ औं साधारण सभास्थल नवलपरासी सुस्तापूर्व, गैंडाकोटमा साधारण सभाको पूर्वसन्ध्या र साधारण सभा सम्पन्न भए लगत्तै भएका थिए। ती बैठकहरू निम्न मिति र स्थानमा बसेका थिए :

(१) २०८१ श्रावण ११ र १२ (२६ र २७ जुलाई २०२४) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
(२) २०८१ असोज १३ र १४ गते (२९ र ३० सेप्टेम्बर २०२४) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
(३) २०८१ मंसिर २८ (१३ डिसेम्बर २०२४), द नारायणी रिजोर्ट, गैंडाकोट, नवलपरासी (सुस्ता पूर्व)
(४) २०८१ पुस ०१ (१६ डिसेम्बर २०२४), द नारायणी रिसोर्ट, गैडाकोट, नवलपरासी (सुस्ता पूर्व)
(५) २०८१ माघ १८ (३१ जनवरी २०२५) - भर्चुअल्ली
(६) २०८१ फाल्गुन २३ र २४ (०७ र ०८ मार्च २०२५) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित
(७) २०८१ चैत्र ३१ (१३ अप्रिल २०२५) - भर्चुअल्ली
(८) २०८२ जेठ २५ र २६ (०८ र ०९ जुन २०२५) - राष्ट्रिय सचिवालय - नियमित

उल्लिखित नेसनल बोर्ड बैठकमा संस्थाका नियमित सवाल र गतिविधिहरू लगायत गभर्नेन्ससँग सम्बन्धित विषयवस्तुहरूमा विविध प्रकृतिका निर्णयहरू भएका छन् जसलाई नियमित रूपमा सदस्यहरूमाझ संप्रेषण गरिएको छ।

३. ग्लोबल गभर्नेन्समा सहभागिता

एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरम काठमाडौंमा सम्पन्न

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले सन् २०२५ को एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरमलाई काठमाडौंमा पहिलोपटक *होस्ट* गर्दै आफ्नो सक्रिय सहभागिता जनाएको छ। सन् २०२५ मेको २, ३ र ४ सम्म चलेको उक्त फोरममा एसिया प्रशान्त क्षेत्रका १२ शाखाहरू (थाइल्याण्ड, हङकङ, ताइवान, फिलिपिन्स, मलेसिया, इन्डोनेसिया, जापान, कोरिया, न्युजिल्याण्ड, अस्ट्रेलिया, मंगोलिया र नेपाल) का प्रतिनिधिहरू, अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड, अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय, प्रेपकम र नोमिनेसन कमिटिका प्रतिनिधिहरूसमेत गरी ५० जना भन्दा बढीको सहभागिता रहेको थियो। उद्घाटन सत्रमा एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष बिपिन बुढाथोकीले सबै अतिथि डेलिगेट्स्हरूलाई नेपालमा न्यानो स्वागत गर्दै फोरमको सफलताका लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो।

फोरमको पहिलो दिन मे २ मा अध्यक्ष, निर्देशक र युथ डेलिगेट्स्को प्यारलल सेसन भएको थियो। दोश्रो दिनको प्लेनरीमा होस्ट शाखाका तर्फबाट निर्देशक निराजन थपलियाले स्वागत मन्तव्य राखेको थिए। त्यसपछि किनोट स्पिकरमा द्वन्द्वपीडित साझा चौतारीका संस्थापक अध्यक्ष सुमन अधिकारीले नेपालका द्वन्द्वपीडितहरूले भोगेका अन्याय र अवहेलनाका सवालहरूमा गहन प्रस्तुती राख्नुभएको थियो। एम्नेस्टीमा गरिने रिसर्चको तरिका, विश्वको बढ्दो अधिनायकवादी शासनशैली र यसले पारेको मानवअधिकार प्रभाव, विश्वव्यापी रणनीतिको आवधिक प्रभाव मूल्याङ्कनका साथै प्रगति, जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी फ्ल्यागसिप क्याम्पेनका स्वरूप, चुनौती र अवसरहरू, ग्लोबल गभर्नेन्स रिभ्यु र लुमेन, फाइनान्स, प्रेपकम तथा नोमिनेसन कमिटिका गतिविधिहरू र एम्नेस्टी लिडरहरू डेप्युटी सेक्रेटरी जनरल क्याथरिन टोमिलिन्सन, सिनियर डाइरेक्टर अन मुभमेन्ट इम्प्याक्ट डिप्रोस मुचेना, इन्टरनेसनल ट्रेजरर दवाना राइट र इन्टरनेसनल बोर्ड सदस्य थितिरातसँगको प्यानल छलफल लगायतका सत्रहरूमा गहन छलफल, विमर्श, एक्सचेन्च, लर्निङ्ग, शेयरिङ्ग र पारस्परिक रणनीतिक चिन्तन गरिएको थियो।

दोश्रो दिन सबै डेलिगेटहरूलाई एम्नेस्टी नेपाल राष्ट्रिय सचिवालय भ्रमण गराइएको थियो। त्यसपछि काठमाडौं दरबार स्क्वायरमा पनि भ्रमण गराइएको थियो र सोपछि डिल्लिबजारको भोजन गृहमा वेल्कम डिनर कार्यक्रममा सहभागी गराइएको थियो। पूर्व अध्यक्षज्यूहरू चरण प्रसाईं र बिक्रम ढुकुछु तथा नेसनल बोर्डका महासचिव शचिता कुईंकेल, कोषाधक्ष होम बहादुर अधिकारी र सदस्य मौसम कार्कीका साथै राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूको पनि उक्त डिनर कार्यक्रममा सहभागिता रहेको थियो। समग्रमा सन् २०२५ को एसिया प्यासिफिक रिजनल फोरम "इभेन्टफुल" र स्मरणीय बनेको थियो। यो फोरमले एम्नेस्टी नेपालको गरिमा र प्रतिष्ठालाई एम्नेस्टी ग्लोबल स्पेसमा उँचो र "भिजिबल" तथा स्पष्ट सुनिने, देखिने शाखाको रूपमा स्थापित गरेको छ। नेपाल शाखाले निकट भविष्यमा ग्लोबल असेम्ब्ली नै होस्ट गर्न सक्ने लक्ष्य र आत्मबल यस क्षेत्रीय भेलाबाट प्राप्त गरेको छ।

फोरमका सबै अतिथिले नेपाली हावापानी, आतिथ्यता, खाना र रहनसहन आदिको खुलेर प्रशंसा गर्नुभएको थियो। कोही अतिथि डेलिगेटहरू माउन्टेन फ्लाइटमा समेत जानुभयो, कोही पोखरा जानुभयो त कोहीले भने केही दिन अघि नै नेपाल आएर नमोबुद्ध लगायतका महत्त्वपूर्ण ऐतिहासिक, धार्मिक क्षेत्रहरू भ्रमण गर्ने कार्य पनि गर्नुभएको थियो। रिजनल फोरममा राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू विशेषगरी मरिसा टेलर, कल्पना

खड्का र प्रशान्त त्रिपाठीलगायतले विशेष सहयोगी भूमिका खेलेका थिए। यो रिजनल फोरम सफलतापूर्वक एकदमै लो कस्टमा कुनै कठिनाईबिना सम्पन्न भएकोमा हामी सबैले सन्तुष्टीका साथ गौरवान्वित महसुस गरेका छौं भन्ने विश्वास लिएको छु। यो वर्ष भौतिक उपस्थितिमा भएको एम्नेस्टीको यो नै एउटा मात्र रिजनल फोरम थियो। अन्य क्षेत्रहरूमा भने सबै रिजनल फोरमहरू भर्चुअल्ली आयोजना गरिएका थिए।

रिजनल फोरममा सहभागीहरूको सामूहिक तस्बीर

एम्नेस्टी नेपालका संस्थापक नुतन थपलिया डेप्युटी सेक्रेटरी जनरल क्याथरिन टोमिल्सनसँग कुराकानी गर्नुहुँदै र एपिआरएफका प्रतिनिधिहरूसँग सामूहिक फोटोमा

ग्लोबल असेम्ब्ली २०२५

सन् २०२५ को चेक रिपब्लिकको प्राग सहरस्थित भियन्ना हाउसमा जुलाई २४ देखि २८ का बीच सम्पन्न ग्लोबल असम्ब्लीमा एम्नेस्टी नेपाललाई प्रतिनिधित्व गर्दै अध्यक्ष बिपिन बुढाथोकी, युथ डेलिगेट गरिमा पाण्डेय र निर्देशक निराजन थपलियाको सहभागिता रह्यो। असेम्ब्लीको उद्घाटनका क्रममा इन्टरनेसनल बोर्डका अध्यक्ष बर्नादिता ब्रुकले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलमा विगत केही समय देखिकएको असहज अवस्थालाई सरलीकरण गर्दै इन्टरनेसनल बोर्डले बिस्तारै एकता, विश्वास र समभावका साथ अगाडि बढ्न, कमजोरीहरू सुधार्न, र सकेसम्म धेरै पारदर्शी, जवाफदेही र जिम्मेवारीका साथ अगाडि बढ्नका लागि मिहिनेत गरिरहेको बताउनुभएको थियो। महासचिव आग्नेस कालामारले आफ्नो अत्यन्तै मर्मस्पर्सी किनोट स्पिचमा गाजामा इजरायलद्वारा "इन्जिनियर" गरिएको अमानवीय भोकमरी र जातिय संहारको कडा निन्दा गर्नुभएको थियो। त्यसैगरी विश्वभरी डरलाग्दो तवरमा फैलिरहेको अधिनायकवादी अभ्यासहरू, जलवायु अन्यायका कारण सिर्जित चरम मौसमी घटनाहरू, विश्वव्यापी असमानता, विभेद, चर्किंदो द्वन्द्वका कारण भएका गम्भीर उल्लङ्घन, दण्डहीनता, अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूको गिर्दो प्रभाव र साख, राष्ट्रहरूको दोहोरो चरित्रलगायतमा विश्लेषण गर्दै अहिले देखिएको अधिकारमाथिको आक्रमणका विरुद्ध **"रिजिस्ट, डिसरप्ट याण्ड ट्रान्सफर्म"** गर्ने *जेनेरेसन २०४८* अभियान र परिदृष्यका बारेमा चर्चा गर्नुभएको थियो।

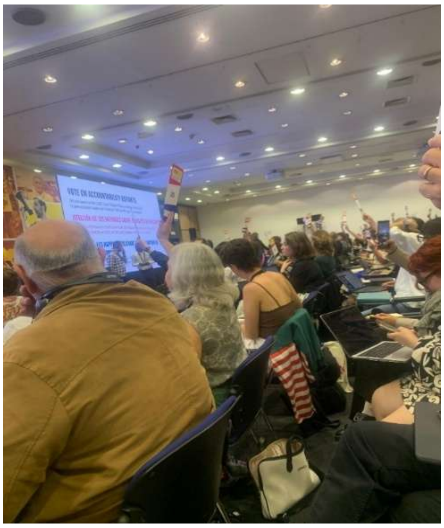

ग्लोबल असेम्ब्लीमा सहभागी विभिन्न शाखाका निर्देशकहरू र अन्य सहभागीहरू

विभिन्न *अकाउन्टेबिलिटि* सत्रहरूमा बोर्डका प्रतिवेदनहरू, ट्रेजरर रिपोर्ट, वार्षिक बजेट आदिमाथि छलफल गरी अनुमोदन गरिएको थियो। अधिनायकवाद, जलवायु न्याय र गभर्नेन्ससम्बन्धी विषयहरूमा भएका विविध प्यारलल सेसनहरूमा नेपाल शाखाका प्रतिनिधिहरूले सक्रिय सहभागिता जनाएका थिए।

ग्लोबल असेम्ब्लीको अन्तिम दिन जुलाई २७ मा मोसनहरूमा इलेक्ट्रोनिक भोटिङ्ग गरिएको थियो। सोही दिन लिडरसिप भूमिकाका लागि भएका निर्वाचनहरूको नतिजा पनि सुनाइएको थियो र अन्त्यमा नयाँ नेतृत्वलाई स्वागत र बिदा हुँदै गरेका नेतृत्वलाई कृतज्ञता र आभारसहित फेरवयल गरिएको थियो। समग्रमा सन् २०२५ को ग्लोबल असेम्ब्ली अत्यन्तै स्वस्थ, सहज र अर्थपूर्ण हिसाबमा सम्पन्न भयो।

४. भौतिक सम्परीक्षण प्रतिवेदनः

एम्नेस्टी नेपालमा रहेका भौतिक सम्पत्तिहरूको सम्परीक्षण गर्ने काम राष्ट्रिय सचिवालयबाट सम्पन्न भएको छ। निर्देशकद्वारा प्रस्तुत भौतिक सम्परीक्षण प्रतिवेदन २०८१/०८२ लाई बोर्डले ग्रहण गरी एम्नेस्टी नेपालमा

भएका सम्पूर्ण भौतिक सम्पत्ति/वस्तु तथा जिन्सी रेकर्ड रूजु निरीक्षण समेत गरी सो भौतिक सम्पत्तिको प्रतिवेदन स्वीकृत गरिएको छ ।

५. लेखापरीक्षणः

३३ औं साधारण सभामा नेसनल बोर्डद्वारा प्रस्तुत लेखापरीक्षक नियुक्तिको प्रस्तावमा आवेदक विभिन्न लेखापरीक्षकहरूमध्ये कुनै एकबाट लेखापरीक्षण गराउन नेसनल बोर्डलाई अधिकार प्रत्यायोजन भएबमोजिम प्रस्तावितमध्येकै एक लेखापरीक्षक ए नेपाल एण्ड असोसियट्स्, चार्टर्ड अकाउन्टेन्ट्स्द्वारा आ.व. २०८१/०८२ को लेखापरीक्षण गराउने काम सम्पन्न गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सबै समूहहरूमा प्रेषित गरिसकिएको हुँदा त्यसबाट संस्थाको आयव्ययको अवस्थाका बारेमा यस सभाका सभासदज्यूहरूले जानकारी हाँसिल गर्नु भएकै छ ।

मानवअधिकार अभियानमा दृढ भइ विश्वव्यापी रूपमा कार्यरत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल परिवारका हामी सबै अभियन्ताहरू अगाडि आइपर्ने चुनौतीहरूको सामना गर्दै निरन्तर अघि बढि नै रहनेछौं भन्ने दृढ विश्वास लिएको छु । एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड यस यात्रामा सदैव आफ्ना सम्पूर्ण सदस्य र शुभचिन्तकहरूलाई साथ र सहयोग प्रदान गर्न सदा तत्पर रहेको कुरा यहाँ पुनः दोहोर्याउन चाहन्छु।

धन्यवाद ।

शचिता कुइँकेल
महासचिव, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
२०८२ असोज २९

चौतिसौं साधारण सभा

बारा, मधेश प्रदेश

२०८२ मङ्सिर ०३ र ०४ (१९ र २० नोभेम्बर २०२५)

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

कोषाध्यक्षद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक प्रतिवेदन

यस सम्मानित ३४ औं साधारण सभाका प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षकज्यूहरू,

यस सम्मानित साधारण सभामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको यस आर्थिक विवरणले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को २०८१ साउन १ गते (१६ जुलाई २०२४) देखि २०८२ असार मसान्त (१६ जुलाई २०२५) सम्मको आय व्यय विवरणलाई समेटेको छ।

एम्नेस्टी नेपाल एक अभियानमुखी संस्था

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल एक अभियानमुखी संस्था हो।एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्यहरू यसले सञ्चालन गर्ने अभियानमा स्वयंसेवी र निस्वार्थ रूपमा मानवअधिकारको रक्षार्थ योगदानरत हुनुहुन्छ।यो संस्थाको सुसञ्चालनमा तमाम सदस्य, समर्थक र दाताहरूद्वारा प्रकट भएको सहयोग, सदासयता र सद्भावप्रति नतमस्तक रहेको छु।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले स्वतन्त्रता र निष्पक्षता कायम राख्ने उद्देश्यका साथ आफ्ना अभियानहरू सञ्चालन गर्ने र अनुसन्धानात्मक कार्यका लागि कुनै पनि सरकार र राजनीतिक दलबाट आर्थिक अनुदान लिँदैन। यसका शुभेच्छुक र समर्थकबाट प्राप्त हुने आर्थिक सहयोग, अर्थ सङ्कलनका विभिन्न कार्यक्रमबाट प्राप्त रकम, सदस्यता शुल्क तथा विभिन्न देशमा रहेका राष्ट्रिय शाखाहरूले प्रत्येक वर्ष अनिवार्य बुझाउने रकम नै यसको प्रमुख आर्थिक स्रोत हो ।

एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक स्रोत

एम्नेस्टी नेपालको नियमित श्रोत अन्तर्गत सदस्यता शुल्क, समूह/वार्षिक साधारण सभा दर्ता शुल्क आदि रहेका छन् भने अभियान सञ्चालन, प्रकाशन तथा कार्यालय सञ्चालन खर्चका लागि आर्थिक स्रोतको ठूलो हिस्सा हालसम्म एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा व्यवस्थित गरेको "र्याम" कोषबाट प्राप्त हुँदै आएको छ।

स्वतन्त्र, निष्पक्ष, पारदर्शी संस्था र आर्थिक पारदर्शिता

एम्नेस्टी इन्टरनसनल नेपाल एक स्वतन्त्र, गैरराजनीतिक र गैरनाफामूलक नागरिक संस्था हो। एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कोर स्ट्याण्डर्डअनुसार यस संस्थाले कुनै पनि राजनीतिक दल वा सरकारबाट कुनैपनि किसिमको आर्थिक सहयोग वा अनुदान ग्रहण गर्दैन। विगतका वर्षहरूमा झैं यस वर्ष पनि आ.व. २०८१/०८२ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नेसनल बोर्ड बैठकले पारित गरेपश्चात संस्थामा आबद्ध समूहहरू मार्फत सदस्यहरूलाई संप्रेशित गरिएको छ। यसका साथै सार्वजनिक दस्तावेजको रूपमा वितरण गर्न तयार गरिएको यस संस्थाको वार्षिक प्रतिवेदन र साधारण सभाको दस्तावेज पुस्तिकामा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई अनिवार्य रूपमा समावेश गरिने गरिन्छ। यो प्रतिवेदन साधारण सभाका प्रतिनिधि लगायत सबै सहभागीहरूलाई उपलब्ध गराई छलफल गरिन्छ।

साधारण सभाले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित गरे लगत्तै पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी अघिल्लो आ.व.मा के कस्ता कामहरू गरिए र कहाँबाट कति रकम प्राप्त भई के के काममा कति कति रकम खर्च भयो भनी सार्वजनिक समेत गर्ने गरिएको छ। साथै लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वेबसाइटमा पनि राखे गरिएको छ।

साधारण सभाबाट लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पारित भएपछि सो प्रतिवेदन, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, समाज कल्याण परिषद्, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय लगायतका निकायहरूमा पेश गरिनेछ। यसका अलावा कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले यस संस्थाको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वा आर्थिक कारोबारको सम्बन्धमा सूचना माग गरेमा तुरुन्त उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ।

आयव्यय विवरण

यस संस्थाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा आम्दानीतर्फ रु. ४,०३,२४,१६५।७२ (चार करोड तीन लाख चौबीस हजार एक सय पैसठ्ठी रुपैयाँ र बहत्तर पैसा) रहेको छ, भने खर्चतर्फ रु. ४,१४,२५,७२०।१९ (चार करोड चौध लाख पच्चीस हजार सात सय बीस रुपैयाँ र उन्नाइस पैसा) रहेको छ।

क) आय विवरण

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आम्दानीमा रु. ४,०३,२४,१६५।७२ (चार करोड तीन लाख चौबीस हजार एक सय पैसठ्ठी रुपैयाँ र बहत्तर पैसा) मा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको **Resource Allocation Mechanism (RAM Grant)** अन्तर्गत प्राप्त रकम रु. ३,८५,३३,८७२।०० (तीन करोड पचासी लाख तेत्तीस हजार आठ सय बहत्तर रुपैयाँ), सदस्यता शुल्क बापत प्राप्त रकम रु. ८,७९,६००।०० (आठ लाख उनानसत्तरी हजार छ सय रुपैयाँ), एम्नेस्टी नेपालको मुद्दत्ति निक्षेप र चल्ती खाताबाट प्राप्त ब्याज आय रु. ५,९९,१७५।१७ (पाँच लाख उनान्सय हजार एक सय पचहत्तर रुपैयाँ र सत्र पैसा), र अन्य आय रु. ३,११,५१८।५५ (तीन लाख एघार हजार पाँच सय अठार रुपैयाँ र पचपन्न पैसा) समावेश गरिएको छ।

कुन कुन शीर्षकमा कति कति आम्दानी भएको थियो भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ४ को ४.९ र ४.१० मा उल्लेख गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा संस्थाको कुल खर्च रु. ४,१४,२५,७२०।१९ (चार करोड चौध लाख पच्चीस हजार सात सय बीस रुपैयाँ र उन्नाइस पैसा) रहेको छ। यसमा कार्यक्रमतर्फ रु. २,१५,९५,४३६।८४ (दुई करोड पन्ध्र लाख पन्चानब्बे हजार चार सय छत्तीस रुपैयाँ र चौरासी पैसा), कर्मचारी खर्चतर्फ रु. १,६८,४३,३८७।४४ (एक करोड अठ्सठ्ठी लाख त्रिचालीस हजार तीन सय सतासी रुपैयाँ र चवालीस पैसा) र प्रशासनिकतर्फ रु. २९,८६,८९५।९१ (उनन्तीस लाख छयासी हजार आठ सय पन्चानब्बे रुपैयाँ र एकानब्बे पैसा) को खर्च समावेश गरिएको छ।

विभिन्न शीर्षकमा कति खर्च भयो भन्ने विस्तृत विवरण लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको अनुसूची ४ को ४.१, ४.२, ४.११, ४.१२, र ४.१३ मा उल्लेख छ।

ख) मुद्दती निक्षेपमा लगानी, पेश्की तथा अग्रिम भुक्तानी, बैङ्क मौज्दात, र दायित्व विवरण

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को असार मसान्तमा संस्थाको कुल रु. २,००,००,०००।०० (दुइ करोड रुपैयाँ) मुद्दती निक्षेपमा लगानी रहेको छ।

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तमा संस्थाको पेश्की र अग्रिम भुक्तानी बापतको कुल रकम रु. ८,६३,८८६।७१ (आठ लाख त्रिसठ्ठी हजार आठ सय छयासी रुपैयाँ र एकहत्तर पैसा) रहेको छ।

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तमा संस्थाको बैङ्क मौज्दात कुल रु. ९९,०६,२७२।९९ (उनान्सय लाख छ हजार दुइ सय बहत्तर रुपैयाँ र उनान्सय पैसा) रहेको छ।

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तमा संस्थागत चालु दायित्व कुल रु. १३,६६,१४५।८७ (तेह्र लाख छैसट्ठी हजार एक सय पैतालीस रुपैयाँ र सतासी पैसा) रहेको छ। त्यसैगरी, दीर्घकालीन दायित्व रु. ५४,९७,४८७।०१ (चवन्न लाख सन्तानब्बे हजार चार सय सतासी रुपैयाँ र एक पैसा) रहेको छ।

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तको बैङ्क मौज्दात, मुद्दती निक्षेपमा लगानी, पेश्की तथा अग्रिम भुक्तानी र दायित्व विस्तृत विवरण अनुसूची ४ को ४.३, ४.४, ४.५, ४.७ र ४.८ मा उल्लेख गरिएको छ।

ग) ह्रास कट्टी विवरण

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्तसम्म संस्थामा रहेका सम्पूर्ण ह्रास कट्टी योग्य सम्पतिहरूमा रु. ७,९५,४४२।४४ (सात लाख पन्चानब्बे हजार चार सय बयालीस रुपैयाँ र चवालीस पैसा) ह्रास कट्टी गरिएको छ।

घ) स्रोतमा करकट्टी रकम दाखिला

आ.व. २०८१/०८२ असार मसान्त सम्म संस्थाले रु. २५,२३,१५४।७८ (पच्चीस लाख तेइस हजार एक सय चवन्न रूपैयाँ र अठहत्तर पैसा) स्रोतमा करकट्टी बापतको रकम नेपाल सरकार करदाता सेवा कार्यालय बालाजु मार्फत् कर दाखिला गरेको छ।

ङ) आर्थिक प्रतिवेदन चार्टमा

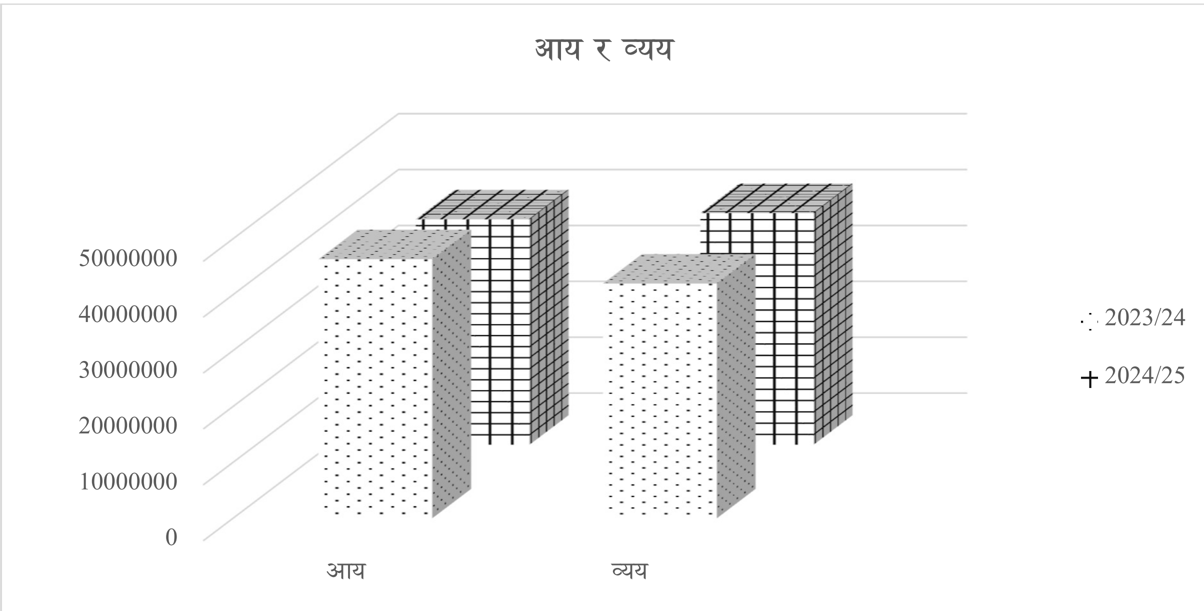

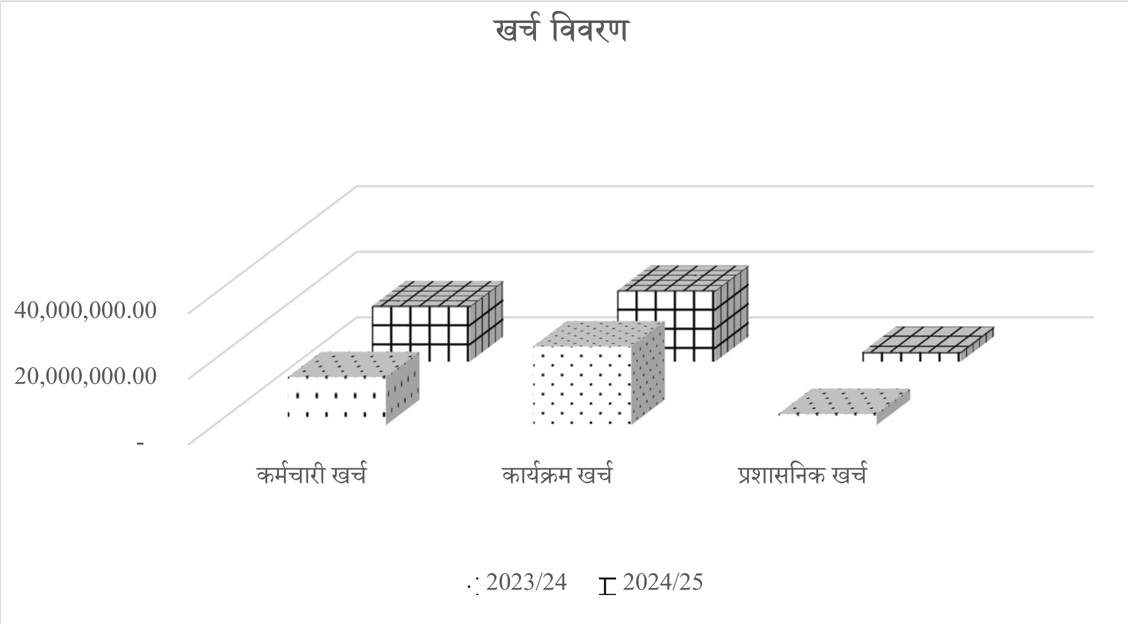

अध्यक्ष महोदय,

एम्नेस्टीको नीतिभित्र रही अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई गर्नुपर्ने रिपोर्टिङ गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको प्रत्यक्ष निर्देशनमा नेपाल सरकारले तोकेको करसम्बन्धी प्रचलित नियमलाई समेत परिपालना गर्दै एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक कारोबारहरू भएका छन्।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आर्थिक अवस्था विगतमा झैं यसवर्ष पनि सन्तोषजनक रहेको छ। एम्नेस्टी नेपाल शाखालाई विभिन्न क्षेत्रबाट सहयोग पुर्याउनु हुने शुभचिन्तक, कार्यक्रम र विभिन्न अभियानहरूमा सहयोग पुर्याउनु हुने समूह, युथ नेटवर्क, व्यक्तिगत सदस्य, राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरूको निरन्तर र सक्रिय सहयोगको अपेक्षा राख्दछु।

धन्यवाद ।
होम बहादुर अधिकारी
कोषाध्यक्ष
मितिः २०८२ कार्तिक २३

A . Nepal & Associates
CHARTERED ACCOUNTANTS

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To

The Members of Amnesty International Nepal

Opinion

We have audited the financial statements of Amnesty International Nepal for the year ended 32 Ashad 2082 (16 July 2025) which comprise the Statement of Financial Position, Statement of Income and Expenditure, Statement of Cash Flow and Statement of Change in Reserve for the year ended and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Amnesty International Nepal as at 32 Ashad 2082 (corresponding to 16 July 2025) and its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with Nepal Accounting Standards for Not-for-Profit Organizations (NAS for NPOs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with Nepal Standards on Auditing (NSAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of Amnesty International Nepal in accordance with the handbook of code of ethics for professional accountants issued by Institute of Chartered Accountants of Nepal (ICAN), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of Management for the Financial Statements

The management is responsible for the preparation of financial statements that give fair presentation in accordance with NAS for NPOs", and for such internal control as the management determine is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

A. Nepal & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

+977 9851188465
+977 9843040635
nepal.anup07@gmail.com
admin@anepalassociates.com.np
New Baneshwor,
Kathmandu, Nepal

In preparing the financial statements, the management is responsible for assessing the organization's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the management either intend to liquidate the organization or to cease operations, or have no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with NSAs will always detect a material misstatement when it exists.

As part of an audit in accordance with NSAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control;
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the organization's internal control;
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the organization.
- Conclude on the appropriateness of the managements' use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the organization's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the organization to cease to continue as a going concern; and
- Evaluate the overall presentation, structure, and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Nepal & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

Report on Other Legal and Regulatory Requirements

We further report that, we have obtained all the information and explanations considered necessary for the purpose of our audit. Proper books of account have been maintained by the Organization as required; and the financial statements are in agreement with the books of account.

For and on behalf of
A. Nepal & Associates
Chartered Accountants

Anup Nepal, FCA
Proprietor,
Date: 03 November, 2025
Place: Kathmandu, Nepal
UDIN: 251105CA01224wdYuh

Amnesty International Nepal
Statement of Financial Position
As at 32 Ashadh 2082 (16 July 2025)

Amount in NRs.

Particulars	Notes	As on 16-Jul-25	As on 15-Jul-24
ASSETS			
Non - Current Assets			
Property Plant and Equipment	4.1	8,069,562.58	8,469,544.06
Intangible Assets	4.2	371,500.73	83,312.64
Total Non - Current Assets		**8,441,063.31**	**8,552,856.70**
Current Assets			
Investment in Fixed Deposits	4.3	20,000,000.00	15,000,000.00
Accounts Receivables	4.4	863,886.71	551,956.26
Cash and Cash Equivalents	4.5	9,906,272.99	16,344,517.14
Total Current Assets		**30,770,159.70**	**31,896,473.40**
Total Assets		**39,211,223.01**	**40,449,330.10**
LIABILITIES & RESERVES			
Accumulated Reserves			
Unrestricted Funds/ Accumulated Surplus	4.6	32,347,590.13	33,449,144.60
Total Accumulated Reserves		**32,347,590.13**	**33,449,144.60**
Non - Current Liabilities			
Employee Benefit Liabilities	4.7	5,497,487.01	4,681,675.65
Other Non-Current Liabilities			
Total Non - Current Liabilities		**5,497,487.01**	**4,681,675.65**
Current Liabilities			
Accounts Payable	4.8	1,366,145.87	2,318,509.84
Other Current Liabilities			
Total Current Liabilities		**1,366,145.87**	**2,318,509.84**
Total Liabilities		**6,863,632.88**	**7,000,185.49**
Total Liabilities and Reserves		**39,211,223.01**	**40,449,330.10**

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Financial Statement

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Khikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Pooja Thapa
Deputy General Secretary

Hom Bahadur Adhikari
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

Alisha Mahat
Member

Baikuntha Prasad Aryal
Member

Lokendra Singh
Member

Mina Thapa
Member

Mausam Karki
Member

Suman Kumar
Member

Kalpana Khadka
Finance & Admin Manager

As per our report of even date
For A. Nepal & Associates;
Chartered Accountants

Anup Nepal, FCA
Proprietor
Place: Kathmandu
11/3/2025

Amnesty International Nepal
Statement of Income and Expenditure
For the Year Ended 32 Ashadh 2082 (July 16, 2025)

Amount in NRs.

Particulars	Notes	For the year ended 16-Jul-25	For the year ended 15-Jul-24
INCOME			
Incoming Resources	4.9	38,533,872.00	43,791,556.02
Financial Income	4.10	599,175.17	970,493.40
Other Income	4.10	1,191,118.55	1,584,408.03
Total Income		**40,324,165.72**	**46,346,457.45**
EXPENDITURE			
Staff Cost/Expenses	4.11	16,843,387.44	14,652,918.61
Program Expenses	4.12	21,595,436.84	23,956,818.76
General Administrative Expenditure	4.13	2,191,453.47	2,314,697.62
Depreciation on Fixed Assets	4.1	728,123.48	1,063,075.79
Amortisation on Intangible Assets	4.2	67,318.96	20,828.16
Total Expenditure		**41,425,720.19**	**42,008,338.94**
Net Surplus/(Deficit) Before Taxation		**(1,101,554.47)**	**4,338,118.51**
Income Tax Expenses			
Surplus/(Deficit) For the Year		**(1,101,554.47)**	**4,338,118.51**

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Financial Statement

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Pooja Thapa
Deputy General Secretary

Hom Bahadur Adhikari
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

Alisha Mahat
Member

Baikuntha Prasad Aryal
Member

Lokendra Singh
Member

Mina Thapa
Member

Mausam Karki
Member

Suman Kumar
Member

Kalpana Khadka
Finance & Admin Manager

As per our report of even date
For A. Nepal & Associates;
Chartered Accountants

Anup Nepal, FCA
Proprietor
Place: Kathmandu
11/3/2025

Amnesty International Nepal
Statement of Cash Flows
For the Year Ended 32 Ashadh 2082 (July 16, 2025)

Amount in NRs.

Particulars	For the year ended 16-Jul-25	For the year ended 15-Jul-24
A. Cash Flows From Operating Activitities		
Surplus/ (Deficit) for the Year (Before Tax)	(1,101,554.47)	4,338,118.51
Adjustments to Reconcile Surplus/(Deficit) to Net Cash Flows: Non-Cash Items:		
Depreciation and Impairment of Property, Plant and Equipment	728,123.48	1,063,075.79
Amortization and Impairment of Intangible Assets	67,318.96	20,828.16
Working capital adjustments:		
Accounts Receivable	(311,930.45)	1,968,729.29
Accounts Payable	(952,363.97)	1,655,971.89
Other Financial Liabilities	815,811.36	407,558.62
Income Tax Paid	-	-
Net Cash from/(used in) Operating Activities	**(754,595.09)**	**9,454,282.26**
B. CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
Purchase of Property Plant and Equipment	(683,649.05)	(1,166,873.95)
Investment in Fixed Deposits	(5,000,000.00)	-
Interest Received	-	-
Net Cash from/(used in) Investing Activities	**(5,683,649.05)**	**(1,166,873.95)**
C. CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Borrowing of Loans	-	-
Repayments of Loans	-	-
Net Cash from/(used in) Financing Activities	-	-
Net Increase/(Decrease) in Cash and Cash Equivalent	**(6,438,244.14)**	**8,287,408.31**
Cash and Cash Equivalent At 1 Shrawan 2081	**16,344,517.13**	**8,057,109.89**
Cash and Cash Equivalent At 32nd Ashad 2082	**9,906,272.99**	**16,344,517.13**

Significant Accounting Policies and Notes to Account form an integral part of Financial Statement

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Pooja Thapa
Deputy General Secretary

Hom Bahadur Adhikari
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

Alisha Mahat
Member

Baikuntha Prasad Aryal
Member

Lokendra Singh
Member

Mina Thapa
Member

Mausam Karki
Member

Suman Kumar
Member

Kalpana Khadka
Finance & Admin Manager

As per our report of even date
For A. Nepal & Associates;
Chartered Accountants

Anup Nepal, FCA
Proprietor
Place: Kathmandu
11/3/2025

Amnesty International Nepal
Statement of Changes in Reserves
For the Year Ended 32 Ashadh 2082(July 16, 2025)

Amount in NRs.

Description	Restricted Reserves	Designated Fund	Unrestricted Reserves	Endowment Funds	Capital Fund for Fixed Assets	Total
Balance as at 31st Ashadh 2080	-	-	**29,111,026.09**	-	-	**29,111,026.09**
Result for the Year	-	-	4,338,118.51	-	-	4,338,118.51
Allocation of results to Restricted Reserves	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Designated Funds	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Unrestricted Fund	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Endowment Fund	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Capital Fund	-	-	-	-	-	-
Balance as at 1st Shrawan 2081	-	-	**33,449,144.60**	-	-	**33,449,144.60**
Result for the Year	-	-	(1,101,554.47)	-	-	(1,101,554.47)
Allocation of results to Restricted Reserves	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Designated Funds	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Unrestricted Fund	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Endowment Fund	-	-	-	-	-	-
Allocation of results to Capital Fund	-	-	-	-	-	-
Balance as at 32 Ashadh 2082	-	-	**32,347,590.13**	-	-	**32,347,590.13**

Significant Accounting Policies and Notes to Account form integral part of Statement of Changes in Reserve

Bipin Budhathoki
Chairperson

Sachita Kuikel
General Secretary

Keshab Pokhrel
Vice Chairperson

Pooja Thapa
Deputy General Secretary

Hom Bahadur Adhikari
Treasurer

Nirajan Thapaliya
Director

Alisha Mahat
Member

Baikuntha Prasad Aryal
Member

Lokendra Singh
Member

Mina Thapa
Member

Mausam Karki
Member

Suman Kumar
Member

Kalpana Khadka
Finance & Admin Manager

As per our report of even date

For A. Nepal & Associates;
Chartered Accountants

Anup Nepal, FCA
Proprietor
Place: Kathmandu
11/3/2025

Amnesty International Nepal
Fund Accountability Statement
For the Year Ended 32 Ashadh 2082

Amount in NRs.

A. Sources of Fund	**Current Year**	**Previous Year**
Opening Fund Balance	33,449,144.60	29,111,026.09
Fund Received during the Period	40,324,165.72	46,346,457.45
Less: Unused fund refund		
Transfer from Unrestricted Fund	-	-
Total Fund Available (A)	**73,773,310.32**	**75,457,483.54**
B. Expenditure		
Staff Costs	16,843,387.44	14,652,918.61
Program Expenses	21,595,436.84	23,956,818.76
General Administrative Expenses	2,191,453.47	2,314,697.62
Depreciation on Fixed Assets	728,123.48	1,063,075.79
Amortisation on Intangible Assets	67,318.96	20,828.16
Income Tax Expenses	-	-
Total Expenditure (B)	**41,425,720.19**	**42,008,338.94**
Fund Balance (A-B)	**32,347,590.13**	**33,449,144.60**
Fund Balance Represented by:		
Pariculars		
Cash and Cash Equivalents	9,906,272.99	16,344,517.14
Investment in Fixed Deposits	20,000,000.00	15,000,000.00
Property Plant and Equipment	8,069,562.58	8,469,544.06
Intangible Assets	371,500.73	83,312.64
Accounts Receivable	863,886.71	551,956.26
Accounts Payable	(6,863,632.88)	(7,000,185.47)
Total	**32,347,590.13**	**33,449,144.63**

A. Nepal & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

Amnesty International Nepal
Statement of Accounting Policies and Notes to Financial Statements
For the year ended on 32 Ashadh 2082 (July 16,2025)

1. General Information

Amnesty International (AI) Nepal, hereinafter mentioned as 'AI Nepal' or 'the organization' is a part of Amnesty International, a global movement of millions of people demanding human rights for all people - no matter who they are or where they are. Amnesty International Nepal (also referred to as Amnesty Nepal or AI Nepal) is founded by Nutan Thapaliya, a lawyer by profession, in 1969 as an affiliate of the global human rights movement Amnesty International.

Amnesty International Nepal envisions a world where every person enjoys all human rights enshrined in the Universal Declaration of Human Rights as well as within other international human rights norms and standards. To achieve this, Amnesty Nepal strives to undertake research and action-focused advocacy campaigns to prevent and end all forms of human rights abuses.

Amnesty Nepal is a constituent of the global community of human rights defenders with values of international solidarity, effective action for victims, global coverage, universality and indivisibility of human rights, and with impartiality and independence as the driving factors in this global movement.

Currently, AI Nepal has over seven thousand active members and activists affiliated through its various local structures such as Groups and Youth Networks in all seven provinces, who are part of a larger global movement of ten million people in 150 countries.

2. Basis of Preparation

2.1 Statement of Compliances

The Statement of Financial Position, Statement of Income & Expenditure, Statement of Changes in Reserves, Statement of Cash Flows together with the Accounting Policies and Notes to the financial statements as at 32nd Ashadh 2082 and for the year then ended comply with the Generally Accepted Accounting Principles to the extent applicable and the Nepal Accounting Standards for NPOs (NAS for NPOs) issued by Accounting Standard Board of Nepal.

The Financial Statements were authorized for issue as per decision of the National Board dated 2025.11.03.

2.2 Basis of measurement

The financial statements have been prepared using the historical cost convention or at Fair value wherever specifically disclosed.

2.3 Functional and presentation currency

The financial statements are presented in Nepali Rupees (NRs.), which is the organization's functional and presentation currency. All financial information presented in Rupees has been rounded to the nearest rupees/thousands/million, except when otherwise indicated.

2.4 Changes in Accounting Policies and Disclosures

The Accounting policies have been consistently applied, unless otherwise stated, and are consistent with those used in previous years.

2.5 Significant Accounting Judgments, Estimates and Assumptions

The preparation of the financial statements requires the use of certain critical accounting estimates and judgments. It also requires management to exercise judgment in the process of applying the accounting policies.

The management makes certain estimates and assumptions regarding the future events. Estimates and judgments are continuously evaluated based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. In the future, actual result may differ from these estimates and assumptions.

A Nepal & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

3. Summary of significant accounting policies

3.1 Property Plant and Equipment

A. Cost and Valuation

All items of property, plant and equipment are initially recorded at cost. Subsequent to the initial recognition of an asset, property plant and equipment are carried at cost less any subsequent depreciation. Subsequent expenditure is capitalized only when it increases the future economic benefits embodied in the item of property and equipment.

All other expenditures are recognized in the Statement of Income & Expenditure as an expense as incurred. Building owned is used for purposes of organization only and not for income generating purpose and therefore does not fall under the definition of Investment Property.

B. Depreciation

Depreciation is provided for on all Property Plant and Equipment on the Straight Line Method and is calculated on the cost of all property, plant and equipment other than land, in order to write off such amounts less any terminal value over the estimated useful lives of such assets.

The management has reviewed the useful life and depreciation rate of its Property, Plant and Equipment . Based on the management's review and technical assessment by the management, the estimated useful life of certain assets has been revised. During the Financial year ended 32 Ashadh, 2082, the management has decided to change its method of depreciation from the Written Down Value (WDV) method to the Straight Line Method (SLM) for all classes of Property, Plant and Equipment with effect from 1 Shrawan 2081. The change has been made to better reflect the pattern in which the future economic benefits of the assets are expected to be consumed.
This change in estimate has resulted in a change in depreciation expense of for the current year as compared to what would have been charged under the previous estimate.

In accordance with NAS for NPOs, the change in method of depreciation has been treated as a change in accounting estimate and applied prospectively. The Written Down Value as on 1 Shrawan 2081 has been considered as the deemed cost for the purpose of calculating depreciation under the new method.Therefore, The change does not have any retrospective impact on the prior year's financial statements.

The remaining useful lives of Property Plant and Equipment (PPE) estimated by the management are as follows:

Property Plant and Equipment	Life (in years)
Buildings	40
Motor Vehicles	5
Office Equipments	5
Furniture and Fixtures	5
Other Assets	8

3.2 Intangible Assets

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost minus any accumulated amortization, except for assets with indefinite useful lives.

Intangible assets with finite useful lives are amortized over their useful economic life. The amortization period and method for an intangible asset with a finite useful life are reviewed at least at each financial year-end.

The management has reviewed the useful life and depreciation rate of its Intangible assets. Based on the management's review and technical assessment by the management, the estimated useful life of certain assets has been revised. Consequently, the Straight Line method (SLM), depreciation has been changed prospectively. The management has reviewed the useful lives of intangible assets to be 5 years.

This change in estimate has resulted in a change in depreciation expense of for the current year as compared to what would have been charged under the previous estimate.

A. Nepal & Associates Kathmandu Chartered Accountants

3.3 Foreign-currency transactions

Transactions in currencies other than Nepal Rupees are converted into Nepal Rupees at rates which approximate the actual rates at the transaction date. At the reporting date, monetary assets (including securities) and liabilities denominated in foreign currency are converted into Nepal Rupees at the rate of exchange at that date. Realized and unrealized exchange differences are reported in the Statement of Income & Expenditure.

3.4 Cash and cash equivalents

The organization considers and classifies cash in hand, amounts due from banks and short-term deposits with an original maturity of three months or less under the category of "Cash and cash equivalents".

3.5 Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realizable value. Net realizable value is the price at which inventories can be reasonably expected to be sold in the market place, less any estimated cost necessary to make the sale. The cost is determined on first-in first-out (FIFO) method and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their present location and condition.

The management has adopted a policy to expense off inventory items of immaterial value at the time of purchase/consumption. Items whose individual cost is insignificant and whose impact on the financial statements is not material are charged directly to the Statement of Income & Expenditure instead of being carried forward as inventory. The organization doesn't hold reportable inventories balance as at the year end.

3.6 Provisions

A provision is recognized in the statement of financial position when the organization has a legal or constructive obligation as a result of a past event, it is probable that an outflow of assets will be required to settle the obligation, and the obligation can be measured reliably.

3.7 Employee Benefits Liabilities

The organization's obligation in respect of the defined future benefit plans is calculated separately for each benefit plans by estimating the amount of future benefit that employees have earned in the current and prior periods. The calculation of the defined benefit obligations is performed annually. Accumulated leave provision has been provided as per Bye Laws, assuming that all the staffs will be retired at the reporting date.

3.8 Account Receivables & Account Payables

Account receivables and payables are stated at the transaction price. If the collectability of an account receivable is uncertain, a provision for the doubtful debt (impairment) will be made in the financial statement. There is no uncertainty of collection & settlement of account receivables & payables reported in the financial statements.

3.9 Accounting for the receipt and utilization of Funds/Reserves

Reserves

Reserves are classified as restricted or unrestricted reserves.

a. Unrestricted Reserves/Funds/accumulated surplus

Unrestricted funds are those that are available for use by the organization at the discretion of the Executive Committee/Board, in furtherance of the general objectives of the organization and which are not designated for any specific purpose.

The management considers the grant received from the International Secretariat as an unrestricted fund, as its use is at the discretion of Amnesty International Nepal. Although the "Use of Grant" section of the MOU states that the RAM grant shall be used for activities described in AI Nepal's application template, the donor (International Secretariat) does not specify projects or specific human rights outcomes for the expenditure. Since this grant serves as core funding for the Section, it is therefore treated as unrestricted income.

A. Nepal & Associates
Kathmandu
Chartered

b. Designated Reserves/Funds

Unrestricted funds designated by the Board to a specific purpose are identified as designated funds. The activities for which these funds may be used are identified in the financial statements. Where grants are received for use in an identified project or activity, such funds are held in a restricted fund account and transferred to the Statement of Income & Expenditure to match with expenses incurred in respect of that identified project.

Unutilized funds are held in their respective Fund accounts and included under accumulated fund in the Statement of Financial Position until such time as they are required. There is no Designated Fund in AI Nepal for the Current Year.

c. Restricted Fund

Where grants are received for use in an identified project or activity, such funds are held in a restricted fund account and transferred to the Statement of Income & Expenditure to match with expenses incurred in respect of that identified project.

Unutilized funds are held in their respective Fund accounts and included under accumulated fund in the Statement of Financial Position until such time as they are required. There are no restricted funds in Amnesty International Nepal for the current year.

3.10 Grants and Subsidies

Grants and subsidies are recognized in the financial statements at their fair value. When the grant or subsidy relates to an expense it is recognized as deferred income necessary to match it with the costs over the accounting years, which is intended to compensate for on a systematic basis.

In the case of grants received to fund an entire project or activity, which includes the purchase of an asset, and the cost of such asset is recognized as PPE and the depreciation on such PPE is charged as Project Expenditure to the Statement of Income & Expenditure.

3.11 Income recognition

a. Contributions/ Incoming Sources

Income realized from restricted funds is recognized in the Statement of Income & Expenditure only when there is certainty that all of the conditions for receipt of the funds have been complied with and the relevant expenditure that it is expected to compensate has been incurred and charged to the Statement of Income & Expenditure. Unutilized funds are carried forward as such in the Statement of Financial Position.

Gifts and donations received in kind are recognized at fair value at the time that they are distributed to beneficiaries, or if received for resale with proceeds being used for the purpose of the organization at the point of such sale.

All other income is recognized when the organization is legally entitled to the use of such funds and the amount can be quantified. This would include income receivable through fund raising activities and donations.

b. Financial Income

Interest earned is recognized on an accrual basis when there is certainty of receipt. Dividend received is recognized when the right to receive dividend is established. Revenues earned on services rendered are recognized in the accounting period in which the services were rendered and accepted by the clients.

Net gains and losses on the disposal of property, plant and equipment and other non-current assets, including investments, are recognized in the Statement of Income & Expenditure after deducting from the proceeds on disposal, the carrying value of the item disposed of and any related selling expenses.

c. Other income

Other income is recognized on an accrual basis except otherwise categorically explained to be on cash basis.

3.12 Expenditure recognition

Expenses in carrying out the projects and other activities of the organization are recognized in the Statement of Income & Expenditure during the period in which they are incurred. Other expenses incurred in administering and running the organization and in restoring and maintaining the property plant and equipment to perform at expected levels are accounted for on an accrual basis and charged to the Statement of Income & Expenditure.

3.13 Taxation

a. Current Taxes

The organization has got tax exempted status from Inland Revenue Department and accordingly no provision for tax has been made. The organization has not generated income through any other activities other than specified in its objectives.

The amount withheld by the payer as income tax on interest income is considered a final withholding tax. Accordingly, no further tax liability arises on such interest income.

b. Deferred Taxes

The organization has got tax exempted status and accordingly there are no temporary difference and no provision for deferred tax has been made.

3.14 Contingent liabilities

A contingent liability is a possible obligation that arises from past events and whose existence will be confirmed only on the occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events that are not wholly within the control of the organization. It may also be a present obligation that arises from past events but in respect of which an outflow of economic benefit is not probable or which cannot be measured with sufficient reliability. Such contingent liabilities are recorded under Notes. For certain operational claims reported as contingent liabilities, it is not practical to disclose detailed information on their corresponding nature and uncertainties.

3.15 Related Party Transactions

The organization has identified the members of the Board, other committees, and the Director as key management personnel and, accordingly, as related parties. Transactions undertaken with the related parties include meeting allowances, travel allowances and reimbursements, and employee benefits, amounting to NPR 6,612,964.19 during the fiscal year 2081/82.

3.16 Previous Years Figures

Previous year's opening figures have been regrouped and rearranged wherever necessary to facilitate the comparison.

A Nepal & Associates Kathmandu Chartered Accountants

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4 Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.1. Property, Plant & Equipment

Amount in NRs.

Particulars	Land	Building	Furnitures & Fixtures	Office Equipments	Office Vehicle	Other Assets	Total
Cost							
Balance at Ashadh 31 2081	**870,132.00**	**7,914,454.15**	**1,525,148.16**	**8,501,109.49**	**193,271.43**	**1,352,979.77**	**20,357,095.00**
Additions	-	-	-	328,142.00	-	-	328,142.00
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 32 2082	**870,132.00**	**7,914,454.15**	**1,525,148.16**	**8,829,251.49**	**193,271.43**	**1,352,979.77**	**20,685,237.00**
Accumulated Depreciation and Impairment Losses							
Balance at Ashadh 31 2081	-	**3,667,595.27**	**1,220,689.17**	**6,533,136.76**	**146,355.85**	**319,773.89**	**11,887,550.94**
Depreciation Charges for the Year	-	106,171.47	60,891.80	422,526.36	9,383.12	129,150.74	728,123.48
Disposals	-	-	-	-	-	-	-
Balance at Ashadh 32 2082	-	**3,773,766.74**	**1,281,580.97**	**6,955,663.12**	**155,738.97**	**448,924.63**	**12,615,674.42**
NET BOOK VALUE							
Balance at Ashadh 31 2081	**870,132.00**	**4,246,858.88**	**304,458.99**	**1,967,972.73**	**46,915.58**	**1,033,205.88**	**8,469,544.06**
Balance at Ashadh 32 2082	**870,132.00**	**4,140,687.41**	**243,567.19**	**1,873,588.37**	**37,532.46**	**904,055.14**	**8,069,562.58**

A. Nepal & Associates, Chartered Accountants, Kathmandu

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.2 Intangible Assets

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Gross Value		
Opening	339,000.00	339,000.00
Addition During The Year	355,507.05	-
Disposal	-	-
Adjustment During The Year	-	-
Total	**694,507.05**	**339,000.00**
Accumulated Depreciation		
Opening	255,687.36	234,859.20
Addition During The Year	67,318.96	20,828.16
Disposal	-	-
Adjustment During The Year	-	-
Total Accumulated Depreciation	**323,006.32**	**255,687.36**
Net Intangible Assets	**371,500.73**	**83,312.64**

4.3 Investment in Fixed Deposits

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Fixed Deposit -Nabil Bank Limited	20,000,000.00	15,000,000.00
Total Investment in Fixed Deposits	**20,000,000.00**	**15,000,000.00**

4.4 Accounts Receivables

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Advance to International Secretariat- London	129,391.37	368,213.26
Advance to Parties		
ESAPRO	64,500.00	64,500.00
Other Receivables		
Deposit	-	1,500.00
Telephone Deposit	19,519.65	19,519.65
Insurance Receivables	11,962.10	11,962.10
Receivable_APRF 2025-AI Indonesia	120,149.04	-
Receivable_APRF 2025-IS	286,729.85	-
Receivable_APRF 2025-Philippines	26,919.75	-
Prepaid Expenses		
Prepaid Web Hosting and Domain Charges	49,713.81	
Prepaid Expenses	155,001.14	86,261.25
Total Account Receivables	**863,886.71**	**551,956.26**

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.5 Cash & Cash Equivalents

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Cash in Hand	-	-
Cash at Bank		
Bank_Global IME Bank_31301010000101	2,892.26	26,680.84
Bank_Gratuity Account_NIC Asia Bank	203,696.72	203,436.49
Bank_Nabil Bank Limited_0201017500218	7,556,584.70	13,699,440.24
Bank_NIC Asia Bank_1341307578252401	1,511,699.31	1,784,559.57
Bank_Rastriya Banijya Bank_1190100003123001	631,400.00	630,400.00
Total Cash and Cash Equivalents	**9,906,272.99**	**16,344,517.14**

4.6 Accumulated Reserves

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Unrestricted Funds		
Balance at beginning of the year	33,449,144.60	29,111,026.09
Surplus/deficit transferred from Income Statement	(1,101,554.47)	4,338,118.51
Total Accumulated Reserves	**32,347,590.13**	**33,449,144.60**

4.7 Accounts Payable

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
TDS Payable		
Remuneration Tax_11112_	286,200.43	404,946.90
Rent_11131	8,555.55	-
Social Security Tax (SST)_11211	7,941.18	13,025.86
Other TDS	117,806.17	8,767.56
Other Payable		
Provident Fund Payable	77.38	91,061.68
Provision for audit fees	113,000.00	111,305.00
Salary Payable	-	169,848.67
Citizen Investment Fund	-	51,661.30
Gratuity Payable	-	37,894.95
SARO	767,029.32	1,429,997.92
APRF-2025-AI-Mangolia	65,535.84	-
Total Accounts Payable	**1,366,145.87**	**2,318,509.84**

A. Nepal & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.8 Non-Current Liabilities

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Provision- Annual Leave Compensation	5,497,487.01	4,681,675.65
Total Non-Current Liabilities	**5,497,487.01**	**4,681,675.65**

4.9 Incoming Resources

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Grants - Unrestricted Funding		
RAM Grant from International Secretariat	38,533,872.00	43,791,556.02
Total Incoming Resources	**38,533,872.00**	**43,791,556.02**

4.10 Other Income

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Financial Income		
Interest Income	599,175.17	970,493.40
Other Income		
AGM Registration Fee	29,100.00	87,200.00
Membership Fee	879,600.00	1,330,210.00
Miscellaneous Income	-	166,998.03
Income From Non Regular Donation	96,369.87	-
Foreign Exchange Gain	2,737.18	-
Income from SARO for Research on Forced Eviction	114,311.50	-
AGM Candidancy Fee	69,000.00	-
Total Other Income	**1,790,293.72**	**2,554,901.43**

4.11 Staff Cost

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Salaries	11,857,015.44	10,203,243.67
Festival Allowance	964,990.06	810,005.73
Provident Fund	1,183,858.46	1,020,324.43
Gratuity	986,184.41	850,093.76
Annual Leave Compensation	1,761,472.87	1,769,251.02
Stipend	89,866.20	-
Total Staff Cost	**16,843,387.44**	**14,652,918.61**

A. Nepal & Associates, Kathmandu, Chartered Accountants

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.12 Program Expenses

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Project 1: Advancing Economic, Social and Cultural Rights		
Launch of Access to Justice to Report and campaigns based on the report	12,833.33	241,473.00
Multi-stakeholder interaction on rights-based development and urban planning	98,875.00	164,624.98
Sensitization workshop/training on climate justice, gender justice, intersectional justice to activists and AINepalmembers	110,793.03	188,952.38
National and provincial level advocacy and interactive forums on accountablity and compensation to the families of the migrant workers who have died in destination countries	-	60,605.00
Engaging with media including hosting radio talks shows, PSAs, publishing op-eds, PIBs, podcasts on ESCR issues	-	800,112.50
Various campaings and engagements on the issues related to the rights of the migrant workers	-	136,340.06
Monitoring and reactive campaigns/interventions on ESCR issues as and when needed	60,455.00	614,128.89
	282,956.36	**2,206,236.81**
Project 2: Strengthening the Right to Truth, Justice and Reparation in Nepal		
Organize public programs as per need and feasibility engaging with stakeholders on different days	60,356.04	161,918.00
Stakeholder dialogue on the TJ	3,405,238.19	123,556.50
Reactive works depending on the development of the context	46,484.54	-
Orientation/Induction to Groups and Networks on Impunity and Transitional Justice	114,130.33	-
Media engagements (PSAs, op-eds, podcasts, radio talk shows) lobby missions, reactive campaigns, petitions and other interventions as required	-	449,197.51
	3,626,209.10	**734,672.01**
Project 3 : Advancing Civil and Political Rights in Nepal (Campaign on Truth Justice and Reparation)		
Operationalization of Protest Observer Programme with the mobilization of 20 trained AI Nepal volunteers	572,354.73	1,440.00
Campaign and advocacy support to Amnesty Nepal local structures on various CPR issues such as "Protect the Protest",access to justice, torture etc.	7,720.00	-
Reactive campaigns on the CPR issues as and when needed	774,844.44	-

A. Nepal & Associates Kathmandu Chartered Accountants

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

Research and campaign on the situation of Freedom of Expression, Opinion and Assembly in Nepal to amplify the realisation of the goals of the "Protect the Protest" campaign	-	231,058.36
Advocacy dialogues/meetings and interactive sessions with relevant authorities on the right to citizenship with principles of equality	-	149,872.00
	1,354,919.17	**382,370.36**
Project 4 : Human Rights Education		
Masters' Training of Trainers (M-TOT)	782,634.16	532,640.50
Online/Offline workshops/training/orientations;	120,949.84	18,334.00
HRE outreaching to local communities, schools and colleges through HRE (amplifying members);	2,005,551.92	1,435,994.60
	2,909,135.92	**1,986,969.10**
Project 5: Campaigns and Communications		
Events/actions focusing different Days	136,354.26	589,674.63
Local Launch of Amnesty International's Annual Global Human Rights Situation Report	220,638.15	137,295.00
Organize public events on selected human rights cases/issues as required;	156,659.34	5,850.00
Media engagement and public outreach;	2,569.00	1,350.00
Digital Space, Freedom of Expression, online/offline privacy issues	102,844.25	-
Communications project with talk shows, drama, song, podcasts etc. on contemporary human rights issues [VAW, citizenship; civic space, HRDs etc.)	199,500.00	-
Write for Rights	2,472,942.46	2,003,298.16
Residential workshop/sharing session with journalists covering human rights issues in partnership with Media NGOs (FNJ, HURJA, Sancharika)	-	939,628.68
	3,291,507.46	**3,677,096.47**
Project 6: Local Language Programme		
Translating & Printing of output materials in local language such as Maithili and Tharu	363,294.12	-
	363,294.12	**-**
Project 7 : Enhancing Campaigning Capacity of Amnesty Nepal Members		
Organize the 17th National Youth Mela for the members of Amnesty Nepal affiliated Youth Networks.	1,933,671.55	2,770,516.80
Prepare action-circulars and campaigning materials related to Amnesty Nepal's priority campaigns and circulatethemtothe Groups and Youth Networks for local activism.	27,599.98	-
	1,961,271.53	**2,770,516.80**

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

Project 8: Strengthening growth through responsive environment		
Integrate membership growth in every campaigning activity where possible.	21,115.00	-
Make information regarding Amnesty's membership available in Amnesty Nepal's publication as well as on its website.	6,375.00	-
Provide every paying members a membership pack.	92,255.00	1,007,864.98
Make information on Actions easily available to members, supporters and interested individuals including through thelocal Groups and Youth Networks as well as through email, social networking sites and Amnesty Nepal 's webpage.	7,200.00	-
Organize/Support orientations on Amnesty and Human Rights for newly affiliated Youth Networks and Groups.	62,535.70	7,200.00
Local launch of Amnesty International's annual global human rights situation report.	8,525.00	-
Staff retreat and planning workshop with potential IS/external facilitators/partners	99,688.00	88,534.70
Organize orientations on Amnesty and HR for newly affiliated Youth Networks and Groups	-	88,627.40
Expenses related Amnesty International's Secretary General Agnes Callamard's visit to Nepal	-	1,203,734.03
	297,693.70	**2,395,961.11**
Project 9: Strengthening Governance		
Governance meetings : General Meeting, Board meeting, Committee meetings, Provincial Forums	6,417,320.97	859,084.25
Fulfilling statutory and administrative compliances including organizational renewal, Social Welfare Council approvalsetc.	23,180.00	-
M & E	268,086.08	244,017.00
Global Governance Meetings	799,862.43	545,145.55
Review and Audit of the Membership Structures of Amnesty Nepal (Groups, Youth Networks, Groups-in-Formations and Supporter Members)	-	3,070,401.51
Annual General Meeting	-	5,084,347.79
	7,508,449.48	**9,802,996.10**
Total Program Expenses	**21,595,436.84**	**23,956,818.76**

A. Nepal & Associates, Chartered Accountants, Kathmandu

Amnesty International Nepal
Balaju, Kathmandu
Notes to the Financial Statement for the Year Ended 32 Ashadh 2082

4. Schedules of Explanatory Information of the Financial Statements

4.13 General Administrative Expenditure

Particulars	FY 2081/82	FY 2080/81
Audit Fees and Expenses	113,000.00	113,000.00
Bank Charges	1,127.90	955.00
Utilities(Electricity/Gas/Water)	99,966.00	165,813.00
Security Expenses	992,372.98	863,560.61
Telephone/Internet	89,984.84	71,158.01
Postage and stationery	60,775.70	2,007.00
Office Expenses	245,394.56	-
Cleaning expenses	18,312.00	316,493.15
Insurance Expenses	188,097.73	247,283.75
Repair and maintenance	155,396.08	217,025.91
Stationeries	-	39,143.50
Advertisement	80,749.80	28,191.24
Commmunications cost	-	58,285.00
Media and Communications	72,496.66	4,800.00
Printings and Publications	29,364.03	-
Volunteer expenses	-	121,858.34
Donation	-	20,000.00
Web Hosting and Domain Charges	44,415.19	24,521.00
Registration and renewal	-	20,602.11
Total General Administrative Expenditure	**2,191,453.47**	**2,314,697.62**

A. Nepal & Associates ✩ Kathmandu ✩ Chartered

OPERATIONAL PLAN 2026
(January to December 2026)

INTRODUCTION

This Operational Plan (OP) is prepared in accordance with Amnesty International's new Strategic Goal 2022-2030, and it provides a planning of activities for the year 2026.

In preparation for this high-level planning, a day long session was held with the staff members between AI Nepal and the South Asia Regional Office, Colombo. The planning session also served the basis for the organization's submission of 2026 RAM application in August. The members of the National Board and Amnesty Nepal provided suggestions where feasible. Consultation with programs and departments at the Amnesty International Secretariat in London was also useful in creating this document. This document was endorsed by the National Board in its meeting held on 3 and 4 November 2025 for its presentation at the 34th General Meeting to be held on 19 and 20 November 2025 in Simara, Bara of Madhesh Province.

A detailed "Program Portfolio" document will be developed later after the AGM which will also form part of the SWC approval process.

Areas of works	
Human Rights Change :	**Organizational Development:**
1. Advancing Economic, Social and Cultural Rights in Nepal 2. Strengthening the Right to Truth, Justice and Reparation in Nepal 3. Advancing Civil and Political Rights in Nepal 4. Human Rights Education 5. Campaigns and communications 6. Linguistic equity: knowledge and outputs in local languages 7. Enhancing the rights of youths and children including through ensuring their participation, voice, agency and actions 8. Strengthening organizational growth through a responsive engagement of members, supporters and activists	9. Strengthening governance including through building resilient and sustainable local members and supporter base 10. Safety, security, well-being and staff development (including HEFAT) 11. Effective participation at global governance meetings representing AI Nepal

HUMAN RIGHTS CAMPAIGNS AND ADVOCACY

Amnesty International Nepal (Amnesty Nepal) will continue focusing on research, advocacy and campaign on human rights issues in Nepal and elsewhere. To achieve meaningful impact and bring changes in the human rights situation on the ground, Amnesty Nepal will undertake its activities in a spirit of volunteerism and international solidarity. While a number of its regular activities are undertaken in the spirit of international solidarity based on the action circulars coming in from

Amnesty International's international secretariat (IS), Amnesty Nepal will also deliver on a number of annually planned activities at the section level. Amnesty Nepal is conscious not to duplicate the activities, and aims to have a very collaborative approach in its efforts. Amnesty Nepal's well-federated local structures – Groups and Youth Networks - also propel the organization's campaign drive at the local level. The organization's base of individual members will also contribute in their own ways to push forward the organization's human rights change goals.

Amnesty International's Global Strategic Framework 2022- 2030 will guide the Section's human rights activities and initiatives.

In 2026, Amnesty Nepal will continue many of its earlier campaigns and efforts including dealing with the emerging human rights challenges in the context of rising authoritarian practices, climate crises and rising conflicts across the globe. Amnesty Nepal's efforts on monitoring, researching and establishing civil, political, economic, social and cultural rights violations, and calling on the authorities to ensure redress will continue. It will also carry on its Human Rights Education (HRE) works in collaboration with the IS team and in partnership with the local partners and stakeholders.

Amnesty Nepal will continue to function in the two-pronged approach of achieving - **Human Rights Change** and **Organizational Change** goals. While it will work for improving human rights situations in Nepal and elsewhere, it will continue to work towards improving its own organizational efficiency, and internal democracy as improving governance and trying to be more impactful, effective, accountable and transparent is an organization's never ending journey.

Main Focus under Human Rights Change

1. **Advancing Economic, Social and Cultural Rights in Nepal**

   Nepal's constitution provides for a broad range of fundamental rights and shares a "socialist" vision of society with equality, dignity, diversity and inclusive participation of all people. Amnesty International's one of the priorities is to work towards addressing the entrenched causes of human rights violations rooted in the socio-economic inequalities, marginalization, exclusion and discrimination.

   Amnesty Nepal will continue engaging with other civil society stakeholders, members and volunteers to sensitize the local, provincial and federal governments on the constitutional provisions and their obligations to respect, protect and fulfill the rights enshrined in the constitution including by framing legislative and executive frameworks in line with international human rights standards. Amnesty Nepal will also widen its reach and engagement with the affected people and community at the grass roots level to help them access their rights guaranteed by the constitution and laws.

   In line with its global vision, Amnesty Nepal will work towards strengthening peoples right to housing, access to land, health, social security in Nepal. It will also see to work towards promoting racial, gender and intersectional jutice targeting women, children, marginalized groups, Dalits and Indigenous Peoples in Nepal. It will also continue to work towards the protection of the rights of the migrant workers and refugees in Nepal and elsewhere. Amnesty Nepal will continue its efforts in sensitizing people and community as well as voicing for gender justice, intersectional issues and more importantly the issues around climate injustice, rising inequality, poverty, hunger and deprivation.

2. **Strengthening the Right to Truth, Justice and Reparations in Nepal**

   During the internal armed conflict in Nepal between 1996 and 2006, thousands of civilians were killed and thousands were subjected to enforced disappearances, torture and other human rights violations by the security forces and the then Nepal Communist Party (Maoist) forces.

   Nineteen years after the signing of the Comprehensive Peace Agreement, not one of those responsible for the human rights violations and abuses have been brought to justice. Victims continue to wait for justice, truth and reparations. This state of impunity continues with the weakening of the respect for the rule of law and accountability. There is a real risk that unless significant pressure is placed on the government, the opportunity for justice will be lost and impunity will continue to be the norm in Nepal.

   The long-stalled transitional justice process appeared to be moving forward after the authentication of Parliament-approved bill on TJ commissions in 2024. However, the victims community have raised a number of questions and distrusts over the appointment of the Commissioners to the Truth and Reconciliation Commission and the Commission for the Investigation of Enforced Disappeared People. Despite our concerns around the problematic provisions of the TJ Law, in particular the categorization of crimes and the possibility of blanket amnesty to perpetrators, the botched appointment process has left the TJ in a complete limbo now. In this context, Amnesty International Nepal, together with civil society organizations, victims and their family, will continue to push for a

victim-centered transitional justice process including by sensitizing and mobilizing its members and supporters in support of this campaign, and pressure on these issues.

3. Advancing Civil and Political Rights in Nepal

Amnesty International in Nepal will work towards securing people's constitutionally guaranteed rights including the right to nationality, access to justice, right to effective remedy, right to freedom of expression, association and peaceful assembly, right to participation, among others.

To this end, Amnesty Nepal will seek to address the problems and challenges in Nepal's criminal justice system including the abuses in investigation systems, the widely perceived prevalence of torture in custody, and unexplained and unaccounted for deaths in custodies and prison houses.

We will also seek to collaborate with the partners in the civil society and government actors towards bringing human rights friendly laws that govern people's freedom of expression including in digital spaces. Our focus will also be towards reclaiming the increasingly shrinking civic space for exercising free speech, expression and assembly in Nepal.

We will also contribute to the Amnesty International's ongoing global flagship campaign "Protect the Protest" which aims to enable "people to take peaceful action and make their voice heard safely and without repercussions". The campaign challenges attacks on peaceful protest, stands with those targeted and support the causes of social movements pushing for human rights change. Right to protest is a human rights element that is derivable from international standards under the rights to freedom of expression and peaceful assembly. Amnesty Nepal will mobilize its members and supporters through HRE and other medium including making calls for the protection of people's right to express dissent and voice outrage against injustice, repression and human rights abuses.

4. Human Rights Education

Although people in the margins have heard the term "rights", not everyone is aware of the broader meaning of what fuller enjoyment of human rights entails in Nepal. Changes in law and policy alone do not reduce human rights violations. In the absence of knowledge of human rights, rights holders remain unaware of the options and remedies available to them to challenge human rights violations and abuses. Actual change in people's lives relies on individuals knowing their rights, having an attitude oriented to human rights, and developing the skills and confidence to take action when their rights and/or the rights of others are trampled or denied.

Besides, human rights based approach is something that has to be engendered in our social values and behaviors, including by inculcating the values of human rights, its promotion and defense into the minds of young children and youths of the country. Human rights education performs different but equally important functions in diverse settings. In some contexts, HRE is useful for building capacity of the movement, whereas in others it empowers rights holders themselves to claim their rights and assists duty bearers to understand their human rights obligations.

Nepal's school curriculum is yet to encompass a comprehensive human rights content that will generate and expand the awareness about human thereby engendering a human rights culture in the fabric of Nepali society. It should provide space for students and teachers to acquire the knowledge and skills related to human rights, develop values and attitudes that lead to changed behavior, and create a conducive environment to bring into practice and spread out the message of solidarity, and a spirit of standing up and fighting against injustice, intolerance and violence.

5. Campaigns and communications

Concerns about the economy, migration, cultural identity and national security are leading to crackdowns by governments in different countries on legitimate forms of dissent and restrictions on the right to information and freedom of expression, assembly and association. As information technology expands the possibilities for people to enjoy their freedoms, it is also being used by the state, sometimes with corporate complicity, to erode privacy, tighten censorship and expand surveillance. Against this background, xenophobia, racism and religious and other forms of identity-based discrimination are rising.

There is a growing trend, often with the encouragement of the state, of non-state actors policing – and even demonizing – those who fail to conform with the views or the identity of those in power. Human rights defenders and other activists who challenge these practices are in turn being attacked and vilified.

Amnesty Nepal will continue exerting pressure and raising voices through a range of offline and online actions, and activist mobilizations advocating for the protection of the rights of the individuals and communities at risk across the world. We are guided here with the philosophy that as a member of the global community of humanity, we have an

obligation to speak up and act for the rights of any individual or community who may be at risk in any part of the world.

As part of a global human rights organization with local membership, Amnesty Nepal has the unique capacity to bring about human rights change simultaneously at different levels: global, regional, national, sub-national and personal. The synergy between global campaigning and local activism can be very powerful if the processes and structures between the two levels are effectively aligned. Furthermore, it is in local settings where responsiveness, relevance and innovation can be high, that change is often most immediately possible and achievable. Thus, it is very important to ensure that Amnesty Nepal communicates effectively with the rights-holders, volunteers and different stakeholders to update on our works, the impact, and the way forward towards upholding human rights for all.

As the world is progressing towards paperless communication with the invention of various communication tools, Amnesty Nepal will prioritize to tap the technologies as well as work towards encouraging its volunteers also to slowly adapt to these means. Having said this, however, Amnesty Nepal will ensure to use the tools that are user-friendly, and most importantly, of the manner which maintains transparency and legitimacy.

6. **Linguistic equity: knowledge and outputs in local languages**

   Nepal is very diverse in terms of language, ethnicity and geography. Nepal's Terai, the flatland, inhabits over half of the total population with a varied number of ethnic community of which the Madhesi and Tharu are the two predominant one. The trend of labour migration to urban areas and abroad from this part of the country is highest. The people of this part are also backward in terms of access to health, education and other state services. Amnesty Nepal will therefore continue to engage with the people in this area empowering them by educating them of their rights and teaching ways to claim and stand for their rights. We hope to achieve this by translating and disseminating some of our key human rights materials into Maithili and Tharu languages. These materials will speak to them about the fundamental human rights outlined in the UDHR, the stages of foreign labour migration that an aspiring migrant worker should bear in mind, among others. Likewise, Amnesty Nepal will also render other relevant reports into the local languages as required.

7. **Enhancing the rights of youths and children including through ensuring their participation, voice, agency and actions**

   Amnesty International Nepal is one of the leading Amnesty sections in Asia. Most of our successes are related to the sustained growth in our membership and activism. Amnesty Nepal's one of the core tasks is to remain broadly engaged with its membership and engage in initiatives that enhance the expertise of our members to deliver our actions in more strategic ways so that a visible impact could be achieved on the ground. As per the nature of the organization, there are new activists joining in the organization, and there will always be a need of initiatives that help enhance these new members' expertise. Therefore, Amnesty Nepal will continue its effort and investment in enhancing the campaigning expertise of its members and supporters.

8. **Strengthening organizational growth through a responsive engagement of members, supporters and activists**

   The realization of Amnesty's human rights aspirations depends on many things, but most of all on people. AI's one of the strategic goals is to strengthen the organizational growth which entails Amnesty to widen its membership i.e. to deepen its reach to the people at the grassroots through its activities. Amnesty Nepal will continue investing in this goal whereby we will continue our efforts to try and reach as furthest as possible to the grassroots level in Nepal through our organizational membership as well as campaign and activism.

   Amnesty Nepal will continue to invest in raising the skills and capacity of its members and supporters to undertake human rights campaigns.

Main Focus under Organizational Change

9. **Strengthening governance including through building resilient and sustainable local members and supporter base**

   Amnesty International is not simply a global human rights organization, it is a democratic movement of committed human rights activists, both volunteers and salaried-staff, who work together with a large constituency of partners and supporters at local, national and international levels. Millions of people across the globe have an active interest or “stake” in Amnesty and its future. And this is ensured through its democratic organizational processes at both the governance and operational level.

In 2021, Amnesty Nepal embarked on an unprecedented and historical journey of governance reform. The reform process was driven by a governance review report submitted to Amnesty Nepal and the Secretary General of Amnesty International in December 2020 by an external reviewer appointed by the Secretary General (SG) in October 2020. The review report spelled out key reforms areas and advised for a more diversified and open membership base that is represented and involved in decision making processes in a fair and equitable basis.

The change process went through an MoU between the International Secretariat and AI Nepal signed on 7 May 2021. Based on the MoU, the Section held its 29th AGM in September 2021 and adopted the changes in the Statute of the organization ensuring the participation of youth and individual members in the Section's AGM and other decision making processes.

Amnesty Nepal made further changes in its organizational structure and governance through its 32nd AGM, which were later approved by the local authority (Kathmandu District Administration Office in this case) which paved way for its full-fledged implementation. These new reforms have further solidified the organization's internal democracy, organizational health and governance of Amnesty Nepal.

The organization will continue to strive towards, including with these reforms, repositioning itself as a more impactful, relevant and responsive movement of activists that is supported by a sustainable, credible, competent and accountable organizational leadership. For Amnesty Nepal to operate effectively, it must empower and hold accountable its leadership, particularly at governance level, to make them shoulder their responsibility for the delivery of AI's vision, goals and objectives at the local level.

10. Safety, security, well-being and staff development (including HEFAT)

Staff members of the organization are the drivers of what the organization does. Therefore, it is essential for Amnesty Nepal, as a progressive employer, to invest in the safety, security, well-being and development of the staff. Amnesty will explore opportunities for staff members to participate in local, regional and global capacity building trainings, workshops as well as other well-being initiatives. As far as possible and practicable, efforts will also be made to include volunteers as well in these efforts.

11. Effective participation at global governance meetings representing AI Nepal

Because AI Nepal is a Section of global human rights movement of Amnesty International, it takes part in and contributes to the decision making processes at the regional and global level of Amnesty International every year. With its standing representative and other two delegates, AI Nepal will participate at the Asia Pacific Regional Meeting being held in Taipei and the Global Assembly being held in Brazil in 2026. The year 2026 is a motion year for Amnesty International, and intense discussions and decsion makings are expected to take place on quite a number of critical governance as well as human rights motions in the year 2026. Nepal's active and diligent participation will not only bring the local issues at the global platform but will also bring back a lot of learning and perspectives to the Section while contributing to building a robust global strategic focus and planning.

ANNUAL BUDGET 2026 (January to December 2026)		
	Particulars	**Year 2026**
(A)	**INCOME**	
	1. Income from International Movement	
	1.1 Grant from AI's International Secretariat	51,542,540.00
	2. Fundraising Income:	
	2.1 Donations & Membership Fees- regular automatic payments	1,155,000.00
	2.2 Renewal of affiliation of AI Nepal Groups	-
	2.3 Annual General Meeting Registration Fees	79,000.00
	2.4 Miscellaneous income (reserve + interests)	3,168,007.79
	TOTAL INCOME	**55,944,547.79**
(B)	**EXPENDITURE**	
	1. Staff and Support Expenses	
	1.1 Salary	13,948,383.00
	1.2 Provident Fund	1,394,838.30
	1.3 Festival allowance	1,162,365.25
	1.4 Annual leave compensation	2,219,060.93
	1.5 Volunteer expenses	175,000.00
	1.6 Gratuity	1,161,900.30
	2. Office Expenses	
	2.1 Utilities (Electricity/Gas/Water)	350,000.00
	2.2 Office Expenses (cleaning)	100,000.00
	2.3 Security Costs	1,500,000.00
	2.4 Telephone/Internet	230,000.00
	2.5 Insurance (for staff & officials)	315,000.00
	2.6 Purchase of equipment, upgrading software and data system	600,000.00
	2.7 Repair and maintenance of equipment and furniture	250,000.00
	2.8 Media and communications	85,000.00
	2.9 Web Domain Hosting	75,000.00
	3. Human Rights Research, Campaigns and Advocacy	
	3.1 Advancing Economic, Social and Cultural Rights in Nepal	3,500,000.00
	3.2 Strengthening the Right to Truth, Justice and Reparation in Nepal	2,800,000.00
	3.3 Advancing Civil and Political Rights in Nepal	3,500,000.00
	3.4 Human Rights Education	3,000,000.00
	3.5 Campaigns and communications	3,600,000.00
	3.6 Linguistic equity: knowledge and outputs in local languages	750,000.00
	3.7 Enhancing the rights of youths and children including through ensuring their participation, voice, agency and actions	2,700,000.00
	3.8 Strengthening organizational growth through a responsive engagement of members, supporters and activists	2,000,000.00
	3.9 Strengthening governance including through building resilient and sustainable local members and supporter base	7,000,000.00
	3.10 Safety, security, well-being and staff development (including HEFAT)	1,300,000.00
	3.11 Effective participation at global governance meetings representing AI Nepal	1,400,000.00
	4. Campaigns and Project Support Expenses	
	4.1 Postage	40,000.00
	4.2 Stationery	120,000.00
	4.3 Printing, communication and miscellaneous	275,000.00
	4.4 Advertisement and miscellaneous	110,000.00
	5. Financial Fees	
	5.1 Audit fee and expenses	275,000.00
	5.2 Bank Charges	8,000.00
	Grand Total	**55,944,547.79**

विधान संशोधन प्रस्ताव

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध देवी युथनेटवर्क, फ्युजन युथनेटवर्क, लम्की युथनेटवर्क, जोसेफ युथनेटवर्क र युनाइटेड युथनेटवर्क तथा समूह २, समूह ८, समूह १६, समूह १७, समूह २१, समूह ३९, समूह ४१, समूह ४९, समूह ५०, समूह ५५, समूह ६१, समूह ७३ र समूह ८० द्वारा राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराइएको **एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान, २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८० (सन् २०२३)** प्रस्तावलाई मिति २०८२ कार्तिक १७ र १८ गते बसेको नेसनल बोर्डले ३४ औं साधारण सभामा निर्णयार्थ पेश गर्ने निर्णय गरेको थियो। उक्त विधान संशोधन प्रस्ताव देहायबमोजिम रहेको छः

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान, २०५८ (सन् २००१) को नवौं संशोधन प्रस्तावसम्बन्धी तीन महले दस्तावेज

क्र. सं	विधमान दफा	विधमान प्रावधान	संशोधन प्रस्ताव	कारण
१.	दफा १ को उपदफा (१)	(१) यो विधानको नाम एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८० (सन् २०२३) हुने छ। . . .	(१) यो विधानको नाम एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को नवौं संशोधन २०८२ (सन् २०२५) हुने छ। . . .	नवौं संशोधन भएकोले सोही अनुसार गरिएको।
२.	दफा ४ को उपदफा (१)	(१) "विधान" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८० (सन् २०२३) समेतलाई जनाउने छ।	(१) "विधान" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को नवौं संशोधन २०८२ (सन् २०२५) समेतलाई जनाउने छ।	नवौं संशोधन भएकोले सोही अनुसार गरिएको।
३.	दफा ४ को उपदफा (२३)	(२३) "सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेला (Members' Province/Regional Forum)" भन्नाले यस विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउने छ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।	× × ×	क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी दफा १० मा रहेको पूरै व्यवस्था हटाउन वाञ्छनीय देखिएकोले।
४.	दफा ७ को उपदा (१) को क)	७.१. सदस्यताको प्रकार क) समर्थक सदस्यता : . . . व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्दै दफा १० को उपदफा (४) को (२) बमोजिम एम्नेस्टी नेपाल शाखाको क्षेत्रीय भेलाको निर्णयअनुसार प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृयामा मताधिकारसहित सहभागिता जनाउनेछन्। . . .	७.१. सदस्यताको प्रकार क) व्यक्तिगत सदस्यता : × × ×	क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी प्रावधान हटाइएको।
५.	दफा ९ को उपदफा ३	९.३. साधारण सभाको गठनः (१) साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ : (क) नेसनल बोर्डका पदाधिकारीहरू, (ख) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू, (ग) एम्नेस्टी नेपालमा आवद्ध कूल वैध सदस्य (valid members) सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा दफा १० (१) बमोजिम निर्धारित प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यमान कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा हुन आउने सङ्ख्या बराबर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको क्षेत्रीय	९.३. साधारण सभाको गठनः (१) साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ : (क) नेसनल बोर्डका सदस्य तथा पदाधिकारीहरू, (ख) पुनरावेदन समिति, प्रेपरेटोरी कमिटि र नोमिनेसन कमिटिका सदस्य तथा पदाधिकारीहरू, (ग) प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा यस विधान र यस विधान मातहतका नियमावलीहरूबमोजिम वैधता हाँसिल गरी सक्रिय रहेका एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथनेटवर्कको कार्य	क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी प्रावधानहरू हटाई सबै समूह र युथनेटवर्कबाट प्रतिनिधिहरूको सहभागिता गराई फराकिलो र सबैको अपनत्व तथा स्वामित्व हुने गरी साधारणसभाको व्यवस्था गर्न आवश्यक

		भेलाबाट दफा १० (४) बमोजिम चयन गरिएका कूल १०० जना प्रतिनिधिहरू। (घ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू, (ङ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू, (च)अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू, (छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू। (२) मताधिकारः उपदफा (१) को (ग) बमोजिम क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई सहभागी हुन आएका प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।	समिति बैठकले निर्णय गरी तोकिएको समयभित्र सिफारिस गरी पठाएका एक एक जना प्रतिनिधि र नेपालभरीबाट तोकिएको विधि अवलम्बन गरी प्रदेशगत हिसाबमा चयन गरिएका बढिमा ७ जना व्यक्तिगत सदस्य प्रतिनिधिहरू, नोटः *यस प्रावधानअनुसार समूह र युथनेटवर्कले प्रतिनिधिहरूको निर्णय गरी सिफारिस गर्दा यो विधान प्रारम्भ भई लागू भएको वर्ष कूल वैध समूहहरूको सङ्ख्यामा आधा नघट्नेगरी समूह १ देखि आधा हुन आउने समूहले अनिवार्य महिला र बाँकी समूहहरूले महिला वा गैर महिला तथा युथनेटवर्कहरूको हकमा वर्णानुक्रमानुसार आधा हुन आउने युथनेटवर्कले अनिवार्य महिला र अन्य बाँकी युथनेटवर्कहरूले महिला वा गैर महिला सदस्यहरूलाई प्रतिनिधिहरूको रूपमा सहभागिता गराउने निर्णय गरी राष्ट्रिय सचिवालयमा पठाउनुपर्नेछ। अन्य वर्षहरूको हकमा जुन जुन समूह वा युथनेटवर्कहरूले अघिल्लो साधारण सभामा महिला सदस्यहरूलाई प्रतिनिधिको रूपमा सिफारिस गरी पठाएका छन् उनीहरूले रोटेसनका आधारमा गैर महिला सदस्यहरूलाई प्रतिनिधिका रूपमा निर्णय गरी सिफारिस गर्न सक्नेछन्। तर यसले महिला सदस्यहरूलाई प्रतिनिधिका रूपमा सिफारिस गर्न बाधा पुर्‍याएको मानिनेछैन।* (घ) निर्माणाधिन समूह र निर्माणाधिन युथनेटवर्कको कार्यसमितिबाट निर्णय गरी सिफारिस गरिएका एक एक जना पर्यवेक्षकहरू, (ङ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू, (च) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू, (छ) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू, (ज) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू।	आएकोले।

			(२) मताधिकारः उपदफा (१) को (ग) बमोजिम सहभागी प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।	
६.	दफा ९.५	**९.६. साधारणसभाको बैठक :** (ख) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डका अध्यक्षले गर्नेछ। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवै जनाको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्ड सदस्यले गर्नेछ। (ग) साधारणसभाको गणपूरक सङ्ख्याका लागि यस विधानको दफा १० को उपदफा (१) अन्तर्गतका क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० उपदफा (४) बमोजिम निर्धारित भई तोकिएका प्रतिनिधिहरूमध्ये प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। तोकिएको गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई सभा स्थगन गरिनेछ र तोकिएबमोजिम प्रकृया पुरा गरी पुनः सञ्चालन गरिनेछ।	**९.६. साधारणसभाको बैठक :** (ख) साधारणसभाको अध्यक्षता प्रेपकमले निर्णय गरी सिफारिस गरेको एम्नेस्टी नेपालका पूर्व अध्यक्षहरूमध्ये कुनै एक पूर्व अध्यक्षले गर्नेछ। यसरी सिफारिस गरेको अध्यक्ष अनुपस्थित भएमा प्रेपकमले तत्काल पूर्व अध्यक्षहरूमध्येबाट उपस्थित अर्का पूर्वअध्यक्षलाई साधारण सभाको अध्यक्षताका लागि प्रस्ताव गर्नुपर्नेछ। यदि कुनै पनि पूर्वअध्यक्षहरूको उपस्थिति नभएमा दफा ९.३ को (१) (ग) अनुसार उपस्थित प्रतिनिधिहरूमध्ये सबैभन्दा ज्येष्ठ प्रतिनिधिले साधारण सभाको अध्यक्षता गर्नेछन्। (ग) साधारणसभाको गणपूरक सङ्ख्याका लागि यस विधानको दफा ९.३ को (१) (ग) अनुसार उपस्थित प्रतिनिधिहरूको कम्तिमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। तोकिएको गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई सभा स्थगन गरिनेछ र तोकिएबमोजिम प्रकृया पुरा गरी पुनः सञ्चालन गरिनेछ।	दफा ९.६ मा परिवर्तित प्रावधानअनुसार भाषा मिलाइएको।
७.	दफा ९ को उपदफा (७) (ग)	(ग) नेसनल बोर्ड तथा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने,	(ग) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसनल कमिटि तथा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने,	प्रेपकप र नोमिनेसन कमिटि छुट हुन गएकोले सोलाई थप गरिएको।
८.	दफा १०	**१०. सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला** (१) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अघि सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला हुनेछ। सामान्यतया क्षेत्रीय भेला भौतिक उपस्थितिमा हुनेछ। विषम परिस्थितिमा प्रेपकमको निर्णयअनुसार क्षेत्रीय भेलालाई अनलाइन	× × ×	क्षेत्रगत तहमा साधारण सभाको प्रतिनिधिहरू चयन गर्ने क्रममा सदस्यहरूबीच हुने राजनीतिक दाउपेचका कारण मनमुटाव र गुटगत

	माध्यमबाट पनि गर्न सकिनेछ। नेपाललाई देहायका जिल्ला सम्मिलित कूल आठ क्षेत्रमा विभाजन गरी उक्त जिल्लाहरूमा रहेका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूको उपदफा (२) बमोजिमका प्रतिनिधिहरू सम्मिलित क्षेत्रीय भेलाहरू आयोजना गरिनेछ। क)कोशी क्षेत्रीय भेलाः ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, झापा, तेह्रथुम, भोजपुर, मोरङ, सुनसरी,धनकुटा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, सङ्खुवासभा, उदयपुर, ओखलढुङ्गा ख)मधेश क्षेत्रीय भेलाः सप्तरी, सिराह, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, पर्सा, रौतहट ग) बागमती क्षेत्रीय भेलाः रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, रसुवा, नुवाकोट, धादिङ, मकवानपुर, चितवन घ) काठमाडौं उपत्यका क्षेत्रीय भेलाः काठमाण्डौं, भक्तपुर, ललितपुर ङ) गण्डकी क्षेत्रीय भेलाः नवलपरासी पूर्व, गोरखा, लमजुङ, स्याङ्जा, कास्की, तनहुँ, पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी, मनाङ, मुस्ताङ, च) लुम्बिनी क्षेत्रीय भेलाः नवलपरासी पश्चिम, रूपन्देही, कपिलवस्तु, पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, दाङ, प्युठान, रूकुम पूर्व, रोल्पा, बाँके, बर्दिया छ)कर्णाली क्षेत्रीय भेलाः रूकुम पश्चिम, सल्यान, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला, कालिकोट, मुगु, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट ज) सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय भेलाः कैलाली, कञ्चनपुर, डँडेलधुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझाङ, दार्चुला। (२) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहने छः		मनस्थितिको विकास हुन गई मानवअधिकारको अभियान कमजोर बन्न पुगेकाले र साधारण सभामा सबै समूह र युथनेटवर्कहरूको समान सहभागिता र अपनत्व घट्दै गएर संस्थागत अस्तित्वमाथि नै जोखिमताहरू बढ्दै गएको देखिएका कारण र क्षेत्रीय भेलाहरू अप्रभावकारी र समय तथा श्रोतका हिसाबले पनि खर्चिलो भएकोले संस्थाको असल स्वास्थ्य र वृहत्तर सहभागितामूलक र स्वस्थ तथा प्रभावकारी साधारण सभाका लागि नेपालभरीका सबै समूह र युथनेटवर्कका प्रतिनिधिहरूकै सहभागितामा साधारण सभा आयोजना गर्नु वाञ्छनीय भएकोले क्षेत्रीय भेलासम्बन्धी प्रावधान हटाइएको।

१. क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य ठहरिएका सम्बन्धित क्षेत्रका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदसस्यहरूबाट देहायबमोजिमका प्रतिनिधिहरूः

क) प्रत्येक समूह र युथनेटवर्कबाट उक्त समूह तथा युथनेटवर्कमा रहेका कूल सदस्य सङ्ख्याको आधारमा देहायबमोजिम न्यूनतम ५० प्रतिशत महिलाको सहभागिता हुने गरी सम्बन्धित समूह तथा युथनेटवर्कको साधारण सभाद्वारा तोकिएका प्रतिनिधिहरू :

- न्यूनतम ३५ सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट २ जना
- न्यूनतम १०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ३ जना
- न्यूनतम २०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ४ जना
- न्यूनतम ३५० वा सो भन्दा बढी सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ५ जना।

नोटः क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य समूह र युथनेटवर्क भन्नाले यस विधान बमोजिम न्यूनतम सदस्यता सङ्ख्या कायम राखी वर्षमा कम्तिमा चारवटा मानवअधिकार अभियानका गतिविधिहरू सम्पन्न गरी क्षेत्रीय भेला हुने मितिभन्दा एक महिना अघि नै आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न गरी सोको लिखित प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा पेश गरेका समूह र युनथेटवर्कलाई बुझाउँछ।

ख) सम्बन्धित क्षेत्रअन्तर्गत रहेका व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला र ४० प्रतिशत युवाको प्रतिनिधित्व हुने गरी कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट तोकिएको प्रकृया पूरा गरी प्रेपकमद्वारा सिफारिस गरिएका

		देहायको सङ्ख्याका व्यक्तिगत सदस्यहरू : • १०० वा सोभन्दा कम व्यक्तिगत सदस्यको हकमा २ जना • न्यूनतम ३५० व्यक्तिगत सदस्यहरूको हकमा ४ जना • न्यूनतम ४५० र सोभन्दा बढी जतिसुकै सङ्ख्याको व्यक्तिगत सदस्यको हकमा ५ जना। नोटः यस उपदफामा उल्लिखित "युवा" सदस्यले व्यक्तिगत युवा सदस्य भन्ने बुझाउँछ जो १६ वर्षदेखि २५ वर्ष पूरा नभएको उमेर समूहमा रहेका हुन्छन्। २. प्रेपकमका संयोजक र/वा निजले तोकेका प्रेपकम सदस्य(हरू)। ३. प्रेपकम संयोजकद्वारा आमन्त्रित अतिथि पर्यवेक्षकहरू। ४. नेसनल बोर्डबाट तोकि खटाइएका नेसनल बोर्ड सदस्य(हरू)। ५. निर्देशकद्वारा तोकी खटाइएका राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू। **(३) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठक सञ्चालन** सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठकको अध्यक्षता प्रेपकमकका संयोजक वा निजले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछ। प्रत्येक क्षेत्रीय भेलाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्नुका साथै शाखाले सञ्चालन गरिरहेको मानवअधिकार अभियानका विषयमा छलफल र विमर्शका साथै कार्यक्रम तयारी र तर्जुमाका बारेमा छलफल गर्ने छ। क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षले नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन उपदफा (४) बमोजिम प्रजातान्त्रिक विधिबाट सम्पन्न गर्नेछन् र यसमा उनको निर्णय अन्तिम हुनेछ। **(४) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्ने विधि** १) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागिताका लागि क्षेत्रीय भेलाबाट उपदफा (२) को १.(क) र (ख) का		

		प्रतिनिधिहरूमध्येबाट प्रतिनिधि चयन गर्नुपर्ने छ। यसरी प्रतिनिधि चयन गर्दा एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध कूल वैध सदस्यहरू (valid members) को सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा उपदफा (१) अनुसार निर्धारण गरिएका क्षेत्रहरूमा रहेका कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा चयन गरिनेछ। उदाहरणका लागि यदि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको कुल वैध सदस्य सङ्ख्या ५,००० रहेछ भने र कोशी प्रदेशमा यदि कूल ७०० वैध सदस्यहरू रहेछन् भने त्यस प्रदेशबाट (१००x७००)/५००० = १४ सदस्यले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभामा सहभागिता जनाउनेछन्। २) माथि (१) बमोजिम प्रतिनिधिहरू चयन गर्दा कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला, ४० प्रतिशत युवा र कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यको चयन गर्नुपर्नेछ। नोटः यस उपदफाअन्तर्गत "युवा" भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध युथनेटवर्कका १६ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेर समूहका सदस्यहरूलाई बुझ्नुपर्दछ। **(५) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार** क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः १) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन गर्ने, २) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा छलफल गर्नु पर्ने मानवअधिकारका मुद्दा र विषयहरूमा छलफल र बहस गर्ने, ३) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको रणनीतिक लक्ष र सो अनुरूको कार्ययोजना तय गर्ने लगायत विषयमा साधारण सभामा निर्णयका लागि आवश्यक तयारी छलफलहरू गर्ने, ४) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको संस्थागत विकास र अभियान	

		सबलीकरणका सामयिक विषय र मुद्दामा छलफल गर्ने।		
९.	दफा ११ (३) (ख)	**(३) उम्मेदवारको योग्यता तथा अयोग्यता** (ख) . . . योग्यता नपुगेको व्यक्ति नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको कुनै पनि पदमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन। . . .	(ख) . . . योग्यता नपुगेको व्यक्ति नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिको कुनै पनि पदमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन। . . .	प्रेपकम र नोमिनेसन कमिटि छुट्न गएकोमा थप गरिएको।
१०.	दफा १४	**१४. प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम)** (१) एम्नेस्टी नेपालको प्रत्येक वर्ष आयोजना गरिने क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको योजना, संयोजन, तयारी, व्यवस्थापन र संपादनका लागि नेसनल बोर्डका अध्यक्षको संयोजकत्वमा देहायबमोजिमको एक पाँच सदस्यीय प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम) रहने छ। क) संयोजकः नेसनल बोर्ड अध्यक्ष ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित कम्तिमा एक जना महिलासहित दुई सदस्य ग) नेसनल बोर्डले तोकेको एक जना सदस्य घ) निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका एकजना कर्मचारी . . . (८) प्रेपकमले आवश्यकताअनुसार अनलाइन वा भौतिक उपस्थितमा आफ्नो बैठक बसी यस विधान बमोजिमको सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको आयोजनाका लागि योजना र तयारीका आवश्यक निर्णय लिने र सो निर्णयअनुरूका कार्यहरू गर्ने गराउने छन्।	**१३. प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम)** (१) एम्नेस्टी नेपालको प्रत्येक वर्ष आयोजना गरिने साधारण सभाको योजना, संयोजन, तयारी, व्यवस्थापन र संपादनका लागि साधारण सभाबाट निर्वाचित कम्तिमा एक जना महिलासहित दुई जना, नेसनल बोर्डले तोकेको एक जना प्रतिनिधि र राष्ट्रिय सचिवालयका निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवलायका एकजना कर्मचारी सम्मिलित एक प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम) रहनेछ। साधारण सभाबाट निर्वाचित दुई सदस्यहरूले क्रमशः आधा आधा कार्यकालका लागि प्रेपकमको संयोजकको भूमिका वहन गर्नेछन्। (२) प्रेपकमले आवश्यकताअनुसार अनलाइन वा भौतिक उपस्थितमा आफ्नो बैठक बसी यस विधान बमोजिम साधारण सभाको आयोजनाका लागि योजना र तयारीका आवश्यक निर्णय लिने र सो निर्णयअनुरूपका कार्यहरू गर्ने गराउने छन्। . . . (४) प्रेपकमले आवश्यकताअनुसार अनलाइन वा भौतिक उपस्थितमा आफ्नो बैठक बसी यस विधान बमोजिम साधारण सभाको आयोजनाका लागि योजना र तयारीका आवश्यक निर्णय लिने र सो निर्णयअनुरूपका कार्यहरू गर्ने गराउने छन्।	दफा १४ मा प्रेपकमसम्बन्धी नयाँ व्यवस्था गरी सोहीअनुसार त्यसपछिको दफाहरूको नंबर मिलाइएको।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको
विधान २०५८ (सन् २००१)*

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

प्रस्तावना

विश्वव्यापी रूपमा भइरहेका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीका सन्दर्भमा मानवअधिकारको प्रवर्धन तथा संरक्षणका लागि एक गैरनाफामूलक, गैरसरकारी, गैरराजनीतिक संस्थाको सान्दर्भिकता महसुस गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा ख्याति प्राप्त मानवअधिकार अभियान एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विधानसँग मिल्दोजुल्दो यस विधानको प्रारूप तयार गरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखाको स्थापनाका लागि संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को अधिनमा रही यो विधान तयार गरिएको हो।

भाग-१
प्रारम्भिक

१. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको स्थापनाः

(१) यो विधानको नाम एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८० (सन् २०२३) हुने छ। यो विधान स्वीकृत भएपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको स्थापना भएको मानिने छ। नेपाल शाखा भन्नाले नेपालको प्रचलित कानुनअनुसार कार्य गर्ने स्वायत्त संस्था भन्ने बुझिनेछ। यसलाई छोटकरीमा एम्नेस्टी नेपाल (Amnesty Nepal) भनेर चिनिनेछ।

(२) यो एक गैरनाफामूलक, गैरसरकारी तथा गैरराजनीतिक संस्था हुने छ।

(३) एम्नेस्टी नेपालको स्वतन्त्र कानुनी अस्तित्व हुने छ। यसको हैसियत कानुनी व्यक्ति सरह हुनेछ।

२. ठेगाना र कार्यक्षेत्र

(१) यो संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा अवस्थित हुने छ र हाल यसको ठेगाना यस प्रकार हुने छः

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टी मार्ग, बसन्तनगर, बालाजु
पो.ब.नं. १३५, काठमाडौं, नेपाल।

(२) यस संस्थाको कार्यक्षेत्र काठमाडौंमा भई स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिएर नेपालभरी रहनेछ।

३. प्रारम्भ

यो विधान एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारणसभाबाट पारित भई एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको इन्टरनेसनल बोर्ड (International Board) र नेपाल सरकारले तोकेको निकायको स्वीकृति पश्चात लागू हुनेछ।

४. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ लागेमा बाहेक यस विधानमा :

(१) "विधान" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन २०८० (सन् २०२३) समेतलाई जनाउने छ।

(२) "एम्नेस्टी इन्टरनेसनल" भन्नाले बेलायतको लण्डनमा मुख्य कार्यालय भएको अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार संस्था एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई जनाउनेछ।

(३) "संस्था" वा "एम्नेस्टी नेपाल" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउने छ।

---

* *३२औं साधारणसभा र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, काठमाडौंद्वारा स्वीकृत*

(४) "आई.एस." भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई जनाउने छ।

(५) नेसनल बोर्ड (National Board) भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको भाग ४ दफा ११ को उपदफा (१) बमोजिम गठित नेसनल बोर्ड लाई जनाउनेछ।

(६) "सदस्य" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सिद्धान्त, आदर्श र विधानलाई स्वीकार्ने र यो विधानको भाग ३ दफा ७ बमोजिम "सदस्यता प्रकार र प्राप्ति" खण्डमा उल्लिखित शर्तहरू पुरा गरी सदस्यता प्राप्त गरेका व्यक्तिगत सदस्य, समूह सदस्य, युथनेटवर्क सदस्य र मानार्थ सदस्यहरूलाई जनाउने छ।

(७) "स्थानीय अधिकारी" भन्नाले सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई बुझाउने छ।

(८) "स्थानीय तह" भन्नाले सम्बन्धित गाऊँपालिका, नगर/उपमहानगर/महानगरपालिका, जिल्ला समन्वय समितिलाई बुझाउने छ।

(९) "समूह (Group)" भन्नाले स्थानीय स्तरमा कार्य गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालबाट मान्यता प्राप्त समूहलाई जनाउने छ।

(१०) "युथ नेटवर्क (Youth Network)" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालले सञ्चालन गर्ने अभियानका उद्देश्यमा आधारित भई विभिन्न गतिविधि गर्नका लागि एम्नेस्टी नेपालबाट युवा सदस्यता लिएका व्यक्तिहरूको स्थानीय नेटवर्कलाई जनाउने छ।

(११) "निर्माणाधिन समूह (Group-in-Formation)" भन्नाले समूहको मान्यता प्राप्त भइनसकेको परीक्षणको क्रममा रहेको समूहलाई जनाउने छ।

(१२) "निर्माणाधीन युथ नेटवर्क (Youth Network-in-Formation)" भन्नाले युथ नेटवर्कको मान्यता प्राप्त भइनसकेको परीक्षणको क्रममा रहेको युथ नेटवर्कलाई जनाउने छ।

(१३) "तोकिएबमोजिम" भन्नाले यो विधान र यसअन्तर्गत बनेका नियम, उपनियम वा यो विधानअन्तर्गत बनेका अख्तियारप्राप्त नेसनल बोर्ड, समिति र उपसमितिले तोकेबमोजिमका विषयहरूलाई जनाउने छ।

(१४) "पुनरावेदन समिति" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभाबाट विधानको दफा १३ को उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचित हुने पुनरावेदन समितिलाई जनाउने छ।

(१५) "नोमिनेसन कमिटि (Nomination Committee)" भन्नाले यस विधानको दफा १२ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ।

(१६) "प्रेपरेटोरी कमिटि (Preparatory Committee)" भन्नाले यस विधानको दफा १४ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा प्रेपकम (PrepCom) भनेर पनि बुझिनेछ।

(१७) "राष्ट्रिय सचिवालय" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयलाई जनाउने छ।

(१८) "अध्यक्ष" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्षलाई जनाउने छ।

(१९) "निर्देशक" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाका निर्देशकलाई जनाउने छ।

(२०) "नेसनल बोर्ड पदाधिकारी" भन्नाले "नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूलाई जनाउने छ।

(२१) "पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको पुनरावेदन समितिका संयोजक र सदस्यहरूलाई जनाउने छ।

(२२) "साधारण सभा" भन्नाले यस विधानको दफा ९ मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको सभालाई जनाउने छ।

(२३) "सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेला (Members' Province/Regional Forum)" भन्नाले यस विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउने छ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।

(२४) "नेपाल शाखा" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल शाखालाई जनाउने छ।

५. एम्नेस्टी नेपालको प्रतीक चिन्ह तथा छाप

(१) आयाताकार पहेंलो पृष्ठभूमिमा दायाँतर्फ काँडेतारले बेरिएको बलिरहेको मैनबत्ति र बायाँतर्फ पहिलो हरफमा "एम्नेस्टी" र दोस्रो हरफमा "इन्टरनेसनल" लेखिएको र दुवै हरफहरूको लम्बाई बराबर भएको तथा पहेंलो भागको ठिक तल पहेंलो भागको लम्बाईको बराबर हुनेगरी "एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल" लेखिएको (अनुसूची १ अनुसारको) एम्नेस्टी नेपालको प्रतीक चिन्ह हुनेछ।

(२) यस संस्थाको प्रतीक चिन्ह अङ्कित भएको एक छाप हुने छ।

भाग-२
परिदृश्य, उद्देश्य, मूल आदर्श, कार्यविधि र कार्यदिश

६. यस संस्थाको परिदृश्य, उद्देश्य, मूल आदर्श, कार्यविधि र कार्यदिश निम्नबमोजिम हुनेछः

६.१. परिदृश्यः

मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र तथा मानवअधिकारसम्बन्धी अन्य अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरूले प्रत्याभूत गरेका मानवअधिकारहरूलाई संसारका हरेक व्यक्तिले स्वतन्त्रतापूर्वक उपभोग र प्राप्ति गर्न पाएको विश्व नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको परिदृष्य हुनेछ।

६.२. उद्देश्यः

एम्नेस्टी नेपालको परिदृश्यलाई साकार पार्न सबै प्रकृतिका मानवअधिकारहरूको गम्भीर उल्लङ्घन र ज्यादतीको रोकथाम र अन्त्यका लागि अध्ययन-अनुसन्धान तथा अभियानहरू सञ्चालन गर्नु एवं मानवअधिकार प्रवर्धनका लागि कार्य गर्नु एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको उद्देश्य रहेको छ।

६.३. मूल आदर्शः

मानव जीवनमा हुने सबै प्रकारका भेदभावको अन्त्य, स्वतन्त्रता, निष्पक्षता, अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धता, विश्वव्यापकता, अविभाज्यता, अन्तर्निर्भरता, प्रजातान्त्रिक अभ्यास र आचरण तथा आपसी सद्भावको सिद्धान्तमा आधारित मानवअधिकार रक्षकहरूको विश्व समुदाय निर्माण गर्ने।

६.४. कार्यविधिः

(क) मानवअधिकारसम्बन्धी कुनै निश्चित घटना वा ज्यादतीका सम्बन्धमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तर्फबाट गरिएका अनुसन्धानहरूका आधारमा प्राप्त तथ्यहरूलाई सार्वजनिक गरी कुनै पनि देशका सरकार, कम्पनीहरू, अन्तरसरकारी संस्था, सशस्त्र राजनीतिक समूह तथा अन्य गैरराज्य पक्षबाट भएका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादती रोक्नका लागि एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्य, यसका सहयोगीहरू र मानवअधिकार रक्षकहरूद्वारा नेपालको कानुनको परिधिभित्र रही दबाब सिर्जना गरिने छ।

(ख) मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीको रोकथामका लागि सरकारहरूलाई कानुनी शासनको सिद्धान्तको पालना गर्न र मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरू अनुमोदन एवं कार्यान्वयनका लागि आह्वान गर्ने छ। मानवअधिकार शिक्षाका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै अन्तरसरकारी सङ्गठन, व्यक्ति तथा समाजका हरेक अङ्गलाई मानवअधिकारको सम्मान र समर्थन गर्न प्रोत्साहित गर्ने छ।

६.५. कार्यदिश

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलबाट विश्वव्यापी रूपमा मानवअधिकारको प्रवर्धन र संरक्षणका लागि सञ्चालित विभिन्न अभियानप्रति ऐक्यबद्धता प्रकट गर्न, सहभागी हुन र वकालत गर्न एम्नेस्टी नेपाल क्रियाशील

हुनेछ। एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त कार्यक्रम र एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारण सभाबाट पारित गरिएका वार्षिक कार्यक्रमहरू (Annual Work Plan) का आधारमा राष्ट्रिय सचिवालयले एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध सदस्य, समूह तथा युथ नेटवर्कहरूलाई अभियानसम्बन्धी गतिविधिहरूमा संलग्न हुन निरन्तर *एक्सन सर्कुलर* (Action Circular)हरू जारी गर्नेछ। यसरी अभियान सञ्चालन गर्दा नेपालमा भएका मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीसम्बन्धी घटनाहरूको बारेमा एम्नेस्टी नेपालले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयसँगको परामर्शका आधारमा भएको अनुसन्धान र अध्ययन पछिमात्र आफ्नो धारणा र अभिव्यक्ति राखेछ जसलाई एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह, निर्माणाधिन समूह, युथ नेटवर्क निर्माणाधिन युथ नेटवर्क तथा व्यक्तिगत सदस्यहरूले अक्षरशः पालना गर्नुपर्नेछ र उनीहरूले आफ्नै निर्णयका आधारमा कुनै धारणा बनाउने वा अन्य गतिविधिहरू गर्ने कार्य गर्न पाउने छैनन्।

भाग-३
सदस्यता

७. सदस्यताको प्रकार र प्राप्ति

७.१. सदस्यताको प्रकार

(क) **व्यक्तिगत सदस्यताः**

संस्थाको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै संस्थाको अभियानमा सहयोग पुर्याउन चाहने १६ वर्ष र सोभन्दा माथिका कुनै पनि नागरिकले आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, उत्पत्ति तथा भाषाका आधारमा कुनै विभेद बिना निर्धारित शुल्क तिरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको सचिवालयबाट व्यक्तिगत सदस्यता (individual membership) प्राप्त गर्न सक्नेछन्। व्यक्तिगत सदस्यहरू एम्नेस्टी नेपालको मानवअधिकार अभियानहरूमा संलग्न हुन, नेतृत्वका लागि प्रतिस्पर्धामा सहभागिता जनाउन र निर्णय प्रकृयामा तोकिएबमोजिम सहभागिता जनाउन पाउने छन्। व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई प्रतिनिधित्व गर्दै दफा १० को उपदफा (४) को (२) बमोजिम एम्नेस्टी नेपाल शाखाको क्षेत्रीय भेलाको निर्णयअनुसार प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृयामा मताधिकारसहित सहभागिता जनाउनेछन्। कुनै समूह वा युथनेटवर्क मातहतबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको सदस्यता लिएका सदस्यहरूले उक्त समूह वा युथनेटवर्कअन्तर्गतको सदस्यता अवधि समाप्त भएपछि मात्र व्यक्तिगत सदस्यता लिन पाउने छन्।

(ख) **समूह सदस्यताः**

एम्नेस्टी नेपालको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै शाखाको अभियानमा सहयोग पुऱ्याउन र सहभागी हुन चाहने १६ वर्ष वा सोभन्दा माथिका कुनै पनि व्यक्तिले आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग उत्पत्ति तथा भाषाका आधारमा विभेद बिना एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह वा निर्माणाधिन समूहको कार्यसमितिले तोकेको पदाधिकारीको सिफारिसमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको समूहगत सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन्। यस्ता सदस्यहरूलाई सम्बन्धित समूहमा र सम्बन्धित समूहमार्फत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृयामा मताधिकार प्राप्त हुनेछ।

(ग) **युथ नेटवर्क सदस्यताः**

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको पालना गर्दै यसको परिदृष्य र उद्देश्यहरू प्राप्ति गर्ने अभियानमा सहयोग पुर्याउन र सहभागी हुन चाहने १६ देखि २५ वर्ष उमेर समूहका कुनै पनि व्यक्तिले निर्धारित शुल्क तिरी आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग उत्पत्ति तथा भाषा वा अन्य कुनै आधारमा कुनै विभेद बिना एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्कको कार्यसमितिले तोकेको पदाधिकारीको सिफारिसमा वा सोझै राष्ट्रिय सचिवालयमार्फत एम्नेस्टी नेपाल शाखाको युवा सदस्यता प्राप्त गर्न सक्नेछन्। युथ नेटवर्कमार्फत बनेका सदस्यहरू सम्बन्धित युथ नेटवर्कको निर्णय प्रकृयामा सहभागी हुन सक्नेछन्। उनीहरूले राष्ट्रिय सचिवालयबाट समर्थक सदस्यता पनि लिन सक्ने छन्। यस्ता सदस्यहरूलाई सम्बन्धित युथ नेटवर्कमा र सम्बन्धित युथ नेटवर्कमार्फत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्णय प्रकृयामा मताधिकार प्राप्त हुनेछ।

(घ) **मानार्थ सदस्यता**

समाजको विभिन्न क्षेत्रमा रही सामाजिक प्रतिष्ठा हाँसिल गरेका वा मानवअधिकार प्रवर्धन र संवर्धनमा योगदान पुर्याउँदै आएका व्यक्तिलाई तोकिएबमोजिम एम्नेस्टी नेपाल शाखाले मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ।

७.२. सदस्यता प्राप्ति

विधानको दफा ७ को उपदफा १ बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्यता प्रदान गरिने छ। यसरी प्रदान गरिएको सदस्यहरूको सदस्यता अवधि दुई वर्षको रहनेछ र सो अवधि पश्चात पुनः नवीकरण गरी सदस्यता कायम गर्न सकिनेछ।

७.३. सदस्यताका लागि आवश्यक योग्यताः

एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता प्राप्त गर्नका लागि आवश्यक प्रावधानहरू निम्नानुसार रहेका छन्ः

(क) एम्नेस्टी नेपालको विधान र उद्देश्यहरू पालनाको प्रतिबद्धता।

(ख) एम्नेस्टी नेपालबाट निर्धारित शुल्कको भुक्तानी।

(ग) मानसिक सन्तुलन नगुमाएको।

(घ) भ्रष्टाचारमा दोषी नठहरिएको।

(ङ) यौन हिंसा, महिला हिंसा, बाल हिंसा, दुराचार, जालसाजी र छलकपटजन्य कुनै पनि गतिविधिमा संलग्न नरहेको।

(च) मानवअधिकार ज्यादती र उल्लङ्घन हुने खालका कुनै कार्यमा संलग्न नरहेको।

७.४. सदस्यता नवीकरणः

(क) हरेक सदस्यले आफ्नो सदस्यता समाप्त भएको तीन महिनाभित्र आफ्नो सदस्यता नवीकरण गराउनु पर्ने छ। तोकिएको समय भुक्तान भइसकेपछि नवीकरण गरिने छैन, तर नयाँ सदस्यता प्राप्तिका प्रकृयाका लागि बाधा भने पुग्ने छैन।

(ख) नेसनल बोर्डले उपयुक्त कारण खुलाई कुनै व्यक्तिको सदस्यता नवीकरण नगर्ने भन्ने निर्णय गर्न सक्दछ।

(ग) नेसनल बोर्डले सदस्यता नवीकरण नगर्ने निर्णय गरिएका व्यक्तिलाई पुनरावेदन गर्ने अधिकार हुनेछ।

८. सदस्यताको समाप्ति

(१) देहायको कुनै एक अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको कुनै पनि सदस्यको सदस्यता समाप्त हुनेछः

(क) लिखित राजिनामा दिई स्वीकृत भएमा,

(ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी नेपालको विधान, नीति र उद्देश्य विपरीत कार्य गरेमा,

(ग) सदस्यताको म्याद समाप्त भएमा,

(घ) विधानको भाग ३ दफा ७.३ बमोजिमको योग्यता नरहेमा,

(ङ) मृत्यु भएमा

(च) युथ नेटवर्क सदस्यको हकमा सम्बन्धित सदस्यको उमेर पच्चीस वर्ष पूरा भएमा।

(२) समूहगत सदस्यको हकमा सम्बन्धित एम्नेस्टी समूह वा निर्माणाधिन समूहको सिफारिसमा नेसनल बोर्डले सदस्यता समाप्तिसम्बन्धी निर्णय गर्नेछ। यदि सम्बन्धित एम्नेस्टी समूह वा निर्माणाधिन समूहले सिफारिस नगरेमा नेसनल बोर्डले सदस्यता समाप्तिको निर्णय गर्ने छ।

(३) व्यक्तिगत सदस्यको सदस्यता समाप्तिसम्बन्धी निर्णय नेसनल बोर्डले गर्नेछ।

भाग-४
साङ्गठनिक संरचना

९. साधारणसभा

९.१. साधारणसभाको स्वरूपः

साधारण सभा एम्नेस्टी नेपालको नीतिगत निर्णय गर्ने सर्वोच्च निकाय हुनेछ। साधारण सभाले नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिको पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको नियमित निर्वाचन गर्नेछ। साथै साधारण सभाले विधान संशोधन गर्ने, नीतिगत निर्णयहरू गर्ने, वार्षिक कार्ययोजना अनुमोदन गर्ने तथा संस्था विघटनको सिफारिस गर्नेसम्बन्धी निर्णयहरू पनि गर्नेछ।

९.२. साधारण सभाको बैठक हरेक वर्ष बस्नेछ।

९.३. साधारण सभाको गठनः

(१) साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछ :

(क) नेसनल बोर्डका पदाधिकारीहरू,

(ख) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू,

(ग) एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध कूल वैध सदस्य (valid members) सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा दफा १० (१) बमोजिम निर्धारित प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यमान कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा हुन आउने सङ्ख्या बराबर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० (४) बमोजिम चयन गरिएका कूल १०० जना प्रतिनिधिहरू।

(घ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू,

(ङ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,

(च) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू,

(छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू।

(२) **मताधिकारः**

उपदफा (१) को (ग) बमोजिम क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई सहभागी हुन आएका प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।

९.४. **विशेष सधारणसभाः**

(क) एम्नेस्टी नेपाल अन्तर्गतका २५ प्रतिशत समूह र युथनेटवर्कहरूले तोकिएबमोजिम विशेष कारण देखाई विशेष साधारणसभाको माग गरेमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो अनुरोध प्राप्त भएको ४५ दिनभित्र विशेष साधारणसभा बोलाउने छ।

(ख) तत्काल विशेष साधारण सभाबाट कुनै विषयमा अन्तिम निर्णय लिनुपर्ने परिस्थिति सिर्जना भएमा नेसनल बोर्डले आवश्यकताअनुसार विशेष सधारणसभा बोलाउन सक्नेछ।

(ग) विशेष साधारणसभा जुन कार्यका लागि माग गरिएको वा बोलाइएको हो सोही विषयमा मात्र छलफल गरी निर्णय लिइनेछ।

(घ) विशेष साधारण सभाको गठन दफा ९.३ बमोजिम हुने छ।

(ङ) विशेष साधारणसभा माग भएको ९० दिनभित्र नियमित वार्षिक साधारणसभा बस्ने भए त्यस्तो विशेष साधारणसभा बोलाउन नेसनल बोर्ड बाध्य हुने छैन तर विशेष साधारणसभामा पेस गर्ने भनिएका प्रस्ताव नियमित साधारणसभामा प्रस्तुत गर्न पर्नेछ।

(च) विशेष सधारणसभाको जानकारी ३० दिन अगाडि नै समूह र युथनेटवर्कहरूलाई पठाउनु पर्नेछ।

९.५. **साधारणसभाको बैठकः**

(क) साधारणसभाको बैठक प्रत्येक वर्ष प्रेपकमको सल्लाहमा नेसनल बोर्डबाट निर्धारण भएको मिति, समय र स्थानमा हुनेछ। भौतिक उपस्थितिमा साधारणसभा आयोजना गर्न कठिन, असंभव वा असहज हुने परिस्थितिमा अनलाइन माध्यमबाट तयारी छलफल गरी आवश्यक निर्णय लिन सकिनेछ। साधारणसभाको मिति र स्थानसम्बन्धी जानकारी एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका सबै समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई ७५ दिन अगावै उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(ख) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डका अध्यक्षले गर्नेछ। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवै जनाको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्ड सदस्यले गर्नेछ।

(ग) साधारणसभाको गणपूरक सङ्ख्याका लागि यस विधानको दफा १० को उपदफा (१) अन्तर्गतका क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० उपदफा (४) बमोजिम निर्धारित भई तोकिएका प्रतिनिधिहरूमध्ये प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। तोकिएको गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई सभा स्थगन गरिनेछ र तोकिएबमोजिम प्रकृया पुरा गरी पुनः सञ्चालन गरिनेछ।

(घ) साधारणसभामा कुनै विषयउपर मतभेद भई निर्णय गर्नुपरेमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा बहुमतबाट गरिने छ।

(ङ) साधारणसभामा कुनै विषयउपर विवाद भई पक्ष विपक्षमा मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिने छन्।

९.६. **साधारणसभाको काम, कर्तव्य र अधिकार :**

(क) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको एकीकृत रणनीतिक लक्ष्य (Strategic Goals) मा आधारित एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने,

(ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आर्थिक नीतिमा आधारित एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक नीति तर्जुमा गर्ने,

(ग) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि तथा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने,

(घ) एम्नेस्टी नेपालको कार्यप्रगति प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, बजेट, कार्ययोजना तथा राष्ट्रिय सचिवालयको प्रतिवेदनउपर छलफल गरी पारित गर्ने,

(ङ) लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र पारिश्रमिक तोक्ने,

(च) अन्य आवश्यक प्रस्तावहरू पारित गर्ने।

१०. सदस्यहरूको प्रादेशिक/क्षेत्रीय भेला

(१) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारण सभा हुनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अघि सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला हुनेछ। सामान्यतया क्षेत्रीय भेला भौतिक उपस्थितिमा हुनेछ। विषम परिस्थितिमा प्रेपकमको निर्णयअनुसार क्षेत्रीय भेलालाई अनलाइन माध्यमबाट पनि गर्न सकिनेछ। नेपाललाई देहायका जिल्ला सम्मिलित कूल आठ क्षेत्रमा विभाजन गरी उक्त जिल्लाहरूमा रहेका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूको उपदफा (२) बमोजिमका प्रतिनिधिहरू सम्मिलित क्षेत्रीय भेलाहरू आयोजना गरिनेछ।

(क) कोशी क्षेत्रीय भेलाः ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, झापा, तेह्रथुम, भोजपुर, मोरङ, सुनसरी,धनकुटा, सोलुखुम्बु, खोटाङ, सङ्खुवासभा, उदयपुर, ओखलढुङ्गा

(ख) मधेश क्षेत्रीय भेलाः सप्तरी, सिराह, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, बारा, पर्सा, रौतहट

(ग) बागमती क्षेत्रीय भेला १ः रामेछाप, दोलखा, सिन्धुली, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, रसुवा, नुवाकोट, धादिङ, मकवानपुर, चितवन

(घ) बागमती (काठमाडौं उपत्यका) क्षेत्रीय भेला २ः काठमाण्डौं, भक्तपुर, ललितपुर

(ङ) गण्डकी क्षेत्रीय भेलाः नवलपरासी पूर्व, गोरखा, लमजुङ, स्याङ्जा, कास्की, तनहुँ, पर्वत, बागलुङ, म्याग्दी, मनाङ, मुस्ताङ,

(च) लुम्बिनी क्षेत्रीय भेलाः नवलपरासी पश्चिम, रूपन्देही, कपिलबस्तु, पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, दाङ, प्युठान, रूकुम पूर्व, रोल्पा, बाँके, बर्दिया

(छ) कर्णाली क्षेत्रीय भेलाः रूकुम पश्चिम, सल्यान, डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला, कालिकोट, मुगु, सुर्खेत, दैलेख, जाजरकोट

(ज) सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय भेलाः कैलाली, कञ्चनपुर, डँडेलधुरा, डोटी, अछाम, बाजुरा, बैतडी, बझाङ, दार्चुला।

(२) **सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता**

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहने छः

१. क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य ठहरिएका सम्बन्धित क्षेत्रका समूह, युथनेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूबाट देहायबमोजिमका प्रतिनिधिहरूः

(क)प्रत्येक समूह र युथनेटवर्कबाट उक्त समूह तथा युथनेटवर्कमा रहेका कूल सदस्य सङ्ख्याको आधारमा देहायबमोजिम न्यूनतम ५० प्रतिशत महिलाको सहभागिता

हुने गरी सम्बन्धित समूह तथा युथनेटवर्कको साधारण सभाद्वारा तोकिएका प्रतिनिधिहरूः

- न्यूनतम ३५ सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट २ जना
- न्यूनतम १०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ३ जना
- न्यूनतम २०० सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ४ जना
- न्यूनतम ३५० वा सो भन्दा बढी सदस्य रहेको समूह तथा युथनेटवर्कबाट ५ जना।

नोटः क्षेत्रीय भेलामा सहभागिताका लागि योग्य समूह र युथनेटवर्क भन्नाले यस विधान बमोजिम न्यूनतम सदस्यता सङ्ख्या कायम राखी वर्षमा कम्तिमा चारवटा मानवअधिकार अभियानका गतिविधिहरू सम्पन्न गरी क्षेत्रीय भेला हुने मितिभन्दा एक महिना अघि नै आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न गरी सोको लिखित प्रतिवेदन निर्धारित समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा पेश गरेका समूह र युनथेटवर्कलाई बुझाउँछ।

(ख)सम्बन्धित क्षेत्रअन्तर्गत रहेका व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला र ४० प्रतिशत युवाको प्रतिनिधित्व हुने गरी कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट तोकिएको प्रकृया पूरा गरी प्रेपकमद्वारा सिफारिस गरिएका देहायको सङ्ख्याका व्यक्तिगत सदस्यहरू :

- १०० वा सोभन्दा कम व्यक्तिगत सदस्यको हकमा २ जना
- न्यूनतम ३५० व्यक्तिगत सदस्यहरूको हकमा ४ जना
- न्यूनतम ४५० र सोभन्दा बढी जतिसुकै सङ्ख्याको व्यक्तिगत सदस्यको हकमा ५ जना।

नोटः यस उपदफामा उल्लिखित "युवा" सदस्यले व्यक्तिगत युवा सदस्य भन्ने बुझाउँछ जो १६ वर्षदेखि २५ वर्ष पूरा नभएको उमेर समूहमा रहेका हुन्छन्।

२. प्रेपकमका संयोजक र/वा निजले तोकेका प्रेपकम सदस्य(हरू)।
३. प्रेपकम संयोजकद्वारा आमन्त्रित अतिथि पर्यवेक्षकहरू।
४. नेसनल बोर्डबाट तोकि खटाइएका नेसनल बोर्ड सदस्य(हरू)।
५. निदर्शेकद्वारा तोकी खटाइएका राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू।

(३) **सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठक सञ्चालन**

सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला बैठकको अध्यक्षता प्रेपकमका संयोजक वा निजले तोकेको व्यक्तिले गर्नेछ। प्रत्येक क्षेत्रीय भेलाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्नुका साथै शाखाले सञ्चालन गरिरहेको मानवअधिकार अभियानका विषयमा छलफल र विमर्शका साथै कार्यक्रम तयारी र तर्जुमाका बारेमा छलफल गर्ने छ। क्षेत्रीय भेलाका अध्यक्षले नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन उपदफा (४) बमोजिम प्रजातान्त्रिक विधिबाट सम्पन्न गर्नेछन् र यसमा उनको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

(४) **सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभाका लागि प्रतिनिधि चयन गर्ने विधि**

१. एम्नेस्टी नेपाल शाखाको केन्द्रीय साधारण सभामा सहभागिताका लागि क्षेत्रीय भेलाबाट उपदफा (२) को १.(क) र (ख) का प्रतिनिधिहरूमध्येबाट प्रतिनिधि चयन गर्नुपर्ने छ। यसरी प्रतिनिधि चयन गर्दा एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध कूल वैध सदस्यहरू (valid members) को सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा उपदफा (१) अनुसार निर्धारण गरिएका क्षेत्रहरूमा रहेका कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा चयन गरिनेछ। उदाहरणका लागि यदि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको कुल वैध सदस्य सङ्ख्या ५,००० रहेछ भने र कोशी प्रदेशमा यदि कूल ७०० वैध सदस्यहरू रहेछन् भने त्यस प्रदेशबाट (१००x७००)/५००० = १४ सदस्यले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको साधारण सभामा सहभागिता जनाउनेछन्।

२. माथि (१) बमोजिम प्रतिनिधिहरू चयन गर्दा कम्तिमा ५० प्रतिशत महिला, ४० प्रतिशत युवा र कम्तिमा एक जना व्यक्तिगत सदस्यको चयन गर्नुपर्नेछ।

नोटः यस उपदफाअन्तर्गत "युवा" भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखामा आबद्ध युथनेटवर्कका १६ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेर समूहका सदस्यहरूलाई बुझ्नुपर्दछ।

(५) सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार

क्षेत्रीय भेलाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः

१. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा सहभागी हुने प्रतिनिधिहरूको चयन गर्ने,
२. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको वार्षिक साधारण सभामा छलफल गर्नु पर्ने मानवअधिकारका मुद्दा र विषयहरूमा छलफल र बहस गर्ने,
३. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको रणनीतिक लक्ष र सो अनुरूपको कार्ययोजना तय गर्ने लगायत विषयमा साधारण सभामा निर्णयका लागि आवश्यक तयारी छलफलहरू गर्ने,
४. एम्नेस्टी नेपाल शाखाको संस्थागत विकास र अभियान सबलीकरणका सामयिक विषय र मुद्दामा छलफल गर्ने।

११. नेसनल बोर्ड

(१) नेसनल बोर्ड (National Board) को गठन

एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाको अन्तरालमा आवश्यक पर्ने नीतिगत निर्णय गर्न एवं एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि निम्नबमोजिम नेसनल बोर्ड (National Board) गठन हुने छ।

(क) अध्यक्षः १ जना
(ख) उपाध्यक्षः १ जना
(ग) महासचिवः १ जना
(घ) कोषाध्यक्षः १ जना
(ङ) उपमहासचिवः १ जना
(च) सदस्यहरू : छ जना (कम्तिमा एक महिला सहित दुईजना युवा सदस्य सहित)

(२) **नेसनल बोर्डको निर्वाचन**

१. साधारण सभाबाट निम्नानुसारका पदाधिकारीहरूको निर्वाचन हुने छ।

(क) अध्यक्ष : १ जना

(ख) कोषाध्यक्ष : १ जना

(ग) सदस्यहरू : ९ जना (कम्तिमा तीन जना महिला र दुई जना युवा सदस्य जसमा एकजना अनिवार्य महिला)।

नोटः यस उपखण्डको प्रयोजनका लागि मतदानको अधिकार दफा ९.३. (१) (ग) बमोजिम एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा सहभागिता जनाएका प्रतिनिधिहरूलाई रहनेछ।

२. यसरी विधानको भाग ४, दफा ११ (२) (१) अनुसारका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सदस्यहरूको पहिलो बैठकबाट दफा ११ (१) को बाँकी पदाधिकारीहरू (उपाध्यक्ष, महासचिव र उपमहासचिव) को नियुक्ति हुनेछ।

३. नेसनल बोर्डका पदाधिकारी र सदस्यहरूको निर्वाचन प्रयोजनका लागि नेसनल बोर्डले प्रेपकमसँगको परामर्श र राय सुझावमा उपयुक्त समयमा निर्वाचन समिति गठन गर्ने छ। निर्वाचन समिति तोकिएबमोजिम हुनेछ।

४. निर्वाचनसम्बन्धी कार्यविधि अन्यथा तोकिएकामा बाहेक संयोजक वा निर्वाचन समितिले तोकेबमोजिम हुनेछ।

५. नेसनल बोर्डको पदावधि निर्वाचित भएको मितिबाट तीन वर्षको हुनेछ।

६. अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव र कोषाध्यक्षले लगातार दुई कार्यकालसम्म निर्वाचित भइसकेपछि पुनः तेश्रो कार्यकालका लागि सोही पदमा उम्मेदवारी दिन पाउने छैन भने नेसनल बोर्डमा एउटै व्यक्तिले लगातार एउटै पदमा तीन कार्यकाल भन्दा बढीका लागि उम्मेदवारी दिन सक्ने छैन।

(३) **उम्मेदवारको योग्यता तथा अयोग्यता**

(क) एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा हुने नेसनल बोर्ड, प्रेपरोटेरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचनमा एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूह र युथ नेटवर्कका सदस्य, व्यक्तिगत सदस्य र नोमिनेसन कमिटिद्वारा आमन्त्रित व्यक्तिहरूले मात्र उम्मेदवारी दिन पाउने छन्।

(ख) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अपराधमा सजाय पाएको, विगतमा मानव अधिकार विरोधी कार्यमा संलग्न भएको, एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति तथा कार्यक्रमप्रति अनास्था राख्ने, एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई कुनै रकम तथा जिन्सी तिर्न बाँकी बक्यौता भएको, महिला हिंसा, बाल हिंसा, दुराचार, जालसाजी र छलकपटजन्य कुनै पनि गतिविधिमा संलग्न रहेको, कुनै पनि राजनीतिक दलको स्थानीय, प्रादेशिक, जिल्ला वा केन्द्रीयस्तरका समिति, कार्य दल वा भातृ सङ्गठनको कार्यसमिति सदस्य रहेको वा नोमिनेसन कमिटिको मूल्यांकनबाट तोकिएबमोजिमको योग्यता नपुगेको व्यक्ति नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको कुनै पनि पदमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन। साथै उल्लेखित कुनै कुरा लुकाई उम्मेदवार भई निर्वाचित भएको तथ्य पछि खुल्न आएमा निर्वाचित भइसकेपछि पनि त्यस्ता समितिहरूको सदस्य भएमा निज स्वतः पदमुक्त भएको मानिने छ। यसरी पदमुक्त भएको घोषणा गर्दा नेसनल बोर्डले निजलाई सफाइको मौकाबाट वञ्चित गर्ने छैन।

(४) **नेसनल बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार**

(क) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको रणनीतिक दिशा र लक्ष्य निर्धारण गर्ने,

(ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ग्लोबल गभर्नेन्ससम्बन्धी प्रकृयाहरू जस्तै ग्लोबल असेम्ब्ली (global assembly), रिजनल फोरम, भर्चुअल असेम्ब्ली वा फोरम लगायतमा एम्नेस्टी नेपालको तर्फबाट प्रभावकारी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिनिधित्व र सहभागिताको सुनिश्चित गर्ने र सो बैठकका निर्णयहरूलाई परिपालना गर्ने गराउने,

(ग) इन्टरनेसनल बोर्ड र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय (आई.एस.) बाट प्रेषित रणनीति तथा निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

(घ) एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभाबाट पारित वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने,

(ङ) एम्नेस्टी नेपालको प्रशासनिक तथा आर्थिक श्रोत आर्जन र व्यवस्थापन सम्बन्धी संरचनात्मक मापदण्डहरू तयार गरी संस्थाको वित्तीय यथार्थता र संभाव्यता (financial viability and feasibility) लाई सुनिश्चित गर्न आवश्यक रणनीतिहरू निर्माण गरी लागू गर्ने गराउने,

(च) संस्थाको आवश्यकताअनुरुप विभिन्न समिति र उपसमितिहरूको गठन गरी काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्ने,

(छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक नियम, विनियम, उपनियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,

(ज) कुनै सदस्यको सदस्यता, निर्माणाधिन तथा मान्यता प्राप्त समूह, युथ नेटवर्क वा नेसनल बोर्डका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई विधान र नियमावलीअनुरूप निलम्बन, निष्कासन वा खारेज गर्ने,

(झ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नीति एवं विधानअनुरूपको कार्यमा सदस्य, समूह एवं युथ नेटवर्कलाई सक्रिय बनाउन आवश्यक निर्देशिका एवं कार्यविधि(हरू) निर्माण गरी लागू गर्ने र

(ञ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

(५) **नेसनल बोर्ड पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार**

नेसनल बोर्डका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव, कोषाध्यक्ष तथा सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछः

१. अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) नेसनल बोर्ड बैठकको अध्यक्षता तथा सञ्चालन गर्ने,

(ख) एम्नेस्टी नेपालको निर्देशकको नियुक्ति गर्ने र नीजको कामको सुपरीवेक्षण एवं कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने।

(ग) एम्नेस्टी नेपालका तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने वा प्रतिनिधि तोक्ने,

(घ) आवश्यकताअनुसार अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई कार्यभार सुम्पने, र

(ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

२. उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(क) अध्यक्षले तोकेको जिम्मेवारी पूरा गर्ने,

(ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा निजले गर्ने भनी तोकिएका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने, र

(ग) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

३. महासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) अध्यक्षको सल्लाहमा नेसनल बोर्डको बैठक तथा अन्य सभाहरू बोलाउने,

(ख) अभिलेखहरू तयार गरी सुरक्षित राखिएको सुनिश्चित गर्ने,

(ग) वार्षिक साधारण सभामा नेसनल बोर्डको गतिविधिको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने, र

(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

४. उपमहासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) महासचिवको अनुपस्थितिमा निजले गर्ने भनी तोकिएका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने, र

(ख) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

५. कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) एम्नेस्टी नेपालको कोषको सञ्चालन नियमानुसार भएको सुनिश्चित गर्ने,

(ख) वार्षिक साधारणसभामा एम्नेस्टी नेपालको आय-व्यय विवरण प्रस्तुत गर्ने,

(ग) एम्नेस्टी नेपालको लेखा दुरुस्त राखिएको सुनिश्चित गर्ने,

(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

६. सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) नेसनल बोर्डको बैठकमा नियमित उपस्थित भई छलफलमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने,

(ख) एम्नेस्टी नेपालद्वारा आयोजना गरिएका कार्यक्रमहरूमा सक्रिय सहभागिता जनाउने,

(ग) एम्नेस्टी नेपालको गतिविधि तथा कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी बनाउन रचनात्मक सहयोग गर्ने,

(घ) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

(६) **नेसनल बोर्डको बैठक**

१. नेसनल बोर्डको बैठक विशेष परिस्थितिमा बाहेक प्रत्येक तिन महिनामा एकपटक बस्ने छ।

२. नेसनल बोर्ड बैठकको गणपूरक सङ्ख्या (कोरम) ५१ प्रतिशत हुने छ।

३. नेसनल बोर्डको बैठकमा मतभेद भई दुबैतर्फ मत बराबर भएको खण्डमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिने छन्।

४. नेसनल बोर्डको बैठक नबसेको समयमा गर्नुपर्ने आवश्यक कार्यहरू महासचिवले अध्यक्षको परामर्श र सहमतिमा कार्यान्वयन गर्न सक्ने छन् र त्यसलाई आगामी नेसनल बोर्ड बैठकमा आवश्यकताअनुसार पेस गरी अनुमोदन गराउनु पर्ने छ।

५. एम्नेस्टी नेपालका निर्देशक नेसनल बोर्ड बैठकमा सहभागी हुने छन् तर निजलाई मताधिकार भने हुने छैन।

६. राष्ट्रिय सचिवालयका अन्य कर्मचारीलाई पनि नेसनल बोर्ड बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिने छ तर बैठकमा उनीहरूको पनि मताधिकार हुने छैन।

(७) **पदरिक्तता**

देहायका मध्ये कुनै एक अवस्थाहरूमा नेसनल बोर्डको कुनै पदाधिकारीको पद रिक्त भएको मानिने छः

१. मृत्यु भएमा,

२. अध्यक्षले नेसनल बोर्ड समक्ष र अन्य पदाधिकारीले अध्यक्षसमक्ष दिएको राजिनामा नेसनल बोर्डबाट स्वीकृत भएमा,

३. संस्थाको कार्यदिश (Mandate) वा हितविपरीत कार्य गरेको भनी नेसनल बोर्डले निलम्बनलगायत निष्कासनसम्मका अन्य कारबाही गरी साधारणसभाबाट पदमुक्त गर्ने प्रस्ताव पारित भएमा,

४. लगातार नेसनल बोर्डको तीन ओटा बैठकमा बिना सूचना अनुपस्थित भएमा,
स्पष्टीकरण : यो दफाको खण्ड (३) र (४) को अवस्थामा सम्बन्धित सदस्यलाई सफाइको मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

५. कुनै समूह वा युथनेटवर्क खारेज भएको स्थितिमा सो समूह वा युथनेटवर्कका कुनै सदस्य नेसनल बोर्डको पदाधिकारी वा सदस्य रहेको भएमा निज स्वतः पदमुक्त हुने छन्।

६. सदस्यता नरहेमा वा सदस्यताको म्याद समाप्त भएमा।

(८) **रिक्त पदको पूर्ति**

(क) कुनै कारणवस नेसनल बोर्डको अध्यक्षको पद रिक्त भएमा बाँकी अवधिका लागि उपाध्यक्षले स्वतः अध्यक्ष पद सम्हाल्ने छन्।

(ख) महासचिवको पद रिक्त भएमा उपमहासचिवले बाँकी अवधिका लागि स्वतः महासचिवको पद सम्हाल्ने छन्।

(ग) उपाध्यक्ष, उपमहासचिव र कोषाध्यक्षको कुनै पद रिक्त भएको अवस्थामा नेसनल बोर्डले निर्वाचित नेसनल बोर्ड सदस्यहरूमध्येबाट वा एम्नेस्टीको सदस्यहरूमध्येबाट रिक्त पदमा बाँकी अवधिका लागि पदपूर्ती गर्ने छ।

(घ) उल्लिखित बाहेक अन्य पदाधिकारीको पद रिक्त हुन आएमा नेसनल बोर्डले बाँकी अवधिका लागि एम्नेस्टीको सदस्यहरूमध्येबाट पदपूर्ति गर्ने छ।

(ङ) रिक्त पदमा पूर्ती गर्दा, एक समूहबाट एक भन्दा बढी पदाधिकारी वा सदस्य नहुने कुराको सुनिश्चितता गरिने छ।

१२. नोमिनेसन कमिटि

(१) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिका रिक्त पदहरूमा निर्वाचनका लागि उपयुक्त, सक्षम, क्षमतावान तथा संस्थाभित्रको सिप अभाव (skills gap) समेतको पूर्ति हुनेगरी संभावित उम्मेदवारहरूको सूची तयार गरी निर्वाचन समितिमा पेश गर्ने प्रयोजनका लागि देहयायको पाँच सदस्यीय नोमिनेसन कमिटि रहनेछ।

(क) साधारण सभाबाट निर्वाचित संयोजक १ जना,

(ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित कम्तिम एक जना महिला समेत दुई सदस्य

(ग) निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी, १ जना

(घ) नेसनल बोर्डले सिफारिस गरी पठाएको एक जना पर्यवेक्षक

(२) उपदफा (१) बमोजिमको नोमिनेसन कमिटिको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ र बढीमा लगातार तीन कार्यकालसम्म निर्वाचित हुन मिल्नेछ। एउटै व्यक्ति बढीमा लगातार दुई कार्यकाल भन्दा संयोजक हुन मिल्नेछैन।

(३) यस कमिटिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको परिदृश्य, उद्देश्य र मूल आदर्श बुझेका एवं एम्नेस्टी नेपालको बोर्डमा रही कार्य गर्न दक्षता हाँसिल गरेका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी उनीहरूलाई नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिका पदहरूको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिन प्रोत्साहित र आमन्त्रित गर्न सक्नेछ।

(४) नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिका पदहरूको निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिन चाहने एम्नेस्टी नेपाल समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूले सम्बन्धित पदमा कार्य गर्नका लागि आफूसँग भएको योग्यता र क्षमता लगायतका विषय उल्लेख गरी तोकिएबमोजिमको चाहनापत्र कमिटिसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ।

(५) कमिटिमा प्राप्त हुन आएका चाहनापत्रहरूको आधारमा सम्बन्धित पदमा नीजको योग्यता र क्षमता पुगे नपुगेको विषयमा तोकिएको कार्यक्षमता ढाँचा (competency framework) का आधारमा मूल्याङ्कन गरी उक्त उम्मेदवारीका सम्बन्धमा नोमिनेसन कमिटिले सिफारिश गर्न सक्नेछ। उम्मेदवारी दिनु अगावै उक्त व्यक्तिले एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता भने लिएको हुनुपर्दछ।

१३. पुनरावेदन समिति

(१) समूह र युथनेटवर्क विघटन तथा सदस्यता खारेजी एवं सदस्यता नविकरण नगर्ने नेसनल बोर्डको निर्णयसम्बन्धी विषयहरूउपर पुनरावेदन सुन्ने प्रयोजनका लागि साधारण सभाले नेसनल बोर्डको निर्वाचनसँगै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध समूह, युथनेटवर्क वा व्यक्तिगत सदस्यहरूमध्येबाट एकजना संयोजक र एक जना महिला सदस्यसहित दुई जना सदस्य रहेको कुल तीन सदस्यीय पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्ने छ। पुनरावेदन समितिका संयोजक एवं सदस्यहरूको कार्यकाल नेसनल बोर्ड सरह हुनेछ।

(२) पुनरावेदन समितिको कार्यविधि समिति आफैंले निर्धारण गरेबमोजिम हुने छ।

(३) पुनरावेदन समितिले आफूलाई प्राप्त पुनरावेदनमा सामान्यतया तीन महिना भित्रमा निर्णय दिनेछ र यसको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

(४) पुनरावेदन समितिले आवश्यकतानुसार विवादित विषयका सम्बन्धमा जाँचबुझ गर्ने, प्रमाण सङ्कलन गर्ने तथा सम्बद्ध व्यक्तिहरूसँग सोधपुछ गर्न सक्नेछ। समितिलाई सहयोग गर्नु सम्बद्ध व्यक्ति तथा पक्षहरूको कर्तव्य हुनेछ। समिति प्रतिको असहयोगलाई त्यस्ता व्यक्ति वा पक्षहरूविरुद्धको प्रमाणका रूपमा मान्न सकिने छ।

(५) यस समितिको संयोजक र सदस्य पदमा उम्मेदवारी दिनका लागि तोकिएबमोजिम योग्यता पुगेको हुनु पर्ने छ।

१४. प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम)

(१) एम्नेस्टी नेपालको प्रत्येक वर्ष आयोजना गरिने क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको योजना, संयोजन, तयारी, व्यवस्थापन र संपादनका लागि नेसनल बोर्डका अध्यक्षको संयोजकत्वमा देहायबमोजिमको एक पाँच सदस्यीय प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम) रहने छ।

क) संयोजकः नेसनल बोर्ड अध्यक्ष

ख) साधारण सभाबाट निर्वाचित कम्तिमा एक जना महिलासहित दुई सदस्य

ग) नेसनल बोर्डले तोकेको एक जना सदस्य

घ) निर्देशक वा निजले तोकेको राष्ट्रिय सचिवालयका एकजना कर्मचारी

(२) प्रेपकमको सदस्य पदमा उम्मेदवारी दिनका लागि तोकिएबमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ।

(३) प्रेपकमले आफ्ना गतिविधिहरू नेसनल बोर्डले निर्धारण गरेको गभर्नेन्स क्यालेन्डरलाई आधारमा लिई गर्नेछ।

(४) प्रेपकमले आवश्यकताअनुसार अनलाइन वा भौतिक उपस्थितमा आफ्नो बैठक बसी यस विधान बमोजिमको सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला र साधारण सभाको आयोजनाका लागि योजना र तयारीका आवश्यक निर्णय लिने र सो निर्णयअनुरूपका कार्यहरू गर्ने गराउने छन्।

१५. राष्ट्रिय सचिवालय

एम्नेस्टी नेपालको दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि एक राष्ट्रिय सचिवालय रहने छ। सचिवालयको सञ्चालनका लागि नेसनल बोर्डले एक जना निर्देशकको नियुक्ति गर्नेछ। निर्देशक नेसनल बोर्डप्रति उत्तरदायी हुनेछ र अन्य कर्मचारीहरूको नियुक्ति, व्यवस्थापन एवं कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन निजले गर्नेछ।

१६. समूह, युथनेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क

(१) **निर्माणाधिन समूहको गठन** (Group-in-Formation)

नेपालको कुनै पनि स्थानमा रहेका न्यूनतम ३५ जनाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान र नियमावलीको मातहतमा रहने गरी निर्माणाधिन समूह गठन गरी सोअन्तर्गत रहने गरी सदस्यतासमेतका लागि आवेदन दिएमा यसरी आवेदन दिने व्यक्तिहरूको पृष्ठभूमिको अनुसन्धान र विश्लेषण गरी नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आवश्यकता र सदस्यता अभिमुखीकरण तथा प्रशिक्षणका लागि विद्यमान क्षमता, श्रोत, साधन तथा उक्त स्थानमा प्रस्तावित निर्माणाधीन समूह स्वायत्त ढङ्गमा दिगो तवरमा स्वसञ्चालनमा रहन सक्ने वा नसक्ने लगायतका पारिस्थिक मूल्याङ्कन र वस्तुगत विश्लेषणका आधारमा निर्माणाधीन समूहको रूपमा स्वीकृति दिन सक्ने छ। निर्माणाधिन समूहको मान्यताका लागिः

(क) निर्माणाधिन समूहको आबद्धताअघि नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आधारभूत गतिविधि गर्नसक्ने आधारहरू नेसनल बोर्ड समक्ष प्रस्तुत गरेको हुनुपर्ने छ।

(ख) तोकिएबमोजिमको शुल्क भुक्तानी गर्नु पर्दछ।

(ग) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(२) **समूहको आबद्धता**

उपदफा (१) बमोजिम गठित निर्माणाधिन समूहहरू नेसनल बोर्डको निर्णय र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको समर्थनमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको समूहका रूपमा आबद्ध हुन सक्ने छन्। एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध समूहलाई समूह नम्बर प्रदान गरिने छ। यसरी समूहका रूपमा आबद्धता प्राप्त गर्नः

(क) तोकिए बमोजिमको शुल्क भुक्तानी गरेको हुनुपर्नेछ।

(ख) न्यूनतम ३५ जना सदस्य आबद्ध रहेको हुनुपर्ने छ।

(ग) न्यूनतम छ महिना निर्माणाधिन समूहको रूपमा कार्य गरिसकेको हुनुपर्ने छ।

(घ) तोकिएको ढाँचामा समूहको विनियम समूह साधारणसभाबाट पारित गराई स्वीकृतिका लागि नेसनल बोर्डमा पेस गरिसकेको हुनुपर्ने छ।

(ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(च) समूहको मान्यता सम्बन्धमा नेसनल बोर्डले बढीमा दुई वर्ष भित्रमा निर्णय दिनुपर्ने छ।

(३) निर्माणाधीन युथनेटवर्क (Youth Network in Formation)

नेपालको कुनै पनि स्थानमा रहेका न्यूनतम ३५ जना १६ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान र नियमावलीको मातहतमा रहने गरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको निर्माणाधीन युथ नेटवर्क गठन गरी सो मातहत आफूहरू एम्नेस्टी नेपाल शाखाको मानवअधिकार अभियानमा सक्रिय हुने अभिप्राय उल्लेख गर्दै आवेदन दिएमा नेसनल बोर्डले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको आवश्यकता र सदस्यता अभिमुखीकरण तथा प्रशिक्षणका लागि विद्यमान क्षमता, श्रोत, साधन तथा उक्त स्थानमा प्रस्तावित निर्माणाधीन युथनेटवर्क स्वायत्त ढङ्गमा दिगो तवरमा स्वसञ्चालनमा रहन सक्ने वा नसक्ने लगायतका पारिस्थिक मूल्याङ्कन र वस्तुगत विश्लेषणका आधारमा निर्माणाधीन युथनेटवर्कका रूपमा स्वीकृति दिन सक्ने छ। निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको मान्यताका लागिः

(क) निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको आबद्धताअघि नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको आधारभूत गतिविधि गर्नसक्ने आधारहरू नेसनल बोर्ड समक्ष प्रस्तुत गरेको हुनुपर्ने छ।

(ख) तोकिएबमोजिमको शुल्क भुक्तानी गर्नु पर्दछ।

(ग) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(४) युथ नेटवर्कको आबद्धता

उपदफा (३) बमोजिम एम्नेस्टी नेपालका निर्माणाधीन युथ नेटवर्कहरू नेसनल बोर्डको निर्णय र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको समर्थनमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको युथ नेटवर्कका रूपमा आबद्ध हुन सक्ने छन्। यसरी युथ नेटवर्कका रूपमा आबद्धता प्राप्त गर्नः

(क) तोकिए बमोजिमको शुल्क भुक्तानी गरेको हुनुपर्नेछ।

(ख) न्यूनतम ३५ जना सदस्य आबद्ध रहेको हुनुपर्ने छ।

(ग) न्यूनतम छ महिना निर्माणाधीन युथ नेटवर्कको रूपमा कार्य गरिसकेको हुनुपर्ने छ।

(घ) तोकिएको ढाँचामा युथ नेटवर्कको विनियम, युथ नेटवर्क साधारण सभाबाट पारित गराई स्वीकृतिका लागि नेसनल बोर्डमा पेस गरिसकेको हुनुपर्ने छ।

(ङ) तोकिएबमोजिमका अन्य प्रक्रियाहरू पुरा गरेको हुनुपर्ने छ।

(च) युथ नेटवर्कको मान्यता सम्बन्धमा नेसनल बोर्डले बढीमा दुई वर्ष भित्रमा निर्णय दिनुपर्ने छ।

(५) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणधिन समूह र निर्माणधिन युथनेटवर्क कार्यसमिति

(क) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणधिन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूले प्रत्येक वर्ष तोकिएबमोजिम साधारणसभा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ र प्रत्येक दुई वर्षमा नयाँ कार्यसमिति चयन गर्नुपर्नेछ।

(ख) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणधिन समूह र निर्माणधिन युथनेटवर्कहरूले आफ्नो अनुकुलताअनुसार ७ देखि ९ सदस्यीय कार्यसमिति गठन गर्न सक्नेछन्। त्यस्तो कार्यसमिति समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणधिन समूह र निर्माणधिन युथनेटवर्कहरूको साधारणसभाबाट निर्वाचित गरिनेछ।

(ग) कार्यसमितिमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत महिला अनिवार्य हुनुपर्ने छ।

(घ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणधिन समूह र निर्माणधिन युथनेटवर्क कार्य समितिको पदावधि दुई वर्षको हुने छ।

(६) **समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कका काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरू**

(क) प्रत्येक समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले ६-६ महिनामा आफ्नो सदस्यता, गतिविधिका विवरण, आर्थिक स्थिति र अन्य सम्बन्धित विषयहरूसम्बन्धी तोकिएबमोजिमको विवरण राष्ट्रिय सचिवालयलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने छ।

(ख) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कको कार्यसमितिको बैठक वर्षमा कम्तिमा चार पटक बस्नु पर्नेछ।

(ग) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कको साधारणसभा प्रत्येक वर्ष बस्नुपर्ने छ।

(घ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कहरूले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना तथा एम्नेस्टीको नीतिको परिधिभित्र रही वार्षिक न्यूनतम तिन ओटा सार्वजनिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।

(ङ) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले आफ्नो नियमित लेखा राख्नुपर्ने छ।

(च) आफ्ना क्रियाकलापहरू नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले तोकिएको ढाँचाको विनियम तयार गर्नुपर्ने छ जुन नेसनल बोर्डबाट अनुमोदन भएपछि लागू हुने छ।

(छ) सदस्यता वृद्धि गर्नुपर्ने छ।

(ज) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्क सञ्चालन र अभियानका लागि आवश्यक अर्थ सङ्कलन गर्नु पर्नेछ। अर्थसङ्कलन गर्दा एम्नेस्टीको आर्थिक एवं अर्थसङ्कलनसम्बन्धी नीति पालना गर्नु पर्नेछ।

(७) समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कलाई कुनै अनुदान वा ऋण उपलब्ध गराउन र समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधीन समूह र निर्माणाधीन युथनेटवर्कले लिएको अनुदान वा ऋण भुक्तान गर्न नेसनल बोर्ड जिम्मेवार हुने छैन।

(८) **समूह र युथ नेटवर्क विघठनः**

(क) एम्नेस्टीको समूह र युथनेटवर्कका रूपमा आबद्धताको मान्यता रहिरहनका लागि तोकिएबमोजिका आधार र प्रक्रिया पुरा नगरेका समूह र युथनेटवर्कहरूलाई प्रक्रिया पूरा गरी नेसनल बोर्डले समूह र युथनेटवर्क विघटनसम्बन्धी निर्णय गर्न सक्नेछ।

(ख) आधार र प्रक्रिया पूरा गर्न नसकेको कुनै समूह वा समूहहरू र युथ नेटवर्क वा युथनेटवर्कहरूबाट मर्जरको लागि माग भै आएमा नेसनल बोर्डले तोकिएअनुसार स्वीकृती दिन सक्ने छ।

भाग-५
आर्थिक व्यवस्था

१७. संस्थाको कोष

(१) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नाममा देहायबमोजिम प्राप्त भएका सबै चल, अचल सम्पत्ति एम्नेस्टी नेपालको सम्पत्ति हुने छ।

(क) सदस्य तथा समूह वा युथनेटवर्कहरूबाट प्राप्त हुने प्रवेश शुल्क, सदस्यता शुल्क, वार्षिक शुल्कहरू तथा अन्य सहयोगस्वरूप प्राप्त नगद तथा जिन्सी,

(ख) स्वदेशी तथा विदेशी व्यक्ति तथा निकायबाट प्राप्त सहयोग तथा अनुदान,

(ग) संस्थाबाट गरिएका विभिन्न प्रकाशनको बिक्रीबाट आर्जन भएको रकम र अन्य अर्थसङ्कलन क्रियाकलापहरूबाट प्राप्त रकम,

(घ) बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट लिइएको ऋण आदि।

(ङ) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय वा अन्य ए.आई. संरचना वा अन्य ए.आई. शाखाहरूबाट प्राप्त सहयोग, अनुदान, ऋण आदि।

(२) एम्नेस्टी नेपालको सम्पूर्ण सम्पत्तिको हिसाबकिताब दुरुस्त राखिने छ।

(३) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नाममा स्वदेशी वा विदेशी सरकारबाट आर्थिक सहयोग स्वीकार हुने छैन तर मानवअधिकार शिक्षा कार्यक्रमहरूका लागि इन्टरनेसनल बोर्डले तोकेबमोजिम पूर्व स्वीकृति लिएर वा निश्चित सहयोग लिनका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयले तोकेको अन्य प्रक्रिया पुरा गरी सरकारी आर्थिक सहयोग लिन सकिनेछ।

(४) एम्नेस्टी नेपालका सबै सम्पत्ति तथा श्रोतहरू यस विधानको भाग दुईमा उल्लिखित उद्देश्यहरू पूरा गर्नका लागि परिचालन गरिने छन्।

(५) विदेशस्थित संस्था वा व्यक्तिबाट आर्थिक सहयोग तथा अनुदान लिँदा यस संस्थाले समाज कल्याण परिषद्को स्वीकृति लिनेछ।

१८. संस्थाको कोषको सञ्चालन प्रक्रिया

(१) एम्नेस्टी नेपालको नाममा प्राप्त हुने सबै नगद सम्पत्ति तोकिएको बैङ्क वा बैङ्कहरूमा तोकेबमोजिमको खाता खोली जम्मा गरी राखिने छ।

(२) एम्नेस्टी नेपाल शाखाको बैङ्क खाता अध्यक्ष, महासचिव, कोषाध्यक्ष र निर्देशकमध्ये कुनै दुईको हस्ताक्षरबाट सञ्चालन हुनेछ तर दुईमध्ये कोषाध्यक्षको हस्ताक्षर अनिवार्य हुनेछ।

१९. लेखापरीक्षण

(१) हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा संस्थाको आय-व्यय तथा सम्पत्तिको विवरण साधारण सभाले तोकेबमोजिमको मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराई साधारणसभाबाट पारित गराइने छ।

(२) त्यसरी पारित गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा स्थानीय अधिकारी, समाज कल्याण परिषद् र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा पेस गरिने छ।

भाग-६
विधान संशोधन

२०. विधान संशोधन

(१) नेसनल बोर्डले आवश्यक सम्झेमा वा एम्नेस्टी नेपालको कुनै समूह वा युथनेटवर्क वा कूल व्यक्तिगत सदस्यहरूको एक तिहाई सदस्यले आफ्नो निर्णयसाथ नेसनल बोर्डसमक्ष संशोधन प्रस्ताव पेस गरेमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो विधान संशोधन प्रस्ताव साधारणसभामा पेस गर्न सक्नेछ।

(२) समूह वा युथनेटवर्कले पेस गर्ने विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव समूह वा युथनेटवर्कको कार्यसमिति वा साधारणसभाबाट र नेसनल बोर्डले पेस गर्ने प्रस्ताव नेसनल बोर्डको बैठकबाट पारित भएको हुनु पर्नेछ।

(३) विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव साधारणसभा हुनुभन्दा ३० दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराउनुपर्ने छ।

(४) यसरी दर्ता हुन आएको विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्ताव सचिवालयले साधारणसभा सुरु हुनुभन्दा २१ दिन अगावै सम्पूर्ण समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूमा पठाउनुपर्ने छ।

(५) समूह वा युथनेटवर्कबाट आएको विधान संशोधनसम्बन्धी प्रस्तावमा नेसनल बोर्डले उपयुक्त देखेमा संशोधन प्रस्ताव पेस गर्न सक्ने छ।

(६) उल्लिखित विधान संशोधन प्रस्ताव वा सो प्रस्तावलाई संशोधन गर्नेसम्बन्धी प्रस्ताव दुवैलाई साधारणसभामा छलफलमा ल्याइने छ।

(७) प्रस्तुत संशोधन प्रस्ताव साधारणसभामा उपस्थित मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूको दुई तिहाई बहुमतबाट पारित भएमा विधान संशोधन हुने छ।

भाग-७
विविध

२१. अविश्वासको प्रस्ताव

(१) देहायको अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको सम्पूर्ण समूह वा युथ नेटवर्कहरूको २५ प्रतिशतले आफ्नो समूह वा युथनेटवर्कको कार्य समितिको निर्णयका साथ संयुक्त रूपमा नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीविरुद्ध एम्नेस्टी नेपालको सचिवालयमा अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गराउन सक्नेछन्।

(क) संस्थाको कार्यदिश विपरीत काम गरेमा।

(ख) संस्थाको हितविपरीतको कार्य गरेमा।

सचिवालयले त्यस्तो प्रस्ताव दर्ता भएको ४५ दिनभित्रमा साधारण सभाको आकस्मिक बैठक बोलाई अविश्वासको प्रस्तावउपर छलफल गराउनु पर्ने छ। यदि ९० दिनभित्र साधारण सभा आह्वान गरिएको भएमा सोही नियमित बैठकमा यस्तो प्रस्ताव पेस गरिने छ। नेसनल बोर्डउपरको अविश्वास प्रस्तावमा सभाको अध्यक्षता साधारणसभाले तोकेको व्यक्तिले गर्ने छ।

(२) यसरी अविश्वासको प्रस्तावउपर छलफल हुँदा सफाइको मौकाबाट वञ्चित गरिने छैन।

(३) साधारण सभाको आकस्मिक बैठकमा उपस्थित मताधिकार प्राप्त सदस्यहरूको दुई तिहाई बहुमतबाट अविश्वासको प्रस्ताव पारित भएको खण्डमा नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समिति भङ्ग हुने छ र सोही सभाबाट नयाँ नेसनल बोर्ड वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गरिने छ।

(४) अविश्वासको प्रस्ताव वर्षमा एकपटक भन्दा बढी ल्याउन सकिने छैन।

२२. यस विधानमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ग्लोबल असेम्ब्ली, इन्टरनेसनल
बोर्ड तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट भएका निर्णय, निर्देशन तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको विधान र प्रचलित नेपाल कानुनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः अमान्य हुने छ।

२३. **संस्थाको विघटनः**

(१) एम्नेस्टी नेपालको विघटनको सिफारिस एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभा बैठकमा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको दुई तिहाई बहुमतले मात्र गर्न सक्ने छ।

(२) एम्नेस्टी नेपालको विघटनसम्बन्धी अन्तिम निर्णय इन्टरनेसनल बोर्डबाट हुने छ।

(३) विघटनपश्चात् एम्नेस्टी नेपालको ऋण तथा दायित्वहरू फछर्यौट गरी बाँकी रहेको सम्पत्ति इन्टरनेसनल बोर्डको सहमतिमा नेपाल सरकारको हुनेछ।

२४. **विधानको व्याख्या**

यस विधानलाई व्याख्या गर्ने अधिकार नेसनल बोर्डसँग रहने छ। व्याख्यामा गम्भीर मतभेद उत्पन्न भएमा अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार भने क्रमशः साधारणसभा र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयमा निहित रहने छ।

२५. **खारेजी तथा बचाऊ**

यो विधान लागू हुनुअघि भए गरेका कार्यहरू यसै विधानअनुरूप भएको मानिने छ।

♣ समाप्त ♣

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको
साधारणसभा नियमावली २०६२ (सन् २००५)[१]

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

प्रस्तावना

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभालाई सुव्यवस्थित, मर्यादित, नियमित र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानअनुरूप नेसनल बोर्डले यो नियमावली बनाई लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(क) यस नियमावलीको नाम **"एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको साधारणसभा नियमावली, २०६२ (सन् २००५) को छैठौं संशोधन, २०८० (सन् २०२३)"** रहनेछ।

(ख) यो नियमावली साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपछि तुरुन्त लागू हुनेछ।

२. परिभाषा

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा

(क) "एम्नेस्टी नेपाल" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखालाई जनाउनेछ।

(ख) "विधान" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानलाई जनाउनेछ।

(ग) "समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह, र निर्माणाधिन युथ नेटवर्क" भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानबमोजिम आबद्धता प्राप्त गरेका समूह, युथ नेटवर्क, निर्माणाधिन समूह, र निर्माणाधिन युथ नेटवर्कलाई बुझाउनेछ।

(घ) "साधारणसभा" भन्नाले एम्नेस्टी नेपाल शाखाको वार्षिक साधारणसभालाई जनाउनेछ।

(ङ) "नेसनल बोर्ड" भन्नाले साधारणसभाबाट निर्वाचित **एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधान २०५८ (सन् २००१) को आठौं संशोधन,** २०८० (सन् २०२३) को भाग ४ दफा ११ (१) बमोजिमको नेसनल बोर्डलाई जनाउनेछ।

(च) "नेसनल बोर्ड पदाधिकारी" भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्षदेखि सदस्यसम्मलाई जनाउनेछ।

(छ) "अध्यक्ष" भन्नाले नेसनल बोर्डका अध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा निजको कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्तिलाई बुझाउनेछ।

(ज) "पर्यवेक्षक" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध निर्माणाधीन समूह, निर्माणाधिन युथ नेटवर्कलाई प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरू, प्रेपकम र नोमिनेसन कमिटिका संयोजक र सदस्य तथा नेसनल बोर्डद्वारा पर्यवेक्षकको रूपमा तोकिएका व्यक्तिहरूलाई बुझाउनेछ।

(झ) "प्रतिनिधि" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (४) बमोजिम सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई साधारण सभामा सहभागिता जनाएका सदस्यहरूलाई जनाउने छ जसले एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा मताधिकारको प्रयोग गर्ने छन्।

(ञ) "निर्वाचन अधिकृत" भन्नाले नेसनल बोर्ड, प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम), नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नियुक्त निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनेछ।

---

[१] *३२औं साधारणसभाद्वारा स्वीकृत।*

(ट) "कर्मचारी" भन्नाले एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा कार्यरत निर्देशक समेतका कर्मचारीहरूलाई बुझाउनेछ।

(ठ) "नोमिनेसन कमिटि" भन्नाले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि तथा पुनरावेदन समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको निर्वाचनका लागि उम्मेदवारीको आह्वान गरी दक्ष, योग्य र संस्थामा विद्यमान सीपको अभाव समेतलाई पूर्ति गर्ने गरी सक्षम र योग्य नेतृत्व चयनका लागि उम्मेदवारीको आवेदन दिएका व्यक्तिहरूको क्षमता र दक्षता मूल्याङ्कन गरी प्राप्त उम्मेदवारीको योग्यता तथा अयोग्ता निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १२ बमोजिमको कमिटिलाई बुझाउने छ।

(ड) "प्रेपरेटोरी कमिटि" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १४ बमोजिमको कमिटिलाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा प्रेपकम (PrepCom) पनि भनेर बुझिनेछ।

(ढ) "सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेला (Members' Regional Forum)" भन्नाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० मा व्यवस्था गरिएबमोजिमको भेलालाई जनाउनेछ। यसलाई छोटकरीमा क्षेत्रीय भेला (Regional Forum) पनि भनिनेछ।

परिच्छेद-२
साधारणसभा

३. साधारणसभा र गणपूरक संख्याः

३.१ साधारणसभा

हरेक वर्ष आयोजना गरिने साधारण सभा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नीतिगत निर्णय गर्ने सर्वोच्च निकाय हुनेछ। साधारण सभाले नेसनल बोर्ड, नोमिनेसन कमिटि, प्रेपकम र पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन गर्नेछ। साथै साधारण सभाले विधान संशोधन गर्ने, नीतिगत निर्णयहरू गर्ने, वार्षिक कार्ययोजना अनुमोदन गर्ने तथा संस्था विघटनको सिफारिस गर्नेसम्बन्धी निर्णयहरू पनि गर्नेछ।

३.२ गणपूरक संख्या

साधारणसभाको गणपूरक संख्या एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको विधानको दफा १० को उपदपफा (१) अन्तर्गतका क्षेत्रीय भेलाबाट दफा १० उपदफा (४) बमोजिम निर्धारित भई तोकिएका प्रतिनिधिहरूमध्ये प्रत्येक क्षेत्रबाट कम्तिमा सामान्य बहुमत प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति आवश्यक हुनेछ। उल्लिखित गणपूरक सङ्ख्या नपुगेमा सोको व्यहोरा खुलाई साधारण सभाका अध्यक्षले निश्चित समय वा मितिसम्मका लागि सभा स्थगन गर्नेछन्। स्थगित सभालाई साधारणसभाका अध्यक्षले तय गरेको विधि र प्रकृयाबाट पुनः सञ्चालन गरिनेछ।

४. (१) साधारणसभाको गठनः

प्रत्येक वर्ष हुने एम्नेस्टी नेपालको साधारण सभामा निम्नबमोजिमको सहभागिता रहनेछः

(क) नेसनल बोर्डका पदाधिकारीहरू,

(ख) पुनरावेदन समितिका पदाधिकारीहरू,

(ग) एम्नेस्टी नेपालमा आबद्ध कूल वैध सदस्य (valid members) सङ्ख्या बराबर १०० जनाको अनुपातमा एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (१) बमोजिम निर्धारित प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यमान कूल वैध सदस्यहरूको आधारमा हुन आउने सङ्ख्या बराबर एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको क्षेत्रीय भेलाबाट

एम्नेस्टी नेपाल शाखाको विधानको दफा १० (४) बमोजिम चयन गरिएका कूल १०० जना प्रतिनिधिहरू।

(घ) नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरू,

(ङ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरू,

(च) अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय/बोर्डका अतिथि पर्यवेक्षकहरू

(छ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका अन्य शाखाका अतिथि पर्यवेक्षकहरू

(२) मताधिकारः

उल्लिखित नियम १ (ग) बमोजिम क्षेत्रीय भेलाबाट चयन भई सहभागी हुन आएका प्रतिनिधिहरूमा एक व्यक्ति एक मतका आधारमा मताधिकार रहनेछ।

५. विशेष सधारणसभाः

एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका समूहहरूमध्ये २५ प्रतिशत समूहहरूद्वारा कार्यसमितिको निर्णयसहित विशेष कारण देखाई विशेष साधारणसभाको माग गरी अनुरोध प्राप्त भएमा नेसनल बोर्डले त्यस्तो अनुरोध प्राप्त भएको ४५ दिनभित्र विशेष साधारणसभा बोलाउने छ।

(क) विशेष साधारणसभा जुन कार्यका लागि माग भएको हो सोही विषयमा मात्र छलफल गरी निर्णय लिइनेछ।

(ख) विशेष साधारणसभाको गठन विधानको दफा ९.५ बमोजिम हुनेछ।

(ग) विशेष साधारणसभा माग भएको ९० दिनभित्र नियमित वार्षिक साधारणसभा बस्ने भए त्यस्तो विशेष साधारणसभा बोलाउन नेसनल बोर्ड बाध्य हुने छैन तर विशेष साधारणसभामा पेस गर्ने भनिएका प्रस्ताव नियमित साधारणसभामा प्रस्तुत गर्नु पर्ने छ।

परिच्छेद-३
साधारणसभाको संचालन

६. साधारणसभाको बैठकः

(क) एम्नेस्टी नेपालको साधारणसभा हरेक वर्ष नेसनल बोर्डले प्रेपकमसँगको परामर्शमा तोकेको स्थान, मिति र समयमा बस्नेछ। भौतिक उपस्थितिमा साधारण सभा आयोजना गर्न कठिन, असंभव वा असहज हुने परिस्थितिमा अनलाइन माध्यमबाट पनि साधारण सभा आयोजना गर्न सकिनेछ।

(ख) साधारणसभाको मिति र स्थानसम्बन्धी जानकारी एम्नेस्टी नेपालअन्तर्गतका सबै समूह, युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूलाई ७५ दिन अगावै उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

७. साधारण सभाको अध्यक्षता र सभा सञ्चालन

(क) साधारणसभाको अध्यक्षता नेसनल बोर्डका अध्यक्षले गर्नेछन्। अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र अध्यक्ष र उपाध्यक्ष दुवै जनाको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्ड सदस्यले गर्नेछन्।

(ख) साधारणसभा सञ्चालन र आदेश (Order) का लागि अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति जिम्मेदार हुनेछन्।

(ग) साधारणसभाको प्रतिवेदन तयार गर्न अध्यक्षले तीन जनासम्म प्रतिवेदक (Rapporteurs) नियुक्त गर्न सक्नेछन्।

(घ) बैठकका निर्णयहरू तथा अल्पमतको भावनालाई समेत समेट्ने गरी छलफलमा प्रतिविम्वित भावना तथा छलफलको सन्तुलित निचोडसमेतलाई समेटी प्रतिवेदन तयार गर्नु प्रतिवेदकहरूको कर्तव्य हुनेछ।

(ङ) नेसनल बोर्डको सिफारिसमा साधारण सभाले चार जना गणक (Tellers) नियुक्त गर्नेछ।

(च) गणकको काम साधारणसभामा मतदान हुँदा अध्यक्षलाई र निर्वाचन हुँदा निर्वाचन अधिकृतलाई आवश्यकताअनुसार सहयोग पुर्याउनु हुनेछ।

(छ) बैठक सुचारु रूपले सञ्चालन गर्न अध्यक्षले कसैलाई पनि बोल्नबाट रोक लगाउन उपयुक्त सम्झेमा रोक लगाउन सक्नेछन्।

(ज) बैठकको अवधिमा अध्यक्षले आवश्यक परेको खण्डमा यो नियमावलीको व्याख्याबारे र बैठक सञ्चालन विधिसम्बन्धी विवादित प्रश्नहरूको सम्बन्धमा फैसला (Ruling) गर्न सक्नेछन्।

(झ) अध्यक्षको फैसलाका सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भए उक्त फैसलालाई तत्काल निर्णयका लागि बैठक समक्ष प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको निर्णयअनुसार नै हुनेछ।

(ञ) अध्यक्षले कुनै पनि समय साधारणसभाको चालू सत्र निश्चित समयको लागि स्थगन गर्न सक्नेछन्।

(ट) अध्यक्षले कुनै पनि समयमा वक्ताहरूको समयावधि सिमित गर्न सक्नेछन्। अध्यक्षले बैठक समक्ष बोल्न चाहने सहभागीहरूको नाम बोल्न शुरु गर्नु अघि नै सूचिकृत गर्नेछन् र अन्य वक्ताहरूको सूची बन्द गर्न शिफारिस गर्न सक्नेछन्। तर यो व्यवस्थाले कुनै पनि सहभागीको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने वा प्रस्ताव पेश गर्ने अधिकारलाई खण्डित गर्नेछैन।

(ठ) अध्यक्षले कुनै पनि समय छलफलका विषयहरू (Agenda) को कुनै खास विषयमा समयावधि सीमित गर्ने वा समयावधि समाप्त भएको घोषणा गरी विषयलाई मतदान (Vote) का लागि लैजान वा छलफल बन्द गर्ने प्रस्ताव गर्न सक्नेछन्।

परिच्छेद-४
छलफलका विषयहरू

८. छलफलका विषयहरू (Agenda)

(क) साधारणसभामा छलफलका लागि कुनै पनि विषय समावेश गर्नको लागि नेसनल बोर्ड वा समूह वा युथ नेटवर्क र व्यक्तिगत सदस्यहरूबाट मात्र प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न सकिनेछ।

(ख) नेसनल बोर्डका महासचिव र निर्देशकले अध्यक्षसँग परामर्श गरी साधारणसभामा छलफल हुने विषयहरू (Agenda) तयार गरी साधारणसभा शुरु हुनु १५ दिन अगावै एम्नेस्टी नेपालका सम्पूर्ण सदस्य तथा साधारण सभाका प्रतिनिधिहरूलाई पठाउनु पर्नेछ, जसलाई साधारणसभामा पेश गरिनु अगावै नेसनल बोर्डको बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

(ग) समूह र युथ नेटवर्कका तर्फबाट प्रस्तुत हुने कुनै पनि प्रस्ताव समूहको कार्यसमितिको निर्णयको प्रतिलिपिका साथ विशेष प्रस्तावका रूपमा साधारणसभा शुरु हुनु २१ दिन अगावै राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गराउनु पर्नेछ।

(घ) उल्लिखित प्रस्तावहरू साधारणसभाको प्रथम सत्रमै स्वीकृतिका लागि प्रस्तुत गरिनेछ र बैठकको स्वीकृति पश्चात् मात्र ती विषयहरू साधारणसभाको छलफलको विषयमा समावेश भएको मानिनेछ।

(ङ) साधारणसभाबाट स्वीकृत भएमा बाहेक अन्य कुनै पनि विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल गरिनेछैन।

(च) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भएपनि अत्यन्त जरूरी विषयका सम्बन्धमा बैठकमा छलफल हुन आवश्यक देखिएमा त्यस्तो विषयमा जरूरी प्रस्ताव (Emergency Resolution) का रूपमा साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा १२ घण्टा पहिले नेसनल बोर्डले राष्ट्रिय सचिवालयमा दर्ता गर्न सक्नेछ।

(छ) उल्लिखित १२ घण्टाको समय भन्दा पछि दर्ता हुन आएको कुनै पनि प्रस्तावलाई जरूरी प्रस्तावका रूपमा लिइने छैन।

(ज) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कार्यसँग असम्बन्धित र संस्थाको मर्यादामा आँच आउने खालका कुनै पनि प्रस्तावलाई नेसनल बोर्डले साधारणसभाको छलफलको विषयको रूपमा समावेश गर्ने छैन।

परिच्छेद-५
योजना तथा प्रतिवेदन प्रस्तुति

९. देहाय बमोजिमका प्रतिवेदनहरू देहाय बमोजिमका व्यक्तिहरूले तयार गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछः

(क) एम्नेस्टी नेपालको अपरेसनल प्लान (Operational Plan) अन्तर्गत सञ्चालन भएका गतिविधिहरूको वार्षिक प्रतिवेदन निर्देशक वा निजको अनुपस्थितिमा निजको जिम्मेवारी सम्हालेका वा नेसनल बोर्डले तोकेको व्यक्तिले प्रस्तुत गर्नेछन्। त्यस्तो प्रतिवेदनमा एम्नेस्टी नेपालले गत साल सम्पन्न गरेका र आगामी साल गर्ने लक्ष्य राखिएका विभिन्न कार्यक्रम समावेश हुनेछन्।

(ख) एम्नेस्टी नेपालको आर्थिक प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका कोषाध्यक्ष वा निजको अनुपस्थितिमा नेसनल बोर्डले तोकेको नेसनल बोर्डका पदाधिकारीबाट प्रस्तुत हुनेछ। त्यस्तो प्रतिवेदनमा गत सालको आम्दानी, खर्च तथा चालु वर्षका लागि अनुमानित आय तथा खर्चको विवरण समावेश हुनुपर्नेछ।

(ग) नेसनल बोर्डका नीतिगत निर्णयहरूसम्बन्धी गतिविधिहरूको प्रतिवेदन नेसनल बोर्डका महासचिव वा नीजको अनुपस्थितिमा उपमहासचिवले प्रस्तुत गर्नेछन्।

(घ) एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको रणनीतिक लक्ष्यमा आधारित भई नेसनल बोर्डले तयार गरेको National Strategic Plan नेसनल बोर्डद्वारा तोकिएको पदाधिकारीले प्रस्तुत गर्नेछन्।

परिच्छेद-६
प्रस्ताव माथिको छलफल र निर्णय

१०. छलफलको प्रक्रियाः

(क) नेसनल बोर्डका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव साधारणसभाका अध्यक्षको अनुमतिले तोकिएको नेसनल बोर्ड पदाधिकारीले बैठकमा प्रस्तुत गर्नेछन्।

(ख) समूहका तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्ताव सम्बन्धित समूह अवस्थित रहेको क्षेत्रबाट क्षेत्रीय प्रतिनिधिको रूपमा विधानको दफा १० (४) बमोजिम चयन भई सहभागी हुन आएका कोही एकजना प्रतिनिधिले पेश गर्नेछन्।

तर त्यसरी समूहका तर्फबाट प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तुतकर्ताले समूहबाट निर्णय भई आएको लिखित विवरण मात्र प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ।

(ग) त्यसरी समूहबाट प्रस्तुत प्रस्तावमा साधारणसभाको कुनै प्रतिनिधिले संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न चाहेमा एकजना प्रतिनिधिको समर्थन सहित संशोधन प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन्।

तर त्यस्तो संशोधन प्रस्तावले मूल प्रस्तावको मर्म विपरीत भएमा मान्यता दिइनेछैन।

(घ) त्यसरी प्रस्तुत हुन आएको संशोधन प्रस्तावलाई मूल प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार गरेमा सो संशोधित प्रस्तावलाई नै मूल प्रस्ताव मानिनेछ।

तर संशोधित प्रस्तावलाई प्रस्ताव प्रस्तुतकर्ताले स्वीकार नगरेमा मूल प्रस्ताव र संशोधित प्रस्ताव दुवै साधारणसभामा निर्णयार्थ पेश गरिनेछ।

(ङ) त्यस्तो मूल प्रस्ताव वा संशोधन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दा प्रस्तावकर्ताहरूलाई आ—आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधनको औचित्य सिद्ध गर्नका लागि साधारणसभाका अध्यक्षले निश्चित समय तोकी मन्तव्य राख्ने मौका दिनेछन्। त्यसरी मन्तव्य राख्दा निजहरूले आफ्नो प्रस्ताव वा संशोधन फिर्ता लिन सक्नेछन्।

११. निर्णयः

(क) साधारणसभामा विधान संशोधन र अन्य कुनै असाधारण विषयहरू (जस्तो एम्नेस्टी नेपाल भंग गर्ने) जस्ता गम्भीर विषय बाहेक अन्य सामान्य विषयका प्रस्तावहरूको निर्णय साधारणसभामा उपस्थित सदस्यहरूको सामान्य बहुमतबाट हुनेछ। कुनै प्रस्ताव असाधारण प्रकृतिको भए नभएको निर्णय गर्ने अन्तिम अधिकार नेसनल बोर्डको हुनेछ।

(ख) प्रस्तावउपर मतदान हुँदा प्रतिनिधिहरूले आ-आफ्नो भोटिङ्ग कार्ड (Voting card) देखाई मत दिनुपर्नेछ।

(ग) प्रस्तावउपर भएको मतदानको गणना बैठकको अध्यक्षले गर्नेछन्। यसका लागि उनले गणकको सहयोग लिन सक्नेछन्।

(घ) मतदान हुँदा मत बराबर भएमा सभाको अध्यक्षको मत निर्णायक मानिनेछ।

परिच्छेद-७
नियम पालनासम्बन्धी प्रश्न तथा सूचनाको माग

१२. नियमपालन सम्बन्धी प्रश्न (Points of Order):

(क) साधारणसभामा कुनै पनि प्रस्ताव उपर छलफल हुँदा सहभागी प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन सक्नेछन्।

(ख) त्यस्तो नियमपालनसम्बन्धी प्रश्न सभाको सञ्चालन र छलफलको विषयसँग अनिवार्य रूपले सम्बन्धित हुनुपर्नेछ।

तर मतदानका समयमा मतदान प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषयमा बाहेक अन्य विषयमा नियम पालनसम्बन्धी प्रश्न उठाउन पाइनेछैन।

(ग) निम्न विषयलाई प्रतिनिधिहरूले नियमपालनसम्बन्धी प्रश्नका रूपमा उठाउन सक्नेछन्।

(अ) अध्यक्षलाई रूलिङ्ग (Ruling) गर्नका लागि अनुरोध।

(आ) अध्यक्षको रूलिङ्ग (Ruling) माथि चुनौती दिने।

तर यसका लागि अर्को प्रतिनिधिको समर्थन आवश्यक हुनेछ।

(इ) कुनै प्रस्ताव उपर मतदान नगर्नका लागि।

(ई) कुनै विषयवस्तुलाई नेसनल बोर्ड वा साधारणसभाको कुनै समितिमार्फत निरूपणका लागि पेश गर्नका लागि।

(घ) माथि जुनसुकै कुरा उल्लेख गरिएको भए पनि कुनै विषयमा मतदान गर्ने, नगर्ने वा चाडै गर्ने सम्बन्धी विषयमा अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार अध्यक्षको हुनेछ, जसका सम्बन्धमा चुनौति गर्न सकिनेछैन। तर अध्यक्षले कुनै पनि विवादित विषयलाई अनिर्णित अवस्थामा भने राख्न सक्नेछैनन्।

१३. सूचनाको माग (Points of information)

सभाका कुनै पनि सहभागीले अध्यक्ष वा वक्ता समक्ष सम्बन्धित विषयमा सूचनाको आग्रह गर्न सक्नेछ। तर त्यस्तो आग्रहले कुनै पनि तर्क प्रस्तुत गरेको मानिनेछैन।

परिच्छेद-८
मताधिकार र निर्वाचन

१४. मताधिकार:

(क) एम्नेस्टी नेपालको वार्षिक साधारणसभाका प्रतिनिधिहरूलाई मात्र निर्वाचनमा मताधिकार रहनेछ।

(ख) मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई प्रतिनिधि भोटिंग कार्ड (voting card) उपलब्ध गराइनेछ।

(ग) प्रतिनिधिहरूलाई उपलब्ध गराइने भोटिंग कार्ड (voting card) मा क्रमसंख्या, साधारणसभा सदस्य दर्ता पुस्तिकाको दर्ता नम्बर र प्रतिनिधिको नाम, फोटो राखी प्रतिनिधि र अध्यक्षको सही समेत गराई उपलब्ध गराइनेछ।

(घ) कुनै प्रतिनिधिले परिचयपत्र हराएमा दर्ता पुस्तिकाका आधारमा अध्यक्षले परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउन सक्नेछन्।

तर निर्वाचनमा मतदानको कार्य प्रारम्भ भइसकेको अवस्थामा भने परिचय पत्रको प्रतिलिपि उपलब्ध गराउने अधिकार निर्वाचन अधिकृतलाई मात्र हुनेछ।

(ङ) कुनै प्रतिनिधिले आफ्नो परिचयपत्र अरू कसैलाई उपलब्ध गराई अधिकारको दुरूपयोग गरेको पाइएमा साधारणसभामा निजको प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त हुनेछ। यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको घोषणा गर्ने अधिकार निर्वाचनका समयमा निर्वाचन अधिकृतको र अन्य अवस्थामा साधारणसभाका अध्यक्षको हुनेछ।

यसरी प्रतिनिधिको हैसियत समाप्त भएको ठहर गर्नु अघि निजलाई सफाइको मौकाबाट भने बन्चित गरिने छैन।

१५. निर्वाचनः

(क) एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि एवं पुनरावेदन समितिको नियमित निर्वाचन साधारण सभाबाट गरिनेछ। कुनै पद रिक्त भई पदपूर्ति गर्नु पर्ने अवस्थामा वा अविश्वासको प्रस्ताव पारित भई नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समिति विघटन भई नयाँ समिति गठन गर्नु पर्ने अवस्थामा आकस्मिक साधारण सभा वा विशेष साधारण सभाबाट पनि नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन गर्न सकिनेछ।

(ख) नेसनल बोड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिको निर्वाचन एम्नेस्टी नेपालको विधान बमोजिम प्रजातान्त्रिक प्रक्रियाका आधारमा एक व्यक्ति एक मत अनुरूप गोप्य मतदान प्रक्रियाबाट हुनेछ।

(ग) नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिको निर्वाचनका लागि नेसनल बोर्डले साधारण सभा बैठक हुनु भन्दा ४५ दिन अगाडि एक निर्वाचन अधिकृत नियुक्त गर्नेछ।

(घ) निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य निर्वाचन अधिकृतले गणकहरूको सहयोगमा पूरा गर्नेछन्।

(ङ) साधारण सभाबाट नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि र पुनरावेदन समितिका निम्नानुसारका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको निर्वाचन हुनेछ।

<u>नेसनल बोर्ड</u>

(क) अध्यक्ष १ जना

(ख) कोषाध्यक्ष १ जना

(ग) सदस्यहरू ९ जना (कम्तिमा तीन जना महिला र दुई जना युवा सदस्य जसमा एकजना अनिवार्य महिला)।

<u>नोमिनेसन कमिटि</u>

(क) संयोजक १ जना

(ख) कम्तिमा १ जना महिलासहित २ जना सदस्य

<u>प्रेपरेटोरी कमिटि (प्रेपकम)</u>

(क) कम्तिमा एकजना महिला सहिता २ जना सदस्य

<u>पुनरावेदन समिति</u>

(क) संयोजक १ जना

(ख) कम्तिमा १ जना महिलासहित २ जना सदस्य

नोटः यस उपखण्डको प्रयोजनका लागि मतदानको अधिकार यस नियमावलीको नियम नं. ४ को (१) (ग) अर्थात एम्नेस्टी नेपालको विधानको दफा ९.३. (१) (ग) बमोजिम साधारण सभामा सहभागिता जनाएका प्रतिनिधिहरूलाई रहनेछ।

(च) कुनै पदमा उम्मेदवार हुन चाहने विधानबमोजिम योग्यता पुगेका समूह र युथ नेटवर्क सदस्यले आफ्नो समूह वा युथनेटवर्कबाट सो पदमा उम्मेदवार हुनको लागि सिफारिस प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ। एउटा समूह वा युथनेटवर्कले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिको कुनै एक पदमा मात्र उम्मेदवारी दिन सक्नेछ। उम्मेदवारी दिन चाहने व्यक्तिगत सदस्यले नेसनल बोर्ड, प्रेपकम, नोमिनेसन कमिटि वा पुनरावेदन समितिका विभिन्न पदमध्ये कुनै एक पदमा मात्र उम्मेदवारी दिन सक्नेछ। यसरी उम्मेदवारी दिने जोसुकैले एम्नेस्टी नेपालको सदस्यता लिएको कम्तिमा एक वर्ष पूरा भएको हुनुपर्छ।

स्पष्टीकरणः आफ्नो समूह वा युथ नेटवर्क भन्नाले कुनै व्यक्तिको मनोनयन हुँदाको अवस्थामा सो समूह वा युथनेटवर्कको सदस्य रहेको व्यक्ति हुनु पर्नेछ। समूह वा युथनेटवर्कअन्तर्गतका सदस्यले उक्त सदस्यताको अवधि समाप्त नभई व्यक्तिगत सदस्यता लिन मिल्ने छैन। साथै तोकिए बमोजिमको रित पूरा गरी नोमिनेसन कमिटीले सिफारिस गरेको व्यक्तिले पनि उम्मेदवारी दिन सक्नेछ।

(छ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी र नेसनल बोर्डबाट मनोनित पर्यवेक्षकहरूलाई उम्मेदवारी दिने अधिकार हुनेछैन।

(ज) नोमिनेसन कमिटीले साधारणसभा प्रारम्भ हुनुभन्दा कम्तिमा तीन महिना अगाडिबाट आफ्नो काम थाल्नेछ। एम्नेस्टी नेपालको नेसनल बोर्ड र पुनरावेदन समितिमा उम्मेदवार बन्न चाहने समूह तथा युथनेटवर्कका सदस्य र अन्य सदस्यहरूले उक्त कमिटिसमक्ष तोकिएको प्रावधान पूरा गरी आफ्नो चाहना पत्र पेश गर्नुपर्नेछ। कमिटीले काम थालेको डेढ महिना भित्र त्यसरी आएका चाहनापत्रका बारेमा आफ्नो सिफारिस सहितको प्रतिवेदन निर्वाचन समितिलाई पेश गर्नेछ। समूह र युथनेटवर्कमार्फत् सदस्य बनेकाहरूले चाहना पत्रमा समूह र युथनेटवर्कको सिफारिस अनिवार्य राख्नुपर्नेछ। व्यक्तिगत सदस्यहरूको क्लस्टरबाट इच्छापत्र जाहेर गर्नेले रितपूर्वक फारम भरी सचिवालयमा दर्ता गराई नोमिनेसन कमिटिद्वारा तोकिएको छानबिन (vetting) प्रकृया पार गरेको हुनुपर्नेछ। तोकिएको समयभित्र राष्ट्रिय सचिवालयमा उम्मेदवार वा समूहका प्रतिनिधि उपस्थित भई वा इमेलको माध्यामबाट उम्मेदवारीलाई विधिवत दर्ता गराउनु पर्नेछ। रीतपूर्वक नभरिएको वा तोकिएको समय भन्दा पछि प्राप्त भएका मनोनयन पत्रहरूले मान्यता पाउने छैनन्।

(झ) उम्मेदवारी मनोनयन पत्रकासाथ तोकिएको ढाँचामा उम्मेदवारको एक पेजको व्यक्तिगत विवरण (Curriculum vitae) का साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखाको नेतृत्वदायी भूमिकामा आउन चाहनुको कारण, व्यक्तिगत प्रतिबद्धता तथा संस्थाको लागि आफूले लिएको परिदृष्य र लक्ष्यसमेत समावेश गरिएको बढीमा एक पेजको आवेदन पत्र, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र व्यक्तिगत विवरणमा उल्लेख गरेअनुसारको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि अनिवार्य संलग्न गर्नु पर्नेछ। त्यसरी सचिवालयमा दर्ता भएको उम्मेदवारहरूको मनोनयनको जानकारी सचिवालयले साधारणसभा भन्दा १५ दिन अगावै सबै सदस्य तथा साधारण सभाका प्रतिनिधिहरूमा पठाउनु पर्नेछ।

(ञ) निर्वाचन प्रयोजनका लागि साधारणसभा आयोजनास्थलमै निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहनेछ।

(ट) निर्वाचन अधिकृतले राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारी तथा गणकहरूको सहायता लिई मतदाता तथा उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्नुका साथै नाम फिर्ता, दावी विरोध, अन्तिम नामावली प्रकाशन लगायत मतदानसम्बन्धी कार्यक्रम प्रकाशित गरी सोही कार्यक्रमअनुसार यो नियमावलीको अधीनमा रही निर्वाचन सम्पन्न गर्नेछन्।

(ठ) राष्ट्रिय सचिवालयका कर्मचारीहरूले निर्वाचन अधिकृतको काममा सहयोग गर्नेछन् र निर्वाचनको विषयमा निष्पक्ष रहनेछन्।

(ङ) प्रत्येक पदका उम्मेदवारलाई साधारणसभाको प्रारम्भिक सत्रमा बढीमा ५ मिनेटका दरले मन्तव्य व्यक्त गर्ने अवसर दिइनेछ। यस्तो मन्तव्य प्रकट गर्दा कसैप्रति लाञ्छना लगाउन, संस्था प्रति अनास्था प्रकट गर्ने वक्तव्य दिन तथा झुठा आश्वासन दिन पाइने छैन।

(ढ) निर्वाचनमा प्रत्येक पदका लागि अलग अलग मत पत्र (ballot paper) राखिनेछ र प्रत्येक मताधिकार प्राप्त प्रतिनिधिहरूलाई प्रतिनिधि परिचयपत्रका आधारमा मतपत्र उपलब्ध गराइनेछ।

(ण) मतदान वा मतगणनाका समयमा निगरानी गर्नको लागि उम्मेदवारहरूले आफैं बस्न वा प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछन्।

(त) मतपत्रमा नेपाली वर्णानुक्रम अनुसार उम्मेदवारहरूको नाम अंकित हुनेछ।

(थ) मतदाताले मतदान गर्दा उम्मेदवारको नाम अगाडि दिइएको कोष्ठमा चिन्ह ☑ लगाई मतदान गर्नुपर्नेछ।

(द) मतदान गर्दा तोकिएबमोजिमको पद तथा संख्यामा अनिवार्य मत प्रदान गर्नुपर्नेछ। निर्वाचित हुनुपर्ने भन्दा कम वा बढी उम्मेदवारलाई मतदान गरेमा त्यस्तो मतपत्र बदर हुनेछ।

(ध) मतदानको कार्य सम्पन्न हुनासाथ उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतले आवश्यकताअनुसार अन्य कर्मचारी र गणकहरूको सहायता लिई मतगणना गर्नेछन्।

(न) नेसनल बोर्डको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षमा अधिकतम मत ल्याउने एक एक जना र सदस्यमा नौ जना (न्यूनतम ३ जना महिला र दुई जना युथ नेटवर्कको प्रतिनिधित्व हुनेगरी उम्मेदवारी दिएका कम्तिमा दुई जना युवा बोर्ड सदस्य जसमा अनिवार्य एक जना महिला सदस्य) अधिकतम मत ल्याउने उम्मेदवारलाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ। त्यसैगरी पुनरावेदन समिति र नोमिनेसन कमिटिका संयोजक, कम्तिमा एक महिला सहित दुई सदस्य तथा प्रेपकमको कम्तिमा एकजना महिलासहित दुई सदस्य पदमा सर्वाधिक मत हासिल गर्नेलाई निर्वाचित घोषित गरिनेछ।

(प) कुनै पदमा मत बराबरी भएमा मत बराबर हुने उम्मेदवारहरूका बीच गोला प्रथाद्वारा निर्णय लिइनेछ।

(फ) निर्वाचन वा मतगणना सम्बन्धमा कुनै विवाद भएमा निर्वाचन अधिकृत र गणकहरू सम्मिलित समितिको निर्णय अन्तिम मानिनेछ।

(ब) नवीकरण नगरिएका र निर्धारित समयमा आफ्नो साधारण सभा सम्पन्न नगरेका तथा सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता नजनाएका समूह र युथ नेटवर्कले निर्वाचनका लागि मनोनयन गर्न पाउने छैनन्। निर्धारित समयमा नवीकरण वा साधारणसभा नगर्ने र सदस्यहरूको क्षेत्रीय भेलामा सहभागिता नजनाउने समूह वा युथ नेटवर्कको तर्फबाट कोही उम्मेदवार भएको अवस्थामा निजको उम्मेदवारी अमान्य हुनेछ।

परिच्छेद-९

नियमावलीको संशोधन

१६. नियमावली संशोधनको प्रस्ताव

(क) नेसनल बोर्डले यो नियमावली संशोधन गर्न आवश्यक देखेमा आवश्यक संशोधन गरी साधारणसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ।

(ख) कुनै मान्यताप्राप्त समूह वा युथ नेटवर्कले यो नियमावलीमा संशोधन गराउन चाहेमा यसै नियमावलीको परिच्छेद ४ बमोजिम छलफलका विषयहरूमा समावेश गरी गराई संशोधन प्रस्ताव ल्याउन सक्नेछन्।

१७. संशोधन भएको मानिने

(क) नेसनल बोर्डबाट गरिएको संशोधन साधारणसभाबाट अनुमोदन भएपश्चात् र समूहबाट प्रस्तावित संशोधन साधारणसभामा उपस्थित प्रतिनिधिहरूको बहुमतले पारित गरेमा यो नियमावलीमा संशोधन भएको मानिनेछ।

(ख) पारित संशोधन तुरुन्तै लागू हुनेछ।

१८. खारेजी तथा बचाऊः

(क) एम्नेस्टी नेपाल राष्ट्रिय परिषद नियमावली, २०५५ खारेज गरिएको छ।

(ख) एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको साधारणसभा नियमावली, २०६२ प्रारम्भ हुनु अघि भए गरेका काम कारबाही यसै नियमावली अनुरूप भए गरेको मानिने छ।

♣ समाप्त ♣

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूको लागि आचारसंहिता
अगस्ट २००९

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

१) परिचय

यस नीतिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूलाई संस्थाको सदस्यको रूपमा उनीहरूबाट अपेक्षा गरिएको आचरणका बारेमा स्पष्ट पार्ने लक्ष्य राखेको छ। एम्नेस्टी नेपालको आधिकारिक रूपमा मान्यता प्राप्त सदस्य बन्नु अघि सदस्यहरूले आचारसंहिता पढ्न र बुझ्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

मानवअधिकारको सङ्घर्ष साँच्चै अन्तर्राष्ट्रिय हुनुपर्छ। किनभने मानवअधिकारहरू विश्वव्यापी छन् र विश्वव्यापी रूपमा उठाइएका आवाजहरूका माध्यमबाट नै मानवअधिकारलाई सबैभन्दा प्रभावकारी रूपमा प्रवर्धन र रक्षा गर्न सकिन्छ। यी जिम्मेवारी र आचरणहरू एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतालाई रक्षा गर्न तर्जुमा गरिएका हुन् र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र एकरूपतामा नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको प्रभावकारिता निर्भर रहेको हुन्छ। यी आचारसंहिताहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सुरक्षाको लागि पनि तर्जुमा गरिएको हो किनभने अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धतामार्फत नै हामीले एकअर्काको संरक्षण गर्न सक्दछौं। मानवअधिकार अभियानको रूपमा सबै भन्दा प्रभावकारी रूपमा काम गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका सदस्यहरूले निम्न सिद्धान्त र आचारसंहिताहरूलाई कडाइका साथ पालना गर्न सहमत भएका छन्ः

२) सिद्धान्त

निम्नलिखित सिद्धान्तहरू एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको लागि आचारसंहिताको आधारका रूपमा रहेका छन्ः

निस्वार्थताः
समग्रमा एम्नेस्टी नेपालको सर्वोत्तम हितमा काम गर्नु एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूको सामान्य कर्तव्य हो। सदस्यहरूले आफ्नै लागि वा आफ्नो परिवार, साथीभाइ, वा आफूले काम गर्ने वा प्रतिनिधित्व गर्ने अन्य कुनै संस्थाको लागि आर्थिक वा अन्य भौतिक लाभहरू प्राप्त गर्ने प्रयोजनका लागि एम्नेस्टीको सदस्यता प्रयोग गर्नु हुँदैन।

अखण्डताः
• सदस्यहरूले आफ्नो भूमिकाको कार्यसम्पादनमा आफूलाई प्रभावित पार्न सक्ने बाह्य व्यक्ति वा संस्थाप्रति आफूलाई कुनै पनि वित्तीय वा अन्य दायित्वको अधिनमा राख्नु हुँदैन;
• सदस्यहरूले कुनै पनि खालको अनुचित व्यवहार देखाउनुहुँदैन;

जवाफदेहिता

- सदस्यहरूमा उनीहरूमाथि राखिएको विश्वासअनुसार र एम्नेस्टी नेपालप्रतिको जन विश्वासलाई जगेर्ना गर्ने गरी सदैव कानूनको पालना गर्ने कर्तव्य रहन्छ।
- सदस्यहरू राष्ट्रिय कार्य समिति र अधिकार वाहकहरूप्रति उत्तरदायी रहने छन्। उनीहरूले आफ्नो भूमिकाको लागि उपयुक्त छानबिन गर्न आफैंलाई पेश गर्नुपर्नेछ।

इमानदारीता

- सदस्यहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सिद्धान्तप्रतिबद्धताका साथै इमानदारीता प्रदर्शन गर्नुपर्छ।

भेदभाव रहित व्यवहार

सदस्यहरूले अन्य व्यक्तिलाई अप्रिय वा आपत्तिजनक लाग्ने तरिकाले व्यवहार वा भाषा प्रयोग गर्नु हुँदैन। उदाहरणका लागि जातिवादी, लिंगवादी वा समलिंगीप्रति विभेद, हिंसा वा घृणाले युक्त भाषा वा व्यवहार अस्वीकार्य छ।

३) आचारसंहिता

क) सदस्यहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको लक्ष्य, परिदृष्य र मूल मान्यताहरूको पालना गर्नुपर्छ।

ख) सदस्यहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एम्नेस्टी नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयले तयार गरेका सामग्रीका आधारमा मात्र काम गर्नेछन्। राम्रोसँग समन्वय नगरीकन र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले गर्ने अनुसन्धानको शुद्धतालाई प्रतिबिम्बित नगरिकन वास्तवमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सृजना गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय दबाब प्रभावकारी हुन सक्दैन। यसका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका सदस्यहरूले आफ्नो राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयलाई भरपर्दो सूचना उपलब्ध गराउने र सामान्य रणनीतिहरू तय गर्ने जिम्मेवारी दिएका छन्। अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय र एम्नेस्टी नेपालको सचिवालयबाट प्राप्त हुने सामग्रीको आधारमा मात्रै अभियनासम्बन्धी काम गरेर सदस्यहरूले विश्वव्यापी अभियानको प्रभावकारितामा योगदान गरिरहेको थाह पाउने छन्।

ग) सदस्यहरूले नैतिक, जिम्मेवार र सम्मानजनक रूपमा आचरण गर्नेछन्। एम्नेस्टीका सदस्यहरू मानवअधिकार उल्लङ्घन र/वा दुर्व्यवहार हुने खालका गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ। उनीहरू गैरकानूनी वा सामाजिक रूपमा अस्वीकार्य गतिविधिहरूबाट पनि टाढा रहनुपर्छ।

घ) सदस्यहरू एम्नेस्टी नेपाल र यसका समूह/सञ्जालहरूद्वारा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रमहरूमा उपस्थित हुने अपेक्षा गरिन्छ।

ङ) **एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्वः** एम्नेस्टी नेपालका समूहहरूमा आबद्ध सदस्यहरूले बाह्य कार्यक्रमहरूमा भाग लिन सक्दछन् तर उनीहरूले एम्नेस्टी नेपाललाई आधिकारिक रूपमा प्रतिनिधित्व गर्न भने सक्ने छैनन्। उनीहरूले एम्नेस्टी नेपालको सचिवालय वा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयद्वारा आधिकारिक रूपमा सार्वजनिक गरिएका दस्तावेजहरूलाई सन्दर्भ सामग्रीका रूपमा लिएर गतिविधिहरू गर्ने बाहेक एम्नेस्टीको सदस्यको हैसियतमा कुनै पनि विचार र टिप्पणीहरू व्यक्त गर्ने कार्यबाट आफूलाई टाढा राख्नुपर्छ। व्यक्तिगत (समर्थक) सदस्यहरूको हकमा, उनीहरूले न त एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्न सक्छन् न त एम्नेस्टी नेपालको तर्फबाट कुनै सार्वजनिक कार्यक्रम नै आयोजना गर्न सक्छन्।

उसको आफ्नो आस्थाको कारण एम्नेस्टी नेपालको कुनै सदस्य कुनै मुद्दामा एम्नेस्टी नेपालको धारणा वा अडानसँग असहमत हुन सक्ने कुरालाई स्वीकार गरिएको छ। तर उक्त असहमतिलाई एम्नेस्टी नेपालको आधिकारिक धारणा वा अडानलाई उल्लङ्घन गर्ने आधारका रूपमा मान्न सकिँदैन।

च) **अन्य सार्वजनिक गतिविधिमा सहभागिताः** यदि एम्नेस्टी नेपालको कुनै सदस्यलाई एम्नेस्टी नेपालको कार्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित कुनै गतिविधि गर्न आमन्त्रित गरिएमा वा कुनै सदस्यले त्यस्तो गतिविधि गर्न चाहेमा वा त्यस्तो गतिविधि अरूसँगको समन्वयमा आयोजना गरिँदै छ वा त्यस्तो कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपाल सम्बन्धित छ भन्ने सम्भावित बुझाइ उत्पन्न हुने अवस्थामा एम्नेस्टी नेपालको सदस्यको हैसियतमा आफूले उक्त काम गरिरहेको छैन भनी स्पष्ट पारी खुलाएको हुनुपर्छ।

छ) सदस्यहरू एम्नेस्टी नेपालको प्रतिष्ठामा नकारात्मक असर पार्ने गतिविधिमा संलग्न हुनु हुँदैन। सदस्यहरूले सधैं अरू सबैको व्यक्तिगत मर्यादाको सम्मान गर्नुपर्छ र अरूको व्यक्तिगत मर्यादा र सम्मानमा बाधा पुग्ने गतिविधिहरूबाट टाढा रहनुपर्छ।

ज) **मिडिया टिप्पणीः** एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूले एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै कुनै पनि सवालमा आधिकारिक टिप्पणी दिने वा अन्तर्वार्ता दिने कार्य गर्नु हुँदैन।

झ)**गोपनीयताः** सदस्यहरूले एम्नेस्टी नेपालको "आन्तरिक" मानिने कुनै पनि जानकारीलाई खुलासा गर्नु हुँदैन। सबै प्रकाशित/मुद्रित र विद्युतीय दस्तावेजका साथै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल भित्रका निकाय वा सदस्यता भित्र आन्तरिक उपभोगका लागि आन्तरिक बैठकहरूमा व्यक्त गरिएका विचारहरूका सवालमा गोपनीयता कायम गर्नु पर्दछ।

♣ समाप्त ♣

यो दस्तावेजले यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति तय गर्दछ। यस नीति एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका सबै सदस्य, स्वयंसेवक, र कर्मचारीको लागि लागू हुनेछ र यसले सबै शाखा, संरचनामा यौन दुर्व्यवहारको उजुरी व्यवस्थापन गर्नका लागि मापदण्डको पहिचान गर्दछ।

यस नीतिले स्थानीय एआई इकाईका लागि यौन दुर्व्यवहारका कानून अन्तर्गत केही कानूनी क्षेत्राधिकारहरूको परिभाषित मापदण्डहरू रहने कुरालाई स्वीकार गरेको छ। त्यसैसगरी धेरै शाखा र संरचनाहरूमा पहिले नै सान्दर्भिक नीतिहरू रहेको कुरालाई पनि मान्यता दिईएको छ। यधि यहाँ रेखांकन गरिएका भन्दा राम्रो मापदण्डहरू रहेमा ती मापदण्डहरू नै अवलम्बन गर्नु पर्छ। यो नीति ती मापदण्डहरूको विरोधाभास गर्न नभई उचित रूपमा पुरक बनाउनका लागि ल्याइएको हो।

यस नीतिमा उजुरीको अनुसन्धान गर्दा ख्याल राख्नुपर्ने प्रक्रिया र लिन सकिने व्यवहारिक कदमहरू समावेश गरिएको छ।

१) एआईको नीति

मानिसहरू र उनीहरूको मर्यादा र नैतिक र व्यक्तिगत निष्ठाको सम्मान, सबै मानव अधिकारहरूको आधारभूत सिद्धान्त हो।

यौन दुर्व्यवहारले मानिसको सम्मानमा आँच पुर्याउनुका साथै केही परिस्थितिहरूमा व्यक्तिको लिङ्गको आधारमा गरिने विभेदको एक रूप पनि हो।

सबै मानवअधिकारको प्रवर्धन गर्ने आफ्नो कामको सन्दर्भमा शारीरिक र मानसिक अखण्डता, आस्था र अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता, र विभेदबाट स्वतन्त्रताको अधिकार लगायत गम्भीर दुरूपयोगको अन्त्य गर्ने एआईको उद्देश्य रहेको छ।

मानवअधिकार रक्षकहरूको विश्वव्यापी समुदाय रहेको एआईमा सदस्यहरूको लक्ष्य पारस्परिक सम्मान निर्माण र विभेद विरुद्ध लड्ने पर्दछ। यसको उद्देश्य र मुख्य मूल्यमान्यताहरू अनुरुप, एआईले आफ्ना सदस्य, कर्मचारी र स्वयंसेवकहरूको मर्यादा र सम्मानका साथ,विना विभेद व्यवहार गरिने अधिकारको पहिचान गरेको छ।

कुनै पनि प्रकारको यौन दुर्व्यवहार, यी अधिकारहरूको हनन् हो र त्येसैले यो अस्वीकार्य छ।

यौन दुर्व्यवहार विरुद्ध एआईको नीतिको उद्देश्यहरू यी हुन्ः

- एआई भित्र दुर्व्यवहार मुक्त वातावरण सिर्जना गर्नु
- यौन दुर्व्यवहारको शिकार भएका व्यक्तिहरूको लागि सहयोग प्रदान गर्नु, र
- यौन दुर्व्यवहारको आरोपहरूलाई संबोधन गर्न निष्पक्ष र पारदर्शी प्रक्रियाहरूको स्थापनाको लागि सिद्धान्तहरू स्थापित गर्नु।

पारस्परिक सम्मान र समानताको कदर गर्ने र कुनै पनि किसिमको विभेद हतोत्साहित गर्ने जिम्मेवारी एआईको नेतृत्व र व्यवस्थापनको रहन्छ। उनीहरूले उजूरी भएका यौन दुर्व्यवहारका घटनामा तुरून्त कारबाही अगाडी बढाउनु पर्ने हुन्छ।

आफ्नो दैनिक कार्य संचालन गरिरहेका वा संस्थाको गतिविधिहरूमा सामेल भइरहेका हुन्छन् त्यसकारण यो नीति एआईका सबैलाई लागू हुन्छ। यसले बैठक र सम्मेलनहरूमा सहभागी हुँदा वा एआईको कामका लागि यात्रा गर्दाको आचरण पनि समावेश गर्दछ। यसले एआईका सबैजनाको अधिकार र अरू प्रतिको दायित्वसँग पनि सरोकार राख्दछ। यस नीतिले राष्ट्रिय स्तरमा एआईका शाखा र संरचनामा यौन दुर्व्यवहार विरुद्धको नीति निर्माण भएको जानकारी गराउँछ।

१) यौन दुर्व्यवहार भनेको क हो ?

यौनिक प्रकृतिको कुनै पनि व्यवहार जसले अपमानजनक वा शत्रुतापूर्ण र त्रसित वातावरणको सिर्जना गर्छ त्यसलाई यौन दुर्व्यवहार भनिन्छ।

यौन दुर्व्यवहार विपरित लिङ्ग वा समान लिङ्गका व्यक्ति बीच हुनसक्छ। यो एक चोटी मात्र पनि हुनसक्छ वा बारम्बार दोहोरिने व्यवहार हुनसक्छ। यो एक व्यक्ति वा एक समूह प्रति लक्षित हुनसक्छ। दुर्व्यवहार भौतिक रूपमा अगाडी हुँदा वा फोन, चिठ्ठी, इमेल मार्फत पनि हुनसक्छ। सबैभन्दा गम्भीर रूपमा, अधिकारको दुरूपयोग गरी दुर्व्यवहार पनि हुनसक्छ।[१]

दुर्व्यवहारको प्रकृति फरक हुन सक्ने भएपनि शक्तिको दुरूपयोग र त्रासपूर्ण अवस्थाको सिर्जना सबैमा हुन्छ।[२]

यौन दुर्व्यवहारका प्रकार

परिस्थिति अनुसार यौन दुर्व्यवहारमा तल उल्लेख गरिएका समेत विभिन्न प्रकारका व्यवहार पर्न सक्छन्:

- जानाजानी र अवांछित शारीरिक वा यौन सम्पर्क वा अनावश्यक रूपमा शारीरिक निकटता
- बारम्बार जिस्काउने, टिप्पणीहरू गर्ने वा अनुचित संकेत गर्ने, जुन सायद आफैमा सामान्य भएपनि दोहोरिदै गएमा आपत्तिजनक हुनसक्छ
- कार्यस्थलमा यौन उन्मुख प्रकृतिको सामग्री प्रदर्शन गर्ने
- अश्लील भाषा वा इशाराको प्रयोग गर्नु, वा अश्लील चुटकिला वा कथाहरू भन्नु
- कसैको व्यतिगत आकृति र शारीरिक बनावटबारे बारम्बार वा अतिरंजित प्रशंसा गर्नु वा टिप्पणी गर्ने
- आफू इच्छुक नभएको कुरा स्पष्ट रूपमा भन्दा पनि सामाजिक गतिविधिहरू वा घुम्नको लागि बारम्बार निम्तो गर्ने

यौन दुर्व्यवहार विशेष गरी तब आपत्तिजनक हुन्छ जब यो प्रत्यक्ष वा निहित धम्कीसँग जोडिन्छ वा संस्थामा पदोन्नति वा विशेष व्यवहारको प्रलोभनसँग जोडिन्छ। यो स्थिति सामान्यतया तब उत्पन्न हुन्छ जब एक व्यक्ति शक्ति वा पदको आधारमा यौन अनुग्रह प्राप्त गर्नको लागि फाइदा लिन्छ, तर यो सहकर्मी वा अन्य कार्य सम्बन्धहरू बीच पनि हुनसक्छ।

[१] यौन दुर्व्यवहारको थप परिभाषाको लागि यौन दुर्व्यवहारमा लागू हुने अन्तरराष्ट्रिय मानव अधिकार मापदण्डहरू परिच्छेद १ हेर्नुहोस्।

[२] "Tell Someone". A Discussion of Sexual Harassment. Harvard Business School, 2003.

कसैको आचरण यौन दुर्व्यवहार हो वा हैन निर्धारण गर्नको लागि उनीहरूको आशय मात्र नभई त्यो व्यवहारप्रति अरूको धारणालाई पनि ध्यान दिन आवश्यक छ। यदि कसैलाई आपत्तिजनक वा अपमानजनक लागेमा, जानीजानी होस् या अन्जानमा गरिएको कार्य यौन दुर्व्यवहार हुनसक्छ।

यौन दुर्व्यव्यहारको परिभाषामा अर्को महत्त्वपूर्ण तत्व भनेको त्यस आचरणले काम गर्ने वातावरणमा कुन हदसम्म हस्तक्षेप गर्दछ भन्ने पनि हो। बारम्बार दोहोरिएमा वा व्याप्त हुन गएमा हल्का आक्रामक टिप्पणी वा व्यवहार पनि दुर्व्यवहारको स्तरसम्म बढ्न सक्छ। एकै समयमा, एक मात्र घटना दुर्व्यवहारको रूपमा मानिन्छ, यदि यो यति गम्भीर छ कि यसले समग्र काम गर्ने वातावरणलाई विषाक्त बनाउँछ।

आचरण जुन यौन उत्पीडन मानिदैन

कसैलाईलाई अपमानजनक लाग्न सक्ने थुप्रै खालका अस्पष्ट व्यवहारहरू अरूलाई आपत्तिजनक नलाग्न सक्छ; जस्तै लगाएको पोशाकमा टिप्पणी, शारीरिक बनावटबारे प्रशंसा, अनजानमा अरूलाई चोट पुग्न सक्ने चुटकिला जुन अरूलाई सामान्य लाग्न सक्छ।

एआई जस्तो विविधता भएको संस्थामा व्यक्तिहरूलाई कुन कुरा आपत्तिजनक हो भन्ने फरक-फरक विचार हुनसक्छ। तथापि, एआईको मूल मूल्यहरूले कुनै पनि सांस्कृतिक मूल्य वा अभ्यासलाई सताउने, धम्की दिने, होच्याउने वा अपमानित गर्ने व्यवहारलाई वैधता दिन अनुमति दिदैनन्।[३]

सहकर्मीहरू बीच घनिष्ठ व्यक्तिगत सम्बन्ध आफैंमा दुर्व्यव्यहार मानिदैन। तर अधिकार प्राप्त पदमा रहेका र "तल्लो श्रेणी" मा रहेका बीच यस्तो सम्बन्धले असमान व्यवहार, पक्षपात वा स्वार्थ वा कर्तव्यको द्वन्द्वको भान गराउन सक्छ।

विगत वा वर्तमानको यस्तो सम्बन्धले सम्बन्धित व्यक्तिहरूलाई आफ्नो जिम्मेवारीहरू पूरा गर्ने तरीकालाई असर गर्नु हुँदैन। उनीहरूले काम गर्ने वातावरणलाई बाधा पुर्याउन सक्ने वा अरूको लागि कठिनाई वा असुविधा पैदा गर्ने खालको एक अर्का प्रति व्यववहार नगर्न सावधान हुनुपर्दछ। अर्को व्यक्तिसँगको आफ्नो सम्बन्धले गर्दा स्वार्थको द्वन्द्व उत्पन्न हुनसक्ने भान भएमा उनीहरूले आफ्नो प्रबन्धकबाट सल्लाह लिनुपर्ने हुन्छ र त्यस्तो कुनै द्वन्द्वबाट बच्ने उपाय अपनाउनु पर्ने हुन्छ। यस्तो सम्बन्ध अन्त्य भएमा त्यसमा संलग्न एक जनाले उजुरी दिने अवस्था पनि उत्पन्न हुनसक्छ।[४]

२) व्यक्ति, नेतृत्व र व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

एआईमा प्रत्येक व्यक्ति (सदस्य, स्वयंसेवक वा पारिश्रमिक पाउने कर्मचारी) संस्थाको मुख्य मूल्यमान्यताहरू अनुसार व्यवहार गर्नुपर्ने हुन्छ। निम्न कुरामा प्रत्येकको एक भूमिका रहेको हुन्छः

[३] एआईको विधानको दफा २ मा "एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अन्तरराष्ट्रिय ऐकेबद्धता, पीडितलाई प्रभवकारी उपचार, विश्वव्यापी कभरेज, मानव अधिकारको सार्वभौमिकता र अविभाज्यता, निष्पक्षता र स्वतन्त्रता, र लोकतन्त्र र आपसी सम्मानका सिद्धान्तहरू बोकेका मानव अधिकार रक्षकहरुको एक विश्वब्यापी समुदाय गठन गर्दछ" भनी उल्लेख गरिएको छ।

[४] कृपया "स्वार्थको द्वन्द्व र कर्तव्यको द्वन्द्व सम्बधी नीति तथा नियमहरू" सम्बन्धी आई ई सी दस्तावेज हेर्नुहोस्; एआई सूचकांक ORG २०/००२/२००४ ।

- एआई धम्की, दुश्मनी, आपत्तिजनक व्यवहार र कुनै पनि किसिमको दुर्व्यवहारबाट मुक्त छ भन्ने सुनिश्चित गर्ने;
- एआई भित्र अरूको अखण्डता र मर्यादालाई हानि पुर्याउँने वा आक्रमण गर्ने खालको व्यवहारलाई नसहने;
- एक उपयुक्त व्यक्तिलाई यौन दुर्व्यवहारको उजुरीको रिपोर्टिंगमा सहयोग गर्ने र यौन दुर्व्यवहार उजुरीमा संलग्न सबैको गोपनीयताको सम्मान गर्ने; र
- यौन दुर्व्यवहारको मामला समाधानको लागि अनुरोध गरिएको बेला जानकारी प्रदान गर्ने।

यौन दुर्व्यवहार र त्रासरहित वातावरण सृजना गर्न र सो वातावरण कायम राख्न नेतृत्व र व्यवस्थापन दुबैको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। उनीहरू निम्न कुराहरूको लागि जिम्मेवार हुन्छन्:

- त्यस्तो वातावरण सृजना गर्न प्रयास गर्ने जहाँ सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू र कर्मचारीहरू अनुपयुक्त व्यवहारको विरुद्ध आवाज उठाउन विना प्रतिशोधको डर, द्वन्द्वको समाधान र निवारणको लागि उपलब्ध व्यवस्थाहरूको उपयोग गर्नको लागि स्वतन्त्र महसुस गर्छन्;
- आचरणको उच्चतम मापदण्डको स्थापना गरी उदहारण बनाउने;
- यो नीति र यसको प्रक्रियाहरूलाई एआईका सबै सदस्यहरूसम्म पुर्याउने;
- यौन दुर्व्यवहारको कुनै पनि घटनाको तत्काल संबोधन सुनिश्चित गर्न;
- गोप्य रूपमा समस्या उठाउन चाहनेहरूको लागि आफू उपलब्ध हुने र समयमै, निष्पक्ष र संवेदनशील ढंगमा त्यस्ता समस्याको समाधानको लागि कदम चाल्ने;
- यौन र अन्य प्रकारका दुर्व्यवहारको लागि "शून्य सहनशीलता" कायम राख्दै मर्यादित र पारस्परिक सम्मानको एक सकारात्मक काम गर्ने वातावरणलाई सक्रिय रूपमा प्रोत्साहन गर्ने।

३) रोकथामका उपायहरू

यौन दुर्व्यवहार वा यौन दुर्व्यवहारको उजुरीबाट उत्पन्न मुद्दालाई रोक्न सबैभन्दा प्रभावकारी सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीहरूलाई यस नीतिबारे सचेत गराउनु र उजुरी गर्नेहरूको लागि प्रभावकारी प्रक्रिया प्रदान गर्नुहो।

एआईका सम्पूर्ण शाखा र संरचनाहरूका सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीहरूलाई यस नीतिकोबारे जानकारी दिईनुपर्छ र नयाँ कर्मचारीहरूको लागि इन्दक्सन प्रक्रियामा यो समावेश गर्ने। नयाँ सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू र कर्मचारीहरू यस नीति स्वीकार्य छ की छैन भन्ने प्रश्न गरिनु पर्दछ। नेतृत्व र ब्यवस्थापनले यस नीति राम्रोसँग बुझी यसलाई कायम राख्ने जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्दछ।

४) कार्यान्वयन र प्रभावकारिताको अनुगमन

एआईका शाखा र संरचनाहरूलाई अनुगमन समूहको गठन गर्न वा स्पष्ट रूपमा विद्यमान निकायलाई यस नीतिको पालन सुनिश्चित गर्ने र यस नीतिको बुझाई र स्वीकृति तथा यसका प्रावधानको अनुपालन सम्बन्धी प्रक्रिया र सुझावहरू प्रदान गर्ने जिम्मेवारी तोक्न सिफारिस गरिएको छ।

यौन दुर्व्यवहारको आरोप सामना गर्ने प्रक्रियाहरू

यस भागमा उल्लेख गरिएका सिद्धान्तहरूले एआईका शाखा र संरचनाहरू र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा यौन दुर्व्यवहारको उजुरीहरूलाई संबोधन गर्नको लागि प्रक्रियाहरूमा पालन गर्नुपर्ने न्यूनतम मापदण्डहरू स्थापित गरिएको छ।

१) न्यूनतम मापदण्डहरू

एआईका सदस्यहरू, स्वयंसेवकहरू वा कर्मचारीहरू संलग्न यौन दुर्व्यवहारको कुनै पनि आरोपलाई तुरुन्तै संबोधन गरिनु पर्छ। यसको अतिरिक्त एक उजुरीकर्ताले कानूनी तवरबाट समस्याको समाधान गर्नको लागि मुद्दा दायर पनि गर्न सक्छन्।

एआईका यस्ता आरोपहरूको सामना गर्न प्रक्रिया र अभ्यासहरू निष्पक्ष, पारदर्शी र एआईको मूल्य, मान्यताहरू अनुरुप भएसम्म स्थानीय कानूनहरूको मातहतमा हुनुपर्छ।

२) निष्पक्ष प्रक्रिया

कुनै पनि प्रकारको यौन दुर्व्यवहारको आरोपहरूलाई तुरुन्त र निष्पक्ष रूपमा समाधान गरिनु पर्छ। उजुरीमा संलग्न सबै मानिसहरूलाई निष्पक्ष रूपमा व्यवहार गरिनुपर्छ। दुबै पक्ष (उजुरीकर्ता र आरोपित) लाई कुनै पनि अनुसन्धानको स्थितिकोबारे सूचित गरिनुपर्छ। उजुरी दिने व्यक्ति वा अनुसन्धानमा सहयोग गर्ने जो कोही विरुद्ध प्रतिशोध वा प्रतिकार सह्य हुने छैन। उजुरीकर्ता वा कथित पीडकलाई प्रभाव पार्ने प्रयास अस्वीकार्य रहनेछ।

३) गोपनीयता

स्थानीय तथा विश्वव्यापी स्तरमा एआईको प्रतिष्ठामा आंच आउँन नदिन र मुद्दा बन्द भैइसकेपछी मानहानीको दाबी हुन नदिन सबै उजुरीहरूको सम्पूर्ण प्रक्रिया गोप्य राखिनुपर्छ र सबै संलग्न पक्षहरूको अधिकारको रक्षा गरिनुपर्छ। यौन दुर्व्यवहारको उजुरीबारे जानकार र सोको समाधानमा संलग्न सबैजनाले संवेदनशीलताको आवश्यकतालाई सम्मान गर्दै पूर्ण गोपनीयता कायम गर्नुपर्ने हुन्छ। उजुरीकर्ता, आरोपित र एआईद्वारा सम्पूर्ण उजुरी प्रक्रियामा पूर्ण गोपनीयता कायम गर्नु पर्दछ। उजुरीको क्रममा प्रदान गरीएको सबै जानकारी गोप्य राखिनु पर्छ, र जब सम्म उजुरीकर्ता, आरोपित र एआई सहमत हुदैनन्, तबसम्म ती जानकारीहरू सार्वजनिक गरिनु हुँदैन।

४) निष्पक्षता

सबै यौन दुर्व्यवहारका उजुरीहरूलाई राम्ररी र निष्पक्ष छानबिन गरिनेछ। कुनैपनि अन्वेषक वा अन्वेषकहरूको टोली उजुरीकर्ता वा आरोपितसँग कुनै सम्बन्ध नभएको मानिसहरू हुनुपर्छ। अन्वेषकहरूले उजुरीकर्ता, आरोपित र कुनै पनि साक्षीको अन्तर्वार्ता लिनुपर्छ। अन्वेषकहरूले पूर्ण गोपनीयता कायम राख्न र निष्पक्ष रूपमा कार्य गर्न कुरा लिखित रूपमा लिनुपर्छ।

५) शीघ्रता र समयबद्धता

उजुरीको छिटो समाधान गर्नको लागि उपयुक्त समयअवधि तोकिनुपर्छ। उजुरीकर्ताहरूलाई घटना पछि सकेसम्म चाँडो उजुरी दर्ता गर्न प्रोत्साहित गरिनुपर्छ। उजुरी दायर गर्ने क्रममा कुनैपनि बाधा नआउन सुनिश्चित गर्नु महत्त्वपूर्ण रहनेछ। एआईलाई उजुरी गरेपछि, यसको सुनुवाई समयमै गरिनुपर्छ र सबै संलग्नहरूको व्यक्तिगत सुरक्षा सुनिश्चित गर्नको लागि तत्काल कदम चाल्नुपर्छ।

६) उजुरीकर्ताहरूको अधिकार

यौन दुर्व्यवहारको बारेमा उजुरी दायर गर्ने जो कोहीलाई उचित व्यवहार गर्नु पर्छ र उनीहरूको गुनासो तुरुन्तै र जोखिम वा प्रतिकारको डर विना संबोधन गर्नुपर्छ। उजुरीकर्ताः

- लाई सान्दर्भिक बाह्य सहायता सेवाहरूबाट उपयुक्त गोपनीयता सहित सल्लाहमा पहुँच प्रदान गरिनु पर्छ;
- को सबै प्रक्रियामा आफ्नो रोजाईको व्यक्तिको साथ हुने अधिकार हुन्छ;

- को पालन गरिने प्रक्रियाहरू, मुद्दाको प्रगति, र ती प्रक्रियाहरूबाट उत्पन्न हुनसक्ने अवस्थाबारे जानकारी पाउने हक हुन्छ;
- को उजुरीबारे के के रेकर्ड राखिनेछ जान्ने हक रहनेछ वा सान्दर्भिक भएसम्म उजुरी साँचो भएको पाईएमा उसको व्यक्तिगत फाईलमा त्यस उजुरीको केही रेकर्ड नरहने कुरा सुनिश्चित गर्ने अधिकार हुन्छ।

७) आरोपितको अधिकार

आरोपितलाई निष्पक्षतासाथ व्यवहार गरिने र उसको विरुद्ध रहेको उजुरी र उजुरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको पहिचानको बारेमा जानकारी पाउने अधिकार छ। आरोपितः

- ले आफू विरुद्ध के आरोप लगाइएको छ भन्ने बारे विस्तृत जानकारी पाउनु पर्छ र उपयुक्त भएसम्म आरोपको एक लिखित बयान पनि पाउनुपर्छ, त्यस्तै आरोपमा प्रतिक्रिया दिने मौका रहेको कुरा बारे पनि जानकारी हुनुपर्छ;
- लाई प्रक्रियाको दौरान, उनीहरूको रोजाई एक व्यक्तिसँग साथ हुने अधिकार रहन्छ;
- को पालन गरिने प्रक्रियाहरू, मुद्दाको प्रगति, र र ती प्रक्रियाहरूबाट उत्पन्न हुन सक्ने अवस्था बारे जानकारी पाउने हक हुन्छ;
- उजुरीबारे के के रेकर्ड राखिनेछ जान्ने हक रहनेछ वा सान्दर्भिक भएसम्म उजुरी प्रमाणित नभएमा उसको व्यक्तिगत फाईलमा त्यस उजुरीको केही रेकर्ड नरहने कुरा सुनिश्चित गर्ने अधिकार हुन्छ।

८) उजुरीलिने व्यक्ति, अनुसन्धानकर्ता र साक्षीहरूको कर्तव्य

उजुरी प्राप्त गर्ने जिम्मेवारी भएका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी सदस्यहरू, कर्मचारीहरू र स्वयंसेवकहरूलाई जानकारी गराउनु पर्दछ। उदाहरणको लागि एक आवासीय बैठकमा, जिम्मेवारी प्राप्त उजुरी लिने व्यक्तिहरूका बारेमा शुरूमा घोषणा गर्नुपर्छ र उनीहरूलाई सम्पर्क गर्नको लागि तरिकाहरू भन्नु पर्छ। उजुरीका अन्वेषकहरूलाई उनीहरूको कर्तव्य पूरा गर्न तालिम प्राप्त हुनुपर्दछ र उनीहरूको कर्तव्य पूरा गर्नको लागि मार्गदर्शन दिनु पर्दछ, जो निम्नानुसार छन्ः

- उजुरीकर्ता, आरोपित र कुनै साक्षीहरूको अन्तरवार्ता लिने
- आरोपितको भिन्नै र निष्पक्ष रूपमा अन्तरवार्ता लिने। उनीहरूले आरोपितलाई के आरोप लगाएको छ, र उनीहरू एक पूर्ण अनुसन्धान गर्न चाहन्छन् भन्ने कुरा पुष्टि गर्नुपर्छ
- आरोपितलाई आरोपहरूको पूर्ण जवाफ दिने मौका दिनुहोस्, र उनीहरूलाई सान्दर्भिक सेवासुविधाहरूबाट उपलब्ध गोप्य सल्लाहबारे जनाकारी दिने
- उपयुक्त भए साक्षीहरूको पहिचान गर्ने र गोपनीयता कायम गर्नका लागि प्रक्रियामा उनीहरूको संलग्नता न्यून राख्ने कुराको सुनिश्चित गर्ने। साक्षीहरू समस्याको तथ्य प्रमाणित गर्नको लागि मात्र आवश्यक हुन्छन्

अन्वेषकले प्रतिवेदन तयार गरी उजुरीको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी पाएको व्यक्तिलाई बुझाउनु पर्दछ। प्रतिवेदनमा क-कसको अन्तरवार्ता लिईएको थियो र अरू कसको उपस्थिति रहेको थियो भन्ने कुरा उल्लेख गर्नुपर्नेछ, साथै उनीहरूलाई के प्रश्न सोधिएको थियो, आरोपितको बारेमा अन्वेषक के निष्कर्षमा पुग्यो, र यस मामलामा के कारबाही उपयुक्त हुन सक्छ भन्ने उल्लेख गरिनुपर्नेछ। दुबै पक्षलाई अनुसन्धान प्रतिवेदनलाई

अन्तिम रूप दिनु भन्दा पहिले टिप्पणी प्रदान गर्ने मौका दिनु पर्दछ, र उनीहरूको टिप्पणी प्रतिवेदनसँगै समावेश गरिनु पर्दछ।

९) अनुशासनात्मक र सुधारात्मक कारबाही

एआईका सदस्य, स्वयंसेवक वा कर्मचारी जो यौन दुर्व्यवहारको लागि दोषी पाईन्छन्, उनीहरूले अनुशासनात्मक कारबाही भोग्नुपर्ने हुन्छ र स्वयंसेवक र सदस्यहरूको हकमा एआईका गतिविधिहरूमा सहभागी हुन नपाउने वा रोजगार र/वा एआई सदस्यताको अन्त्य हुनेछ। अनुशासनात्मक कारबाहीको प्रकृति, परिस्थिति र निष्कर्षको आधारमा हुनेछ। उदाहरणका लागि, पीडकलाई यौन दुर्व्यवहार विरुद्धको प्रशिक्षणमा भाग लिन आवश्यक हुनसक्छ।

१०) उजुरीकर्ताको लागि उपचार

उजुरी प्रमाणित भएमा उजुरीकर्ताले मौखिक र लिखित माफी पाउनु पर्छ। घटना/घटनाहरूले पारेको असरका सम्बन्धमा सहयोगमा विचार गर्नुपर्छ, उदाहरणको लागि, चिकित्सा वा परामर्श शुल्कको भुक्तानी। सो घटना भएको वा घटना घट्न सक्ने वातावरणबाट बाहिर स्थानान्तरण गर्ने। उजुरीको अनुसन्धानको बखत संवेदना बिदा प्रदान गर्न सकिन्छ।

११) आरोपितको लागि उपचार

छानबिन पछी उजुरी प्रमाणित नभएमा, आरोपितको पहिचान हुने कुनै पनि रेकर्ड वा दस्तावेज राखिनु हुँदैन।

१२) झूटा र निराधार आरोप

यौन दुर्व्यवहारको आरोपले गम्भीर परिणाम ल्याउन सक्छ। झुटो हो भन्ने थाहा पाएर पनि त्यस्तो आरोप लगाउनु अस्वीकार्य छ र झुटो र निराधार आरोप लगाएमा अनुशासनात्मक कारबाही हुन सक्छ।

व्यावहारिक रूपमा चालिनु पर्ने कदमहरू

शाखा तथा संरचनाहरूले अन्तर्राष्ट्रिय बैठकहरूका सन्दर्भमा स्थानीय विधि, कानून र कर्मचारी नियम अनुसार एक पछि अर्को गर्दै स्थापित गर्नुपर्ने प्रक्रियाहरूका लागि यस खण्डले थप मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ।

१) नीतिलाई प्रवर्धन गर्ने र उजुरी लिनका लागि एक व्यक्तिलाई मनोनयन गर्ने

कार्यस्थल, बैठक, आवासीय कार्यक्रम आदि कुनै पनि परिस्थितिमा यौन दुर्व्यवहार हुने सम्भावना छ। सदस्य, कर्मचारी र स्वयंसेवक/सहभागी सबैलाई एआईको नीति बारेमा सुसूचित गराउन आवश्यक छ।

सबै परिस्थितिमा, एम्नेस्टीले उजुरी लिनका लागि एक उपयुक्त व्यक्तिलाई (यदि घटना बैठकका क्रममा भएको भए) चयन गर्नेछ वा यस्ता उजुरीको दायित्व लिने जिम्मा प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक वा नेतृत्व वा व्यवस्थापनद्वारा तोकिएको व्यक्तिको हुनेछ भनेर सबैलाई थाहा दिइनेछ।

२) गुनासोलाई उजुरी गर्ने प्रक्रिया

सदस्य, स्वयंसेवक र कर्मचारीले यौन दुर्व्यवहारको उजुरी मनोनित व्यक्ति (यदि बैठकको क्रममा घटेको हो भने) वा उनीहरूको तत्कालीन प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक वा उनीहरूलाई विश्वास गर्ने कुनै अन्य प्रबन्धक/व्यवस्थापक वा नेतृत्व वा व्यवस्थापनद्वारा तोकिएको व्यक्ति समक्ष उजुरी ल्याउन सक्छन् जसलाई अन्वेषक वा कानूनी प्रतिनिधिको रूपमा मनोनित गर्न सकिन्छ।

उजुरीकर्तालाई घटनाहरूको सबै विस्तृत -उनीहरूको प्रतिक्रिया र चिन्ता, मिति, स्थान, साक्षी लगायतका बारेमा अभिलेख - गर्न भन्नुपर्छ। यो औपचारिक अनुसन्धानको क्रममा महत्त्वपूर्ण हुनेछ।

३) उजुरी प्राप्त गर्दा

उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित गरिएको व्यक्तिले उजुरीकर्तासँग छलफल गरी उजुरी पछि हुने विकल्पहरूका बारेमा छलफल गर्नेछ।उजुरीकर्ताले परामर्श पछि कुनै थप प्रक्रिया नगर्ने निर्णय लिन सक्दछ। यद्यपि, यदि त्यहाँ हिंसा वा स्वास्थ्यको जोखिम छ भने उजुरी प्राप्त गर्ने व्यक्तिले सकेसम्म चाँडो कारबाही शुरू गर्नुपर्दछ।

४) कथित उत्पीडनकर्तालाई सूचित गर्ने

उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित व्यक्ति वा अन्य उपयुक्त अधिकारीले आरोपितलाई औपचारिक रूपमा उजुरी र उजुरीकर्ताले कुन प्रक्रिया अपनाउने निर्णय गरेको छ भन्नेबारे सुसूचित गर्नेछ।

५) अनौपचारिक प्रक्रियाहरू

अनौपचारिक प्रक्रियाबाट मामिला समाधान गर्न सकिन्छ र उजुरीको गहिराईको आधारमा उपयुक्त हुनसक्छ। यस्ता प्रक्रियाको उद्देश्य अन्तर्निहित मुद्दाहरूको पहिचान र अपमानजनक व्यवहारको घटनालाई सकेसम्म चाँडो अन्त्य लागि हुनुपर्छ। अनौपचारिक प्रक्रियाहरू उपयुक्त र समानुपातिक भए, उजुरीकर्तालाई प्रस्तावहरू दिनुपर्छ जसको छनौटले कार्यहरूको निर्धारण हुन्छ। उजुरीकर्ताले लिन सक्ने अनौपचारिक प्रक्रियाहरू निम्न छन् :

- उजुरीकर्ताले आरोपित व्यक्तिसँग एक्लै वा कसैको साथमा गएर प्रत्यक्ष भेटेर वा लिखित रूपमा त्यस्तो व्यवहार रोक्नका लागि भन्न सक्छन्। कुनै पनि पत्रको प्रतिलिपि राख्नु पर्छ। सम्पर्क गरिएको व्यक्तिलाई थाहा नहुन सक्छ कि उनीहरूको व्यवहार अनुपयुक्त वा आपत्तिजनक छ, वा उनीहरूका शब्दहरू वा कार्यहरूको गलत अर्थ लगाईएको हुनसक्छ भनेर। कुनै पनि अवस्थामा, कुनै पनि भ्रमलाई स्पष्ट गर्न आवश्यक छ। जानीबुझी गरेको छ भने पनि यो आपत्तिजनक छ भनेर छिटो र स्पष्ट संकेत दिएमा यस्तो व्यवहार रोक्न पर्याप्त साबित हुन सक्छ।
- एआईको उपयुक्त अधिकारीले, उजुरीकर्ताको प्रवक्ताको रूपमा आरोपितसँग प्रत्यक्ष पुग्न सक्छन् ।
- उजुरीकर्ता र आरोपित मध्यस्थताको लागि सहमत हुन सक्छन्, यस्तो अवस्थामा एक मध्यस्थकर्ता, जो दुबै पक्षहरूको लागि पारस्परिक रूपमा स्वीकार्य हो, नियुक्त गरिनेछ। यदि मध्यस्थताबाट कुनै सहमति आएन भने औपचारिक प्रक्रिया शुरू गर्न सकिन्छ।

६) औपचारिक प्रक्रियाहरू

यदि अनौपचारिक प्रक्रिया असफल वा मुद्दाको समाधानको लागि अनुपयुक्त छ, वा यदि उजुरीकर्ता अगाडि देखि नै औपचारिक प्रक्रियामा जान चाहन्छ भने, औपचारिक प्रक्रिया अपनाउन सकिन्छ।

- लिखित रूपमा उजुरी प्राप्त भएमा र उजुरी प्राप्त गर्न मनोनित व्यक्तिद्वारा स्वीकार गरेमा मात्र औपचारिक प्रक्रियाका लागि आहवान गर्न सकिन्छ।
- लिखित उजुरीमा सम्भव भएसम्म ती व्यवहार वा कार्य(हरू) दुर्व्यवहार भित्र पर्दछन् र त्यस्तो भएको समय, स्थान र परिस्थिति उल्लेख गर्नुपर्छ। उजुरीसँग सम्बन्धित कुनै अन्य जानकारी वा प्रमाणहरू यसमा हुनुपर्दछ। उजुरीमा आरोपित व्यक्ति, कुनै साक्षी वा कथित दुर्व्यवहारको बारेमा सुसूचित गराईएको व्यक्तिको पहिचान हुनुपर्छ।

- एकपटक औपचारिक उजुरी दर्ता भएपछि, प्रारम्भिक छानबिन गर्न र थप अनुसन्धानका लागि आधार स्थापित गर्नका लागि अन्वेषकलाई (एक व्यक्ति वा दुई वा तीन जनाको टोली) नियुक्त गर्नुपर्दछ। अनुसन्धानमा विस्तृत र यथार्थ दस्तावेजीकरण आवश्यक छ र यसका लागि अन्वेषक उजुरीकर्ता वा आरोपितसँग कुनै हिसावले सम्बन्धित हुनु हुँदैन भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण छ।
- उजुरीकर्ता र आरोपितलाई छुट्टाछुट्टै अन्तर्वार्ता लिनुपर्छ र उनीहरूलाई आफ्नो साक्षीहरू मनोनयन गर्न अधिकार छ।
- आरोपितलाई उजुरीको पूर्ण विवरण र आरोप प्रति लिखित जवाफ दिने अवसर दिनुपर्दछ।
- प्रक्रियाको दौरान, दुबै पक्षहरूलाई औपचारिक प्रक्रियाको प्रत्येक चरणमा आफूले रोजेको सहकर्मीको साथ पाउने अधिकार छ। अनुसन्धानको बखत, उजुरीकर्ता र आरोपित एक अर्कासँग नजिक हुन हुँदैन।
- छानबिनको निष्कर्ष र सिफारिसहरू, अधिकारी (जस्तै यस कार्यको लागि मनोनित बोर्ड सदस्य, सम्बन्धित प्रबन्धक/व्यवस्थापक/पर्यवेक्षक, बैठकको संयोजक) जसलाई निष्कर्षका आधारमा कारबाही गर्ने अधिकार प्राप्त छ र औपचारिक निष्कर्ष र कारबाहीको निर्णयको आधार हो ऊ समक्ष पेश गर्नुपर्दछ।
- निष्कर्ष र कारबाही गर्ने निर्णयका बारेमा प्रबन्धकले उजुरीकर्ता र आरोपितलाई प्रत्यक्ष तर छुट्टाछुट्टै भेटी औपचारिक जानकारी गराउनु पर्दछ। निष्कर्ष र चालिने कारबाहीको निर्णयको लिखित प्रतिलिपि दुबैलाई दिइनेछ।

७) **पुनरावेदन**

- दुबै पक्षले बोर्ड वा व्यवस्थापन वा बैठकको संयोजकबाट लिईने निष्कर्ष र निर्णयको विरुद्ध पुनरावेदन गर्न सक्नेछन्। संस्थाको व्यक्ति जो पूर्व प्रक्रियामा संलग्न व्यक्ति भन्दा वरिष्ठ छन् र पहिले उजुरीमा सामेल भएका छैनन् उसले पुनरावेदन सुन्नु पर्छ।

परिच्छेद १ः यौन दुर्व्यवहार र मानवअधिकारका मापदण्डहरू

यौन दुर्व्यवहारलाई रोक्नको लागि धेरै मौलिक अधिकार र अन्तर्राष्ट्रिय कानून सिद्धान्तहरू लागू गरिएका छन् जस्तै यौन विभेद विरुद्धको अधिकार, मर्यादित कार्यस्थलको अधिकार र स्वस्थ र सुरक्षित कार्यस्थलको अधिकार।

मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र (UDHR) को धारा ३ मा सम्मानको अधिकार राखिएको छः "सबैको जीवन, स्वतन्त्रता र व्यक्तिको सुरक्षाको अधिकार छ "। "व्यक्तिको स्वतन्त्रता र सुरक्षा" सँग सम्बन्धित अधिकार ***नागरिक र राजनीतिकअधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय*** *महासन्धि(आईसीसीपीआर) को धारा (९) (१) मा छः "सबैलाई स्वतन्त्रता र व्यक्तिको सुरक्षाको अधिकार छ। कसैलाई पनि स्वेच्छाचारी गिरफ्तारी वा थुनामा राखिने छैन। कानूनद्वारा स्थापित त्यस्ता प्रक्रियाका आधारहरू बाहेक कोही पनि आफ्नो स्वतन्त्रताबाट वञ्चित हुने छैनन्।*

"क्रूर, अमानवीय र अपमानजनक व्यवहार" बाट स्वतन्त्र जीवनको अधिकारको विषय आईसीसीपीआरको धारा ७ लगायत अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरूमा राखिएको छ, जसमा "*कसैलाई यातना वा क्रूर, अमानवीय वा अपमानजनक व्यवहार वा सजायको शिकार हुने छैन भनिएको छ। विशेष गरी स्वतन्त्र सहमति विना कोही पनि चिकित्सा वा वैज्ञानिक प्रयोगको लागि बाध्य पारिने छैन "*।

संयुक्तराष्ट्र सङ्घको महिला माथि हुने हिंसासम्बन्धी विशेष समाधिक्षकले कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहारलाई संसारमा महिलाहरू विरुद्ध हुने हिंसाको एक प्रमुख रूपको मान्यता दिएको छ[५]।

महिला माथि हुने सबै प्रकारका विभेदका स्वरूपका अन्त्यसम्बन्धी महासन्धि (सिड)को सामान्य सिफारिस १९ ले यौन दुर्व्यवहारलाई यसरी परिभाषित गरेको छ :

"....शारीरिक सम्पर्क वा प्रयास, यौनउत्तेजित टिप्पणीहरु, कामुकचित्रहरू देखाउने वा शब्दमा वा कार्यहरूद्वरा यौनका लागि माग गर्ने, जस्ता अस्वागतीय यौन व्यवहार पर्छ, यस्तो आचरण अपमानजनक हुन सक्छ र स्वास्थ्य र सुरक्षामा समस्या आउन सक्छ; महिलालाई उनको आपत्तिले उनको भर्ना वा पदोन्नति सहित रोजगारीमा क्षति पुऱ्याउँछ वा यसले कार्यस्थलमा प्रतिकूल वातावरण सिर्जना गर्दछ भन्ने विश्वासका उचित आधारहरू तय भए भने यो विभेदकारी हुन्छ" (आइटम १८)

सिफारिसमा यो पनि भनिएको छ कि "रोजगारीको स्तर(गुण)मा गम्भीर आँच आउन सक्छ जब महिलाहरू विशेष लैंगिक हिंसाको शिकार हुन्छन् जस्तै कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहार।यौन दुर्व्यवहारले "स्वास्थ्य र सुरक्षामा समस्या" ल्याउन पनि सक्छ भनेर यसमा मान्यता दिइएको छ।

सन् १९९३ मा संयुक्त राष्ट्र सङ्घको साधारण सभाले महिला विरुद्धको हिंसा उन्मूलन (DEVAW, डिभ) लाई अनुमोदन गरेको थियो। यो ऐतिहासिक दस्तावेज संयुक्तराष्ट्र सङ्घको महिलाको अवस्थासम्बन्धी आयोग र संयुक्तराष्ट्र सङ्घको आर्थिक र सामाजिक परिषदको महिला विरुद्ध हुने हिंसा संबोधन गर्न लागि गरिएका प्रयासको प्रतिफल थियो। डिभ एक साधारण सभा घोषणा भएकाले सन्धि वा प्रतिज्ञापत्र जस्तो बाध्यकारी कानूनी अधिकार छैन, यो महिला विरुद्धको हिंसामा अन्तर्राष्ट्रिय समुदायद्वारा गरिएको सैधान्तिक समर्थनको एक अभिव्यक्ति हो र महिला हिंसा उन्मूलनको लागि बेजिंग घोषणापत्र र कार्यको लागि मंच सहित अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको आधार बनेको छ। डिभले महिलाहरू विरुद्ध हिंसाको परिभाषामा "कार्यस्थल, शैक्षिक संस्थाहरू वा अन्यत्र हुने यौन दुर्व्यवहार र धम्की" सामेल गरेको छ र राज्यहरूले यसको उन्मूलनको लागी प्रयासहरू लिने प्रतिबद्धता गरेका छन्।

अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (आई.एल.ओ) ले यौन दुर्व्यवहारलाई निषेधित यौन विभेद अन्तर्गत विभेद (रोजगार र पेशा) सन्धि (नं सि १११) रूपमा संबोधन गरेको छ। आई.एल.ओले यौन दुर्व्यवहार स्वास्थ्य र सुरक्षाको समस्या र अस्वीकार्य काम गर्ने अवस्था भनी स्पष्ट गरेको छ, र यो एक रूपको हिंसा हो जसले लैगिंकताको कारणले मुख्य रूपमा महिलाहरूलाई प्रभावित गर्दछ भनी डिभको दाबीलाई समर्थन गरेको छ।

क्षेत्रीय स्तरमा दुबै युरोपियन युनियन (ईयू) र काउन्सिल अफ युरोप (सिओई) ले यौन दुर्व्यवहारलाई गैरकानूनी/व्यवहारको रूपमा संबोधन गर्दछन्। युरोपेली संघको संसद र परिषदले यौन र यौन उत्पीडन सम्बन्धी दुर्व्यवहारनिम्नानुसार परिभाषित गर्दछन्:

यौनसम्बन्धी दुर्व्यवहारमा "व्यक्तिको यौनसँग सम्बन्धित आचरण [जुन] जसको उद्देश्य वा प्रभावले व्यक्तिको मर्यादा मा आँच आउंछ र भयभीत, प्रतिकूल, अपमानजनक वा आक्रामक वातावरण सिर्जना गर्छ'।

[५] महिला विरुद्ध हुने हिंसा, यसका कारणहरू र असरहरूको विशेष समाधिक्षकको प्रतिवेदन, राधिका कुमारास्वामी, संयुक्त राष्ट्र सङ्घको मानवअधिकारको ५३ औ बैठक, इसिन.४ /१९९७/४७,२ फेब्रुअरी १९९७

यौन दुर्व्यवहार "कुनै पनि रूपको अवांछित मौखिक, गैर-मौखिक, वा शारीरिक आचरण हो [जुन] जसको उद्देश्य व्यक्तिको मर्यादामा असर गर्ने विशेष गरी भयभीत, प्रतिकूल, अपमानजनक वा आक्रामक वातावरण सिर्जना गर्छ" ।

निर्देशन (यस)को अर्थ भित्र दुर्व्यवहार [यौनमा आधारित] र यौन दुर्व्यवहार [को] लिंगको आधारमा गरिने विभेदको रूपमा मानिन्छ र यसैले निषेधित छ। यस्ता व्यवहारलाई व्यक्तिको स्वीकारोक्ति वा अस्वीकारलाई प्रभावित गर्ने निर्णयको लएक आधारको रूपमा प्रयोग गर्न सकिदैन[६] ।

यौन दुर्व्यवहारलाई एक अपराधको रूपमा स्वीकार गरिएको सफलताका बावजूद पनि निषेधित व्यवहार भित्र के पर्छ भनी कुनै एक परिभाषा छैन र सबै सन्दर्भमा लागू हुने एक सर्वसहमत परिभाषाको खोज धेरै चुनौतीपूर्ण बन्दछ। धेरै जसो निषेधित व्यवहार सन्दर्भ विशेष हुने गर्दछ किनकि यसमा यस्ता व्यवहार समावेश हुन्छ जुन् आजको सामाजिक सन्दर्भमा "सामान्य" वा "स्वीकार्य" को रूपमा लिन सकिन्छ, साथ साथै ती धेरै कानूनी मान्यता प्राप्त यौन अपराधहरूको परिभाषामा आउँछ। महिला विरुद्ध हिंसाको विशेष समाधिक्षक यौन दुर्व्यवहारको सन्दर्भमा निषेधित व्यवहारमा जोड दिन्छन्:

- प्रापकद्वारा नचाहेको आचरण अन्य शब्दहरूमा अस्वगतीय र अपरस्परत
- प्रापकको दृष्टिकोणबाट आचरण भयभीत वा धम्कीपूर्ण

यौन दुर्व्यवहार धेरै देशहरूमा एक अघोषित अपराधको रूपमा रहेको छ यद्यपि हालैको प्रवृतिहरूमा सरकारहरूको तर्फबाट यसलाई अपराधिक बनाउनको लागि ठूलो इच्छाका संकेतहरू आएका छन्। यौन दुर्व्यवहार रोक्ने सरकारी रणनीतिहरू भित्र विशेष गरी शैक्षिक संस्था र कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहारलाई संवैधानिक र लैंगिक समानताको प्रावधानहरूको उल्लङ्घनको मानिन्छ।

आई.एल.ओको सन्धि र संकल्पको कार्यान्वयन सम्बन्धी विशेषज्ञ समितिहरूले राज्यहरूलाई यौन दुर्व्यवहारलाई संबोधन गर्न उपायहरू अपनाउन र त्यसो गर्दा समितिलाई बुझाउने प्रतिवेदमा निम्न जानकारी समावेश गर्न सिफारिस गर्दछन्।

- यौन दुर्व्यवहारलाई कसरी निषेध गरिएको छ;
- प्रयोग गरिएको यौन दुर्व्यवहारको परिभाषा;
- सुरक्षित गरिएकाहरूको दायरा;
- सुरक्षाको दायरा;
- कानूनी प्रावधानका दायित्वको दायरा;
- भएका प्रशासनिक संयन्त्रहरू;
- कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्र र प्रक्रियाहरू;
- अदालती फैसलाहरू;
- शैक्षिक र चेतना बढाउने उपायहरू र
- नीति र सामूहिक सहमतिको माध्यमबाट यौन दुर्व्यवहारलाई संबोधन गर्नका लागि रोजगारदाता र श्रमिकसंगठनहरूसँग सहकार्य।

[६] २००२/७३/इसीको युरोपियन संसद र परिषद्को २३ सेप्टेम्बर २०२१को निर्देशन

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल
एम्नेस्टीमार्ग, वसन्तनगर
पो.ब.नं. १३५, बालाजु, काठमाडौं।
मोबाइल नं. ९८५१३३६९९६
फोन नं. ०१-४९६५४३१, ०१-४९६४७०६
इमेल info@amnestynepal.org
वेवसाइट www.amnestynepal.org